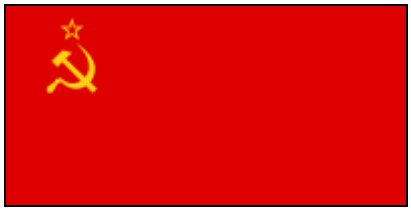

SOVĚTSKÝ SVAZ

(Военно-воздушные силы Советского Союза)

SESTŘELY PŘIZNANÉ PŘÍSLUŠNÍKŮM SOVĚTSKÉHO LETECTVA BĚHEM STUDENÉ VÁLKY

JAN J. ŠAFAŘÍK

http://aces.safarikovi.org/

© 2009 – 2023 Jan Josef Šafařík

Tue Dec 26 04:52:09 PM CET 2023

Podrobnosti k některým sestřelům se lze dočíst v publikacích autora:

[1] Brzkovský, Marek – Šafařík, Jan: *Žhavé nebe nad Československem, Letecké souboje československých stíhačů nad naším územím 1918–1989, Euromedia Group, a. s. v edici Universum, Praha 2021. ISBN: 978-80-242-7486-7*

[2] Brzkovský, Marek - Šafařík, Jan: *Žhavé nebe nad Československem, Letecké souboje československých stíhačů nad naším územím 1918–1989*, Euromedia Group, a. s. v edici Universum, Praha 2021. ISBN: 978-80-242-7486-7 (Revidovaný dotisk prvního vydání, 2022)

Copyright © Jan J. Šafařík

[3] Šafařík, Jan – Brzkovský, Marek: *Žhavé výstřely studené války, Nasazení československého letectva nad železnou oponou*, Historia Bellica Speciál, No. V, 2018. ISSN: 2570-7477

Copyright © Jan J. Šafařík

[4] Šafařík, Jan: *Nevydařená „Čajka“,* REVI Publications, č. 70, březen 2008. ISSN 1211-0744
[5] Brzkovský, Marek – Šafařík, Jan: *Žhavé výstřely studené války*, in extra Válka Vojska – Varšavská smlouva, sešit č. 30, 2017.
[6] Šafařík, Jan: *Friendly Fire, V zaměřovači vlastní letoun*, in Centurion, Sběratelská edice, č. IV, 2019.

[7] Šafařík, Jan: *Balóny nad Sovětským svazem, Americké špionážní balony v akci*, in Centurion, Sběratelská edice, č. IV, 2019.
[8] Šafařík, Jan - Brzkovský, Marek: *Superfortressy nad SSSR, Nebezpečné průzkumné lety za železnou oponu*, in Centurion, Sběratelská edice, č. IV, 2019.

Copyright © Jan J. Šafařík

Poznámky:

1. Posádka B-33 identifikovala dvojici narušitelů, kteří napadli jejich letoun jako MiG-15. Přivolaná dvojice hotovostních letounů 2. slp Československého letectva – Jaroslav Střecha a Božík Stodůlka je identifikovala jako MiG-17. K incidentu se přihlásila JGV (jižní skupina vojsk sovětské armády v Maďarsku). Jednotkou VVS-SA, které zmiňovaná dvojice stíhaček patřila, byl zřejmě 5. GIAP "Berlínský" (gardový stíhací letecký pluk) tehdy umístěný právě na letišti Pápa. Do roku 1956 používal 5. GIAP pouze MiGy-15bis, ale v tomto období začal být přezbrojován u svých jednotlivých letek na MiGy-17F, MiGy-17PF a MiGy-19S. Vzhledem k tomu, že incident proběhl až na přelomu října a listopadu je dost možné, že útočícími letouny mohly být již MiGy-17F.
2.

Nevydařená „Čajka“

Jan Šafařík

Revi, č. 70, březen 2008

Konec 2. světové války v září 1945 přinesl světu dlouho očekávaný mír, současně však došlo k víceméně bipolárnímu rozdělení světa na sféru vlivu USA a SSSR. Znovu obnovená Československá republika se zanedlouho dostala po smutných únorových událostech roku 1948 do náručí „Velkého bratra“ z východu. Napříč celou Evropou byla spuštěna železná opona.

Československo se tak dostalo na hranici mezi oběma ideologiemi. Vzrůstající napětí mezi východem a západem se muselo zákonitě projevit i na této hranici, která se stala jakýmsi nárazníkovým pásmem. Mezi lety 1948 až 1989 se Československé letectvo utkalo v mnoha incidentech s narušiteli, přičemž si naši letci připsali na konto několik sestřelů různých strojů. Málo známou skutečností však je, že se v několika případech sami stali reálným terčem střelby jiného letounu. Všechny tyto události jsou o to pikantnější, že proti našemu stroji ve všech případech zasáhlo letadlo „spojence“ z Varšavské smlouvy a nikoli, jak by se dalo očekávat, „imperialistický“ protivník z druhé strany železné opony.

K jednomu takovému incidentu došlo v sobotu 26. září 1964, kdy československé letectvo ztratilo vůbec první z dlouhé řady „jedenadvacítek“.

Okolo 13.00[1)] se z žateckého letiště odlepila dvojice MiGů-21F-13, za jejichž řízením seděli dva zkušení letci 3. sboru PVOS. Let byl původně naplánován na dopolední hodiny, ale kvůli povětrnostním podmínkám byl odložen na odpoledne. Ten den bylo krásné podzimní počasí, ale velmi špatná dohlednost. Ve vedoucím letounu letěl náčelník stíhacího letectva 3. sPVOS pplk. Štefan Bolcha, který měl na čísle inspektora techniky pilotáže 3. sPVOS mjr. Václava Ohema. Jejich úkolem bylo provést tzv. „čajku“. Tímto termínem se mezi našimi letci označovaly lety, které směřovaly do vzdušného prostoru okolních států Varšavské smlouvy. V jednotném systému protivzdušné obrany státu v rámci Varšavské smlouvy bylo zvykem, že se do členských států paktu vysílaly kontrolní letouny jako cíle, proti kterým startovaly tamní hotovostní síly PVOS. Jednalo se o poměrně rozšířenou praxi, a tak se naše letouny objevovaly v NDR[2)], Polsku a Maďarsku. Jejich letectva pak na oplátku prováděla nepravidelně stejné akce k prověření naší PVOS.

Oba MiGy-21 zamířily nad NDR. Trasa letu vedla až k Baltickému moři a zpět. Vedoucí letounu pplk. Bolcha nastoupal do 13 000 m, zatímco mjr. Ohem, pilotující stroj v. č. 460 111, letěl přesně pod ním ve výšce 12 000 m.[3)] Podle dohody měly oba letouny vypnuty palubní identifikační zařízení IFF SRO-2, tudíž je VS sovětské 1. IAD PVO v Merseburgu nejdříve zachytilo jako neidentifikovatelné cíle. Vzápětí byl zvednut z tohoto letiště hotovostní MiG-21. Pilot tohoto letounu v hodnosti kapitána samozřejmě odstartoval s ostrou výzbrojí sestávající pravděpodobně z infračervených protiletadlových raket K-13/R-3S.[4)] Naši letci dodržovali rádiový klid a byli připraveni zapnout zařízení IFF, jakmile dojde k navádění hotovostních strojů VVS-SA. ty pak měly provést fotokulometem zteč na naše „jedenadvacítky“.

Další sled událostí však byl jiný, než si naši letci představovali. Sovětský stíhač byl naveden na zadní MiG-21F-13 č. 0111 pilotovaný mjr. Ohemem a odpálil jednu PLŘS, která explodovala u výtokové trysky našeho MiGu. Mjr. Ohem však zaznamenal pouze pokles otáček motoru, které vyhodnotil jako vysazení motoru, a proto porušil rádiový klid a ohlásil to vedoucímu. Na stručné hlášení: „*Vysadil mi motor*.“ dostal V. Ohem od pplk. Bolcha stručnou odpověď: *„Tak ho znova nahoď!“* Poté, co se mjr. Ohem dvakrát marně pokusil o znovuspuštění motoru R-11, rozhodl se pro katapultáž, neboť se od letounu oddělila zadní část a letoun se dostal do vývrtky. Ke katapultáži došlo v poloze na zádech ve výšce asi 11 000 m.[5)] Poté, co ručně otevřel padák, přistál mjr. Ohem v pořádku v prostoru městečka Beelitz. Nejprve byl odvezen do zdejší nemocnice a poté do sovětské vojenské nemocnice v Postupimi na důkladnou prohlídku. Trosky MiGu-21F č. 0111 se zaryly do země poblíž malého města cca 15 km J od Postupimi.

Dejme nyní slovo samotnému V. Ohemovi, jak na událost po letech vzpomíná:

Den: 26. 9. 1964, sobota, start kolem 13.00, letoun MiG-21F, trupové číslo 0111.

Původně jsme měli odstartovat v dopoledních hodinách. Ten den bylo jasno, ale velmi špatná

Copyright © Jan J. Šafařík

dohlednost, pod 2 km.

Úkolem bylo letět ve dvojici, radiová komunikace zakázána, vypnuté SRO – palubní identifikační zařízení. Trať vedla přes NDR nad Baltské moře a zpět. Byla to prověrka protivzdušné obrany NDR.
V té době jsem měl hodnost Majora a funkci ITP (Inspektor techniky pilotáže) 3. sPVOS (sbor Protivzdušné obrany státu).

Let byl proveden ve dvojici, vedoucím byl plukovník Štefan Bolcha (později se stal generálem), letěl na stejném typu letounu ve výšce 13 000 m, já ve výšce 12 000 m přesně pod ním.
Někde v prostoru Berlína jsem vlevo vpředu asi 20 – 30 km viděl stíhače jak píše. Říkal jsem si, uděláš si chlapče film a registrační pásku rakety a budeš mít vystaráno. Dále jsem se věnoval navigaci a držení skupiny. Za nějakou chvíli se ozvala obrovská rána, letoun se silně zatřásl a kolem mě létaly nějaké úlomky. Zjistil jsem, že mám vysazený motor, zkusil jsem ho nahodit, ale bez výsledku. V zápětí začal letoun rychle rotovat, protože se oddělila zadní část. Katapultoval jsem se, a to v poloze na zádech. Ručně jsem otevřel padák (asi v 11 000 m) a v letní výstroji, v teplotě přes -50°C jsem padal, zranění nebudu popisovat.

To vše se odehrálo během několika sekund.

Dopadl jsem v prostoru městečka Belstadt.[6] *Němci zřejmě mysleli, že jsem „Amík“, jelikož v německé nemocnici jsem byl pod ozbrojenou stráží. Ještě téhož dne jsem byl převezen do sovětské vojenské nemocnice.*

Z NDR dostala československá strana pouze stručnou telefonickou zprávu, že havaroval náš letoun, o pilotovi se však nezmiňovala. Z velitelství 7. armády PVOS byla okamžitě odeslána do „východního“ Německa komise vedená velitelem armády gen. Zdeňkem Kamenickým, jejímž členem byl i velitel 3. sPVOS plk. Emil Hájek. Jakmile komise dorazila na místo dopadu a uviděla zbytky letounu se značně poničeným ocasem, bylo jim hned jasné, že k takovému poškození nemohlo dojít při nárazu do země. Proto se gen. Kamenický obrátil na přítomné sovětské důstojníky s otázkou, zda jim náhodou nechybí nějaká raketa. Teprve po příjezdu na velitelské stanoviště 1. IAD v Merseburgu informovalo oficiálně velení VVS-SA v NDR, že došlo k nedopatření a náš letoun byl hotovostním strojem sestřelen.

O pravých důvodech sestřelení našeho letounu existují dvě hypotézy. Buď dotyčný pilot věděl, že se jedná o cvičný cíl, ale omylem odpálil ostrou raketu vzduch-vzduch, která zasáhla stroj mjr. Ohema. Nebo dostal sovětský pilot rozkaz k odpálení ostré rakety z velitelského stanoviště. K této možnosti se přiklání i sám Václav Ohem: *Byla doba „vlažné války“ a bylo to v zóně, kdy byly různé odchylky od Amíků a Sověti zřejmě nevěděli, o co se jedná, tak kapitán dostal povel.* Je třeba si uvědomit, že v operačním prostoru 1. IAD v okolí Berlína a Postupimi nebyla zrovna nouze o narušení letouny NATO ze základen v „západním“ Německu. Je proto možné, že sovětské velení v daném okamžiku považovalo naše dva MiGy za narušitele, i když bylo o probíhající „čajce“ informováno.

Pplk. v. v. Václav Ohem

Václav Ohem se narodil ve čtvrtek 21. července 1924 v Lounech. Letecké učiliště ukončil v roce 1952. Nejdříve prošel elementárním výcvikem v Pilotní škole II v Piešťanech, následovalo přeškolení na proudová letadla v Proudovém výcvikovém středisku letectva v Přerově.[8] Zpočátku nastoupil k 17. slp v Žatci, poté se přestěhoval do Plzně-Líní, kde postupně prošel různými funkcemi na úrovni letky u 16. slp a 5. slp. Stal se inspektorem TP u 3. sboru PVOS v Žatci, poté inspektorem vzdušné střelby a zástupcem velitele 1. slp „Zvolenského“ v Českých Budějovicích. Svou kariéru ukončil jako náčelník Krajského aeroklubu tamtéž a do výslužby odešel 30. dubna 1987.

Během své dlouhé kariéry létal na letounech mnoha typů. Ve výcviku to byly Aero C-2 (Arado Ar 96 B) a MiG-15UTI, u bojových pluků pak létal na MiG-15, MiG-17, MiG-19 a MiG-21 všech modifikací, posledním byl MiG-21MF. Celkově nalétal okolo 5 000 hodin, z toho více než 1 000 na „deltách“.

Přežil celkem čtyři letecké nehody. Nejdříve to byla havárie kluzáku Z-25 Šohaj. Další ho postihla ve čtvrtek 6. května 1954 během generálky přehlídkového letu, kdy začal ihned po odlepení od země jeho letoun MiG-15 hořet. Důvodem bylo utržení příruby plnícího hrdla nádrže. Pilot přerušil vzlet a na konci dráhy stihl vyskočit z planoucího letounu, přičemž utrpěl popáleniny prvního až třetího stupně. Další letecké neštěstí ho postihlo 10. června 1956, kdy se během nočního letu srazil s kolegou Josefem Ondrovičem. No a nakonec to byl popisovaný let v sobotu 26. září 1964 nad východním Německem v kabině MiGu-21F-13 v. č. 460 111.

Major Ohem se nakonec se svým přemožitelem setkal na letišti Sperenberg, které bylo tranzitním letištěm sovětských sil v NDR. Ukázalo se, že mladičký kapitán je v Německu jen krátce a byl sem převelen z Dálného východu. Po tomto incidentu byl „odklizen“ a zastával post instruktora u civilního trenažéru Il-62 v Leningradu.[7]

Ten chlapec letěl na nějaké modifikaci MiG-21. Setkal jsem se s ním na letišti Sperenberk. Byl to kapitán

Copyright © Jan J. Šafařík

neruské národnosti, zřejmě asiat, ale velmi sympatický kluk. Říkal, že je v Německu krátkou dobu, že předtím sloužil na Kurilách, potom pracoval na trenažéru v Leningradu. Občas mě nechával pozdravovat. Víc o něm nevím.
Nakonec ještě krátce k sestřelenému letounu MiG-21F-13, v. č. 460 111. Jednalo se s největší pravděpodobností o nejkratší dobu sloužící letoun našeho letectva. Zařazen byl 9. září 1964, kdy si ho osobně na letišti Aera Vodochody převzal mjr. Václav Ohem a přelétl s ním na letiště v Žatci. O sedmnáct dní později však letoun ukončil svou krátkou kariéru jižně od Postupimi ve Východním Německu.

Autor by rád poděkoval panu Václavu Ohemovi za pomoc při přípravě článku a poskytnuté materiály a své ženě Evě za trpělivost a korektury textu.

Poznámky:
1) Většina pramenů uvádí, že letouny vzlétly až kolem 14.00. Podle V. Ohema však vzlétly již o hodinu dřív.
2) NDR – Německá demokratická republika – část Německa přidělená po 2. sv. válce do správy SSSR a později prohlášena za samostatný „svobodný" stát.
3) Některé prameny uvádějí, že V. Ohem následoval velitelský stroj v odstupem 2–3 km ve výšce 12 000 m, respektive 4500 m.
4) Jednalo se o kopii americké střely vzduch-vzduch AIM-9B Sidewinder. Dne 24. října 1958 zasáhla tato střela, vypuštěná z taiwanského F-86 Sabre, čínský stroj MiG-17. Střela ale neexplodovala, pouze se do MiGu „zapíchla". Po přistání byla okamžitě odeslána do SSSR, kde Torpovova kancelář (OKB-134) z Tušina dostala úkol ji okopírovat.
5) Většina dosud publikovaných pramenů uvádí výšku 4 500 m.
6) Správně má být Beelitz. Miroslav Irra, ve svém článku *„Jedenadvacítka"* uvádí, že k celému incidentu došlo v okolí městečka Luckenwalde, což je zhruba dalších dvaadvacet kilometrů jihovýchodně od Beelitzu.
7) Nynější Petrohrad.
8) Proudové výcvikové středisko letectva (PVSL) vzniklo 1. 6. 1951 reorganizací a přejmenováním 5. sl. v Mladé. Počátkem r. 1952 přemístilo do Přerova, kde bylo 1. 1. 1953 přejmenováno na 7. letecký školní pluk Přerov VÚ 8010. Ke zrušení došlo 1. 10. 1954.

Vysvětlivky:

IAD	istrebitělnaja aviacionnaja divizija – stíhací letecká divize
IFF	Identification Friend or Foe – rozpoznání přítel/nepřítel
inspektor TP	inspektor techniky pilotáže
PLŘS	protiletadlová řízená střela
PVOS	protivzdušná obrana státu
PVSL	Proudové výcvikové středisko letectva
sl	stíhací letka
slp	stíhací letecký pluk
VS	velitelské stanoviště
VVS-SA	vojenno vozdušnyje sily Sovětskoj Armii, vojenské letectvo Sovětské armády

Literarura:
1. Osobní korespondence s Václavem Ohmem.
2. Irra, Miroslav: *„Jedenadvacítka"*, dokončení, in Letectví + kosmonautika, č. 8, 2003.
3. Minařík, Pavel: *Letecké učiliště 1920 až 1973*, dokončení, in HPM, č. 7, 2002.
4. Schneider, Dušan: *Osudy letců 1*, Nakladatelství Doplněk, Brno 1997.
5. Schneider, Dušan: *Osudy letců 2*, Nakladatelství Doplněk, Brno 1998.
6. Špalek Radim: *„Čajky" a sestřely mezi spojenci*, http://www.valka.cz/newdesign/v900/clanek_10807.html
7. Špalek Radim: *MiG-21 / Ve znamení Delty / 1. část*, http://www.valka.cz/newdesign/v900/clanek_10769.html
8. Špalek Radim: *MiG-21 / Ve znamení Delty / 2. část*, http://www.valka.cz/newdesign/v900/clanek_10856.html
9. *Vojenské útvary letectva a PVOS*, http://forum.valka.cz/index.php/f/501621
10. Vystavěl Stanislav: *Říkali mu Korea, o lidech a letadlech z letiště Žatec v období 1949 až 1994*, Svět křídel, Cheb 2005.
11. *Wikipedie, Otevřená encyklopedie*, http://cs.wikipedia.org/

Copyright © Jan J. Šafařík

3. Je možné, že v obou případech se jednalo o stejný incident, alespoň co se popisu z různých zdrojů týká. V článku На южных рубежах «холодной войны» se uvádí, že v den oficiální návštěvy sovětských představitelů v Iránu (20. listopadu 1963), v čele s L. I. Brežněvem, se do sovětského vzdušného prostoru zatoulal íránský letoun L-26B (vojenská verze letounu Aero Commander 560). Proti narušiteli nejdříve vzlétla dvojice MiGů-19 z 152. IAP PVO, ale cíl se jim nepodařilo v mlze najít. Poté vzlétla další dvojice MiGů-19, tentokráte z 156. IAP PVO. Dvojici vedl kapitán V. P. Pavlovskij, kterému se podařilo letoun najít. Jelikož L-26B nereagoval na jeho výzvy k následování, byl Pavlovskim sestřelen (Сеидов, Игорь: *На южных рубежах «холодной войны», Очерки истории 17-й дивизии ПВО*, Авиация и Время, №3, 2000). V článku *Горячее небо "холодной войны"* se uvádí, že v "létě", v době oficiální návštěvy sovětských představitelů v Iránu, se do sovětského vzdušného prostoru zatoulal íránský Aero Commander 560. Proti němu byly navedeny dva letouny MiG-17P z 156. IAP. V kabinách seděli kapitán Stěpanov a staršij-lejtěnant Sudarikov. Stěpanovovi se podařilo narušitele zasáhnout a íránský letoun spadl 30 km od města Mominabad (Котлобовский, Александр В. – Сейдов, Игорь: *Горячее небо "холодной войны"*, Мир Авиации, №2(10) 1995, №1(11) 1996, №2(12) 1996.).
4. Některé prameny uvádějí, že Vasilij A. Poljakov letěl na letounu Mikojan-Gurjevič MiG-15 bis. Сергей Дроздов ve svém článku *Была такая авиация* uvádí další incident 1. června 1960, kdy měl sovětský MiG-19 sestřelit nad Archangelskem jeden letoun RB-47. S největší pravděpodobností se ale asi jedná o stejný incident. Americké zdroje žádnou ztrátu 1. června neuvádějí (Дроздов, Сергей: *Была такая авиация, Эхо былой авиационной мощи*, in Авиация и Космонавтика, № 2, 2017.).
5. Některé prameny uvádějí, že se jednalo o letoun Boeing 707 (Magnus, Alan: *Air Aces Home Page, Cold War Era*, http://users.accesscomm.ca/magnusfamily/airaces1.htm). Současně některé prameny uvádějí datum 1. července 1968 (Котлобовский, Александр В. – Сейдов, Игорь: *Горячее небо "холодной войны"*, Мир Авиации, №2(10) 1995, №1(11) 1996, №2(12) 1996).
6. Některé prameny uvádějí, že se jednalo o letoun Lockheed T-33 (Polák, Tomáš: *Žhavé výstřely studené války 2., Asie*, 2. část, in Aero Plastic Kits Revue, No. 31, 1994; Rybak, E. F. – Gruszczyński, Jerzy: *Loty rozpoznawcze Zimnej wojny – Europa*, in Lotnictwo Wojskowe, No. 1, 2002) respektive McDonnell Douglas F-4C Phantom II (*Список инцидентов с участием иностранной авиации над СССР (1946—1991)*, Википедия—свободная энциклопедия, http://ru.wikipedia.org/wiki/Список_инцидентов_с_участием_иностранной_авиации_над_СССР_(1946—1991)). Сергей Дроздов v článku *Была такая авиация,* uvádí, že k incidentu došlo 23. listopadu 1973 (Дроздов, Сергей: *c.d.*).
7. Některé prameny uvádějí datum 23. dubna 1978 (Polák, Tomáš: *Žhavé výstřely studené války I., Evropa*, in Aero Plastic Kits Revue, No. 26, 1994 [*]). Současně některé prameny uvádějí, že pilot zasahujícího Suchoje Su-15TM se jmenoval A. I. Basov.
8. Některé prameny uvádějí datum 17. července 1981 (Котлобовский, Александр В. – Сейдов, Игорь: *Горячее небо "холодной войны"*, Мир Авиации, №2(10) 1995, №1(11) 1996, №2(12) 1996).
9. Proti oběma íránským letounům zasahovaly jak hotovostní stíhačky PVO, tak i vrtulníky PVO (Котлобовский, Александр В. – Сейдов, Игорь: *Горячее небо "холодной войны"*, Мир Авиации, №2(10) 1995, №1(11) 1996, №2(12) 1996).
10. Jedinou jednotkou vyzbrojenou letouny MiG-23 byla v dané oblasti 301. IAP PVO. Tato jednotka však tento incident nepotvrzuje (Котлобовский, Александр В. – Сейдов, Игорь: *Горячее небо "холодной войны"*, Мир Авиации, №2(10) 1995, №1(11) 1996, №2(12) 1996.).
11. S největší pravděpodobností se jedná o jeden a tentýž incident. Dne 29. srpna 1945 byl v oblasti Kanko, kde působila 14. IAP TOF, ve výšce 400-600m objeven letoun B-29 náležející USAF. Na jeho přepad vzlétla dvojice Jaků-9 vedená lejtěnantom Feofanem, jeho číslem byl lejtěnant Zizevskij. Během 10 minut vzlétla druhá dvojice (lejtenanty Bělik a Mdivani). Zizevskyj z vlastní iniciativy zahájil palbu na B-29 a poškodil ho. Zasažený letoun musel s hořícím motorem nouzově přistát na letišti Kanko (Котлобовский, Александр В. – Сейдов, Игорь: *Горячее небо "холодной войны"*, Мир Авиации, №2(10) 1995, №1(11) 1996, №2(12) 1996).
12. Některé prameny uvádějí, že letoun sestřelil samostatně Ivan Ivanovič Tezajev (Rybak, E. F. – Gruszczyński, Jerzy: *Loty rozpoznawcze Zimnej wojny – Europa*, in Lotnictwo Wojskowe, No. 1, 2002).
13. Nikolaj Jakubovič ve své knize *Istrebitěl MiG-15, groza «letajuščich krepostěj»* uvádí, že letoun C-47 přinutily k přistání piloti maďarského vojenského letectva *Magyar Néphadsereg légiereje* (Якубович, Николай: *Истребитель МиГ-15. Гроза "Летающих крепостей"*, Яуза, Эксмо, 2009.). Některé prameny uvádějí datum 18. listopadu 1951 (*Reconnaissance Aircraft attacked, damaged or shot down, The Spyflight Website*, http://www.spyflight.co.uk/shootdown.htm).
14. Některé prameny uvádějí, že G. I. Osinskij letěl na letounu MiG-17. Současně některé prameny uvádějí, že k danému incidentu došlo až o měsíc později 13. července 1952 (Анохин, Владимир Александрович – Быков, Михаил Юрьевич: *Все истребительные авиаполки Сталина. Первая полная энциклопедия*, Серия: Элитная энциклопедия ВВС. Такой книги еще не было!, Издательство: Яуза-Пресс, 2014). Nikolaj Jakubovič uvádí, že 13. června 1952 byla sestřelena Catalina a o pár dní později letoun Douglas C-47. Dále píše, že není zcela jasné, zda tyto letouny sestřelily MiGy-15 nebo MiGy-17 (Якубович, Николай: *c.d.*).

Copyright © Jan J. Šafařík

15. V období 1956 až 1977 bylo podle sovětských pramenů vypuštěno nad Sovětský svaz celkem 4112 balónů (АДА - автоматические дрейфующие аэростаты). Sovětským letcům se přitom podařilo zničit celkem 793 balónů (Котлобовский, Александр В. – Сейдов, Игорь: *Горячее небо "холодной войны"*, Мир Авиации, №2(10) 1995, №1(11) 1996, №2(12) 1996; Котлобовский, Александр В.: *МиГ-21 в локальных конфликтах*, Серия: Архив 500+, АрхивПресс m 1997; Rybak, E. F. - Gruszczyński, Jerzy: *Loty rozpoznawcze Zimnej wojny - Europa*, in Lotnictwo Wojskowe, No. 1, 2002).
16. Nikolaj Jakubovič ve své knize Istrebitěl MiG-15, groza «letajuščich krepostěj» uvádí, že přemožiteli amerického letounu RB-47 byla dvojice pilotů Korotkov – Sažin (Якубович, Николай: *c.d.*). Martin Smíšek ve svém článku *Stratojety nad Sovětským svazem* uvádí, že americký letou sestřelila dvojice pilotů Rubcov – Venediktov (Smíšek, Martin: *Stratojety nad Sovětským svazem*, 3. díl, in Plastic Planet, No. 2, 2013.).
    Některé prameny uvádějí datum 17. dubna 1955 (*Список инцидентов с участием иностранной авиации над СССР (1946—1991)*, Википедия—свободная энциклопедия, http://ru.wikipedia.org/wiki/Список_инцидентов_с_участием_иностранной_авиации_над_СССР_(1946—1991); *Reconnaissance Aircraft attacked, damaged or shot down, The Spyflight Website*, http://www.spyflight.co.uk/shootdown.htm).
17. Александр В. Котлобовский a Игорь Сейдов v článku *Горячее небо "холодной войны"*, stejně tak Сергей Дроздов v článku *Была такая авиация,* uvádějí celkem dva incidenty s letouny P2V dne 22. května 1955 a 23. června 1955, ale s největší pravděpodobností se jedná o jeden a tentýž incident! Navíc Сергей Дроздов uvádí stejný incident ještě 22. června 1955 (Котлобовский, Александр В. – Сейдов, Игорь: *Горячее небо "холодной войны"*, Мир Авиации, №2(10) 1995, №1(11) 1996, №2(12) 1996; Дроздов, Сергей: *c.d.*). Podle některých pramenů se jeden z pilotů MiGů-15 katapultoval nedaleko pobřeží Čukotky z důvodu nedostatku paliva (*Победы и поражения, Хронология ежедневных известных боевых побед Российской империи*, СССР и Российской Федерации, http://www.aviaboi.ru/.).
18. Letoun P2V byl poškozen střelbou sovětského stíhače, přistál na vodu, ale potopil se. Byl zabit jeden člen posádky, ostatní byli zachráněni (Котлобовский, Александр В. – Сейдов, Игорь: *Горячее небо "холодной войны"*, Мир Авиации, №2 (10) 1995, №1 (11) 1996, №2 (12) 1996).
19. Aleksandr Kotlobovskij uvádí, že Zinovjev sestřelil nad Německem letoun RB-60, přičemž měl letět naletounu Mikojan-Gurjevič MiG-19 (Котлобовский, Александр В.: *Оправдавший предназначение*, Авиация и Время, № 5, 2007).
20. Do roku 1955 se na území Čínské lidové republiky nacházela Sovětská vojska, především v oblasti Port Arturu. Včetně stíhacího letectva. Podle hrdiny Sovětského svazu K. V. Suchova letci jednoho z pluků sestřelili nad svým letištěm letoun F-84E, který poté dopadl na vzletovou dráhu (Якубович, Николай: c.d.).
21. Některé prameny uvádějí, že se k celé události došlo už v roce 1950 (Якубович, Николай - Перов, Владимир: *Истребители Ла-9 и Ла-11*, Армада. №11, Приложение к журналу М-Хобби, Издательство ЭксПринт НВ, 1999) respektive 1952 (Анохин, Владимир Александрович – Быков, Михаил Юрьевич: *c.d.*).
22. Američané hlásili, že byli napadeni dvěma čínskými stroji. Dva členové posádky zahynuli, dva byli zraněni. Poškozený letoun doletěl do Penendo v Jižní Koreji, kde nouzově přistál (Котлобовский, Александр В. – Сейдов, Игорь: *На дальнем форпосту*, Авиация и Время, № 1, 2010).
23. Některé prameny uvádějí datum 28. ledna 1964 (Polák, Tomáš: *c.d.* [*]); Дроздов, Сергей: *c.d.*). Николай Якубович uvádí datum 29. ledna 1964, přičemž letoun T-39 měl náležet německému letetcvu. (Якубович, Николай: *Первые сверхзвуковые истребители МиГ-17 и МиГ-19*, Война и мы. Авиаколлекция, Издательства: Яуза, Эксмо, 2014 г. [*]). Některé prameny pak uvádějí, že zasahujícím letounem byl MiG-17F.
24. Některé prameny uvádějí, že k incidentu došlo „na podzim“, případně v červnu 1946 (Дроздов, Сергей: *c.d.*).
25. Jednalo se o úlet řeckého pilota M. Maniatakise, který požádal v Sovětském svazu o „politický azyl“ (Lednicer, David: *Intrusions, Overflights, Shootdowns and Defections During the Cold War and Thereafter*, http://myplace.frontier.com/~anneled/ColdWar.html.).
26. Některé prameny uvádějí datum 21. září 1970 (Дроздов, Сергей: *c.d.*).
27. Omylem považovaný za letoun Martin B-57 Canberra. Některé prameny uvádějí, že Tu-14 náležel 46. MTAP (Котлобовский, Александр В. – Сейдов, Игорь: *c.d.*).
28. Možná se jednalo o stejný incident.
29. Možná se jednalo o stejný incident.
30. Николай Якубович ve své knize *Первые сверхзвуковые истребители МиГ-17 и МиГ-19* uvádí, že americký letoun RB-66C sestřelil raketou S-5 pilot 35. IAP V. G. Ivannikov letící na letounu MiG-19S společně s B. Sizovem, kterému však nefungovala výzbroj (Якубович, Николай: *c.d.* [*]). Některé prameny uvádějí, že sovětský zasahující pilot letěl na letounu MiG-21F-13.
31. Některé prameny uvádějí, že zasahujícím vrtulníkem byl Mi-24 patřící východoněmeckému letectvu (*Инциденты "Холодной войны"*, Авиация в локальных конфликтах, http://www.skywar.ru/389.html).

Copyright © Jan J. Šafařík

32. Některé prameny uvádějí, že k incidentu došlo 20. května 1960, přičemž jedním ze zasahujících pilotů měl být L. G. Škarupa (Л. Г. Шкарупа), někdy uváděný také jako Škaruba (Л. Шкаруба) (Инциденты "Холодной войны" - Европа (ОВД и НАТО), Авиация в локальных конфликтах, http://www.skywar.ru/coldwareuro.html).
33. V období od 11. srpna do 14. září 1975 proniklo do vzdušného prostoru Sovětského svazu celkem 11 balónů. Pohybovaly se ve výškách 11 – 14 km rychlostí do 200 km/h. Proti každému narušiteli startovalo od jednoho do jedenácti stíhačů MiG-21, Jak-28P, Tu-128, MiG-19 a Su-15TM. V důsledku útoků stíhačů bylo osm špionážních balónů sestřeleno, u dvou zničen podvěs a pouze jeden unikl za hranici. Celkově pak mělo být vo roce 1975 nad územím Sovětského svazu zaregistrováno 16 balónů, znichž se stíhacím pilotům PVO podařilo 13 sestřelit. Jak bylo uvedeno 19. června 1995 v časopise «Красная Звезда», v průměru bylo na sestřel jednoho balónu použito 1,4 rakety, 26 neřízených střel a 112 kulometných / kanónových granátů.
    Celkově pak v období od roku 1956 do roku 1977 bylo systémem sovětské protivzdušné obrany zaregistrováno 4112 špionážních balónů, přičemž 793 z nich se podařilo sestřelit!
34. Podle amerických oficiálních zdrojů byl příčinou ztráty Boeingu B-50B-45-BO Superfortress, 47–133, c/n 15817, tajfun Emma. Některé ruské prameny ale uvádějí, že se letou stal obětí střelby sovětských vojenských letounů.
    Сергей Дроздов ve své práci *Была такая авиация, Эхо былой авиационной мощи* uvádí, že 10. září 1956 sestřelil sovětský MiG-15 nad Japonským mořem americký letoun RB-50. Je možné, že se jedná o stejný incident (Дроздов, Сергей: *Была такая авиация, Эхо былой авиационной мощи*, in Авиация и Космонавтика, № 2, 2017).
35. Tento incident uvádí Сергей Дроздов ve své práci *Была такая авиация, Эхо былой авиационной мощи*. Je možné, že se jedná o stejný incident jako sestřel amerického T-39A-1-NO dne 24. ledna 1994 (Дроздов, Сергей: *Была такая авиация, Эхо былой авиационной мощи*, in Авиация и Космонавтика, № 2, 2017).
36. Tento incident uvádí Сергей Дроздов ve své práci *Была такая авиация, Эхо былой авиационной мощи*. Je možné, že se jedná o stejný incident jako sestřel amerického ERB-47H dne 1. července 1960 (Дроздов, Сергей: *Была такая авиация, Эхо былой авиационной мощи*, in Авиация и Космонавтика, № 2, 2017).

Copyright © Jan J. Šafařík

Zkratky:

(+) S největší pravděpodobností se jednalo o letoun MiG-15bis ze stavu okupačních vojsk v Rakousku (Polák, Tomáš: Žhavé výstřely studené války I., Evropa, in Aero Plastic Kits Revue, No. 26, 1994).
(*) 17. IAD PVO, 30. OK PVO, 12. OA PVO
(#) 17. IAD PVO, 24. OK PVO, Turkmenský vojenský okruh
(%) Pobaltský vojenský okruh
(++) 7. IAD TOF
(**) Leningradská armáda PVO

ABW Air Base Wing
Aeroflot Aeroflot / ОАО «Аэрофлот — Российские авиалинии» – je největší ruská letecká společnost s hlavní leteckou základnou na moskevském letišti Šeremeťjevo.
bilp bitevní letecký pluk
CGS Central Gunnery School
CSS Central Support Squadron
ČSLA Československá lidová armáda
e эскадрилья – eskadrila
e/a enemy aircraft - nepřátelský letoun
EAF Egyptian Air Force / القوات الجوية المصرية / Al-Qūwāt al-Gawwīyä al-Miṣrīyä
Flygvapnet Švédské letectvo / Svenska Flygvapnet
FLT forced to land
friendly fire
G гвардейский – gardový
GAF Greek Air Force / Hellenic Air Force / Πολεμική Αεροπορία / Polemikí Aeroporía
GKNII VVS Государственный Краснознаменный Научно исследовательский институт военно воздушных сил
IAD istrebitělnaja aviacionnaja divizia / истребительная авиационная дивизия – stíhací letecká divize
IAP istrebitělnyj aviacionnyj polk / истребительный авиационный полк – stíhací letecký pluk
IIAF Imperial Iranian Air Force
IRIAF Islamic Republic of Iran Air Force نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران
KBF Krasnoznamennyj Baltijskij Flot / ВВС Краснознаменного Балтийского флота – letectvo Baltského loďstva
letka Letka je označení pro základní bojovou, administrativní a technickou jednotku vojenského letectva
MNL Letectvo Maďarské lidové republiky / Magyar Néphadsereg légiereje
NAV navigátor / штурман
OA otdělnaja armija / отдельная армия – samostatná armáda
OGVP otdělnyj gvardějskij vertoletnyj polk / отдельный гвардейский вертолетный полк – samostatný gardový vrtulníkový pluk
OK otdělnyj korpus / отдельный корпус – samostatný sbor
OVP otdělnyj vertoletnyj polk / отдельный вертолетный полк – samostatný vrtulníkový pluk
OZS operátor zbraňových systémů / druhý pilot
PLAAF People's Liberation Army Air Force / 中国人民解放军空军 / Zhongguo Renmin Jiefangjun Kongjun
PT palubní technik / борттехник
PVO Protivozdušnaja oborona / Противовоздушная оборона – protivzdušná obrana
RBAF Royal Belgian Air Force
RO radio-operátor / летчик-оператор
RS Reconnaissance Squadron
SF Severnyj Flot / ВВС Северного флота – letectvo Severomořského loďstva
slp stíhací letecký pluk
sPVOS Sbor Protivzdušné obrany státu
SRS Strategic Reconnaissance Squadron

Copyright © Jan J. Šafařík

SRW	Strategic Reconnaissance Wing
SRWS	Strategic Reconnaissance Weather Squadron
š	šturman
TOF	Tikookeanskij flot / ВВС Тихоокеанского флота – letectvo Tichomořského loďstva
USAF	United States Air Force
USN	
VA	vozdušnaja armija / Воздушная армия - letecká armáda
VP	U.S. Navy Patrol Squadron
ZRB	Zenitno-raketnaja batareja / Зенитно-ракетная батарея
ZRK	Zenitno-raketnyj kompleks / Зенитно-ракетный комплекс

AC 560	Aero Commander 560
An-2	Antonov An-2
An-26	Antonov An-26
Avia B-33	Licenčně v československu vyráběný sovětský bitevní letoun Iljušin Il-10 „Beast“
B-25	North American B-25 Mitchell
B-29	Boeing B-29 Superfortress
Boeing 707	Boeing 707
Boeing 747	Boeing 747
C-47	Douglas C-47 Skytrain/Dakota / Douglas DC-3
C-54	Douglas C-54 Skymaster / Douglas DC-3
C-118	C-118 Liftmaster / Douglas DC-6
C-130	Lockheed C-130 Hercules
Canberra	English Electric Canberra / Martin B-57 Canberra
Caravelle	Sud Aviation SE 210 Caravelle
CH-47C	Boeing CH-47 Chinook
CL-44	Canadair CL-44
DC-3	Douglas DC-3
DC-4	Douglas DC-4
DC-8	Douglas DC-8
ERB-47H	Boeing B-47 Stratojet, photo reconnaissance
F-51	North American Aviation P-51 Mustang
F-84	Republic F-84 Thunderjet
Il-14	Iljušin Il-14
J-7	Chengdu Jian-7 Airguard, čínská verze letounu Mikojan-Gurjevič MiG-21
Jak-9	Jakovlev Jak-9
Jak-28	Jakovlev Jak-28 „Firebar“
K-8R	Kaliningrad K-8 (R-8); NATO reporting name AA-3 'Anab' / K-8P
La-11	Lavočkin La-9
L-20	de Havilland Canada DHC-2 Beaver
L-26B	armádní verze letounu Aero Commander 560A
L-29	Aero L-29 Delfín
Lincoln Mk.2	Avro Lincoln Mk.2
lms	легкомоторный самолет
Mi-2	Mil Mi-2 „Hoplite“
Mi-8	Mil Mi-8 „Hip“
Mi-24	Mil Mi-24 „Hind“
MiG-15	Mikojan-Gurjevič MiG-15 „Fagot“
MiG-17	Mikojan-Gurjevič MiG-17 „Fresco“
MiG-19	Mikojan-Gurjevič MiG-19 „Farmer“
MiG-21	Mikojan-Gurjevič MiG-21 „Fishbed“
MiG-23	Mikojan-Gurjevič MiG-23 „Flogger“
MiG-29	Mikojan-Gurjevič MiG-29 „Fulcrum“
P-39	Bell P-39 Airacobra
P2V-3W	Lockheed P-2 Neptune
PB4Y	Consolidated PB4Y-2 Privateer

Copyright © Jan J. Šafařík

PBY	Consolidated PBY Catalina
R-3	K-13 [R-3, R-13]; NATO reporting name AA-2 'Atoll'
R-60	Molniya (nyní Vympel) R-60; NATO reporting name: AA-8 'Aphid'
R-98MP	Kaliningrad K-8 (R-8); NATO reporting name AA-3 'Anab'
R-98T	Kaliningrad K-8 (R-8); NATO reporting name AA-3 'Anab'
RB-29	Boeing B-29 Superfortress, photo reconnaissance
RB-47	Boeing B-47 Stratojet, photo reconnaissance
RB-50	Boeing B-50 Superfortress, photo reconnaissance
RB-57	Martin/General Dynamics RB-57F Canberra
RB-66	Douglas B-66 Destroyer, photo reconnaissance
RF-4E	McDonnell Douglas F-4 Phantom II, photo reconnaissance
RF-84F	Republic F-84 Thunderjet, photo reconnaissance
RS-2US	Kaliningrad K-5; NATO reporting name AA-1 'Alkali'
S-75	C-75 «Двина / НАТО — SA-2 Guideline
spy balloon	АДА - автоматические дрейфующие аэростаты - balón
Su-9	Suchoj Su-9 „Fishpot“
Su-11	Suchoj Su-11 „Fishpot-C“
SU-15	Suchoj Su-15 „Flagon“
SU-27	Suchoj Su-27 „Flanker“
T-39	North American T-39 Sabreliner
Tu-2	Tupolev Tu-2
Tu-14	Tupolev Tu-14
Tu-104	Tupolev Tu-104
Tu-128	Tupolev Tu-128 „Fiddler“
U-2	Lockheed U-2 „Dragon Lady“
U-8	L-23 (později U-8) Seminole, jednalo se o USAF značení letounů Beechcraft Twin Bonanza (Beechcraft's Model 50) a Queen Air (Beechcraft Model 65/70/80/88)
u/a	unidentifiable aircraft

vlajka sovětského vojenského letectva
Военно-воздушные силы Советского Союза

výsostné značení sovětského vojenského letectva

Copyright © Jan J. Šafařík

Stěpan Antonovič Bachajev

Nikolaj Andrejevič Semernikov

Vasilij Amvrosijevič Poljakov

Vojenští piloti 3. stupně, starší lejtěnanti V. Ivanov a N. Kučerjajev, 117. IAP, letiště Leninakan.

Vojenští piloti 3. stupně, starší lejtěnanti N. Gavrilov a V. Lopatkov, 168. IAP, letiště Jerevan.

Copyright © Jan J. Šafařík

Zleva doprava: návodčí 35. IAP kapitán V. Gurinov, pilot kapitán V. G. Ivannikov, pilot 33. IAP kapitán F. M. Zinovjev a návodčí 33. IAP.

Vlevo pilot 308. IAP I. K. Moroz

Stíhací pilot třetí třídy st. lt. N. P. Kučerjajev, 117. IAP

Kapitán V. I. Škinder z 152. IAP (17. IAD)

V. I. Bodorin

Copyright © Jan J. Šafařík

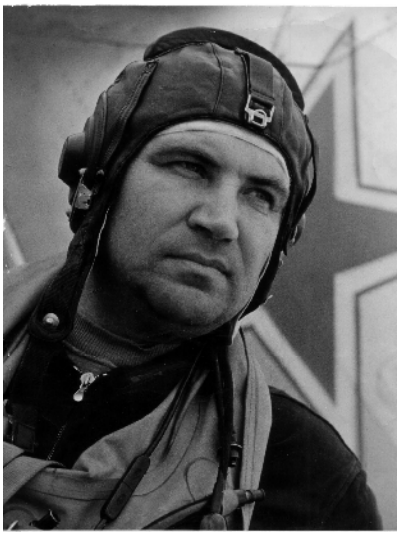

Vasilij Jegorovič Lupič

Genadij Nikolajevič Jelisejev

Valentin Aleksandrovič Kuljapin

Genadij Nikolajevič Osipovič

Zdatčenko

Copyright © Jan J. Šafařík

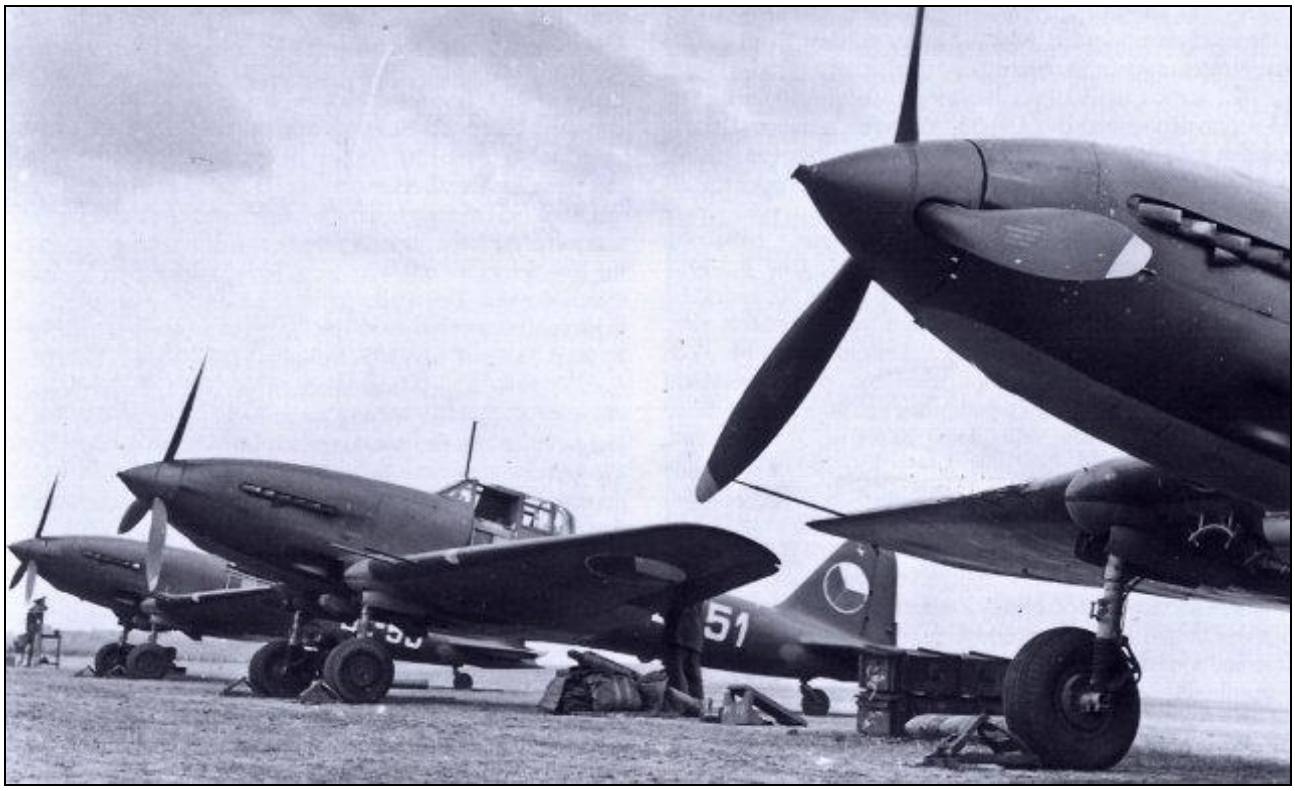

Licenčně stavěné letouny Iljušin Il-10 byly v našem letectvu oficiálně označovány jako B-33.

Letouny Mikojan-Gurjevič MiG-17 sovětského vojenského letectva.

Copyright © Jan J. Šafařík

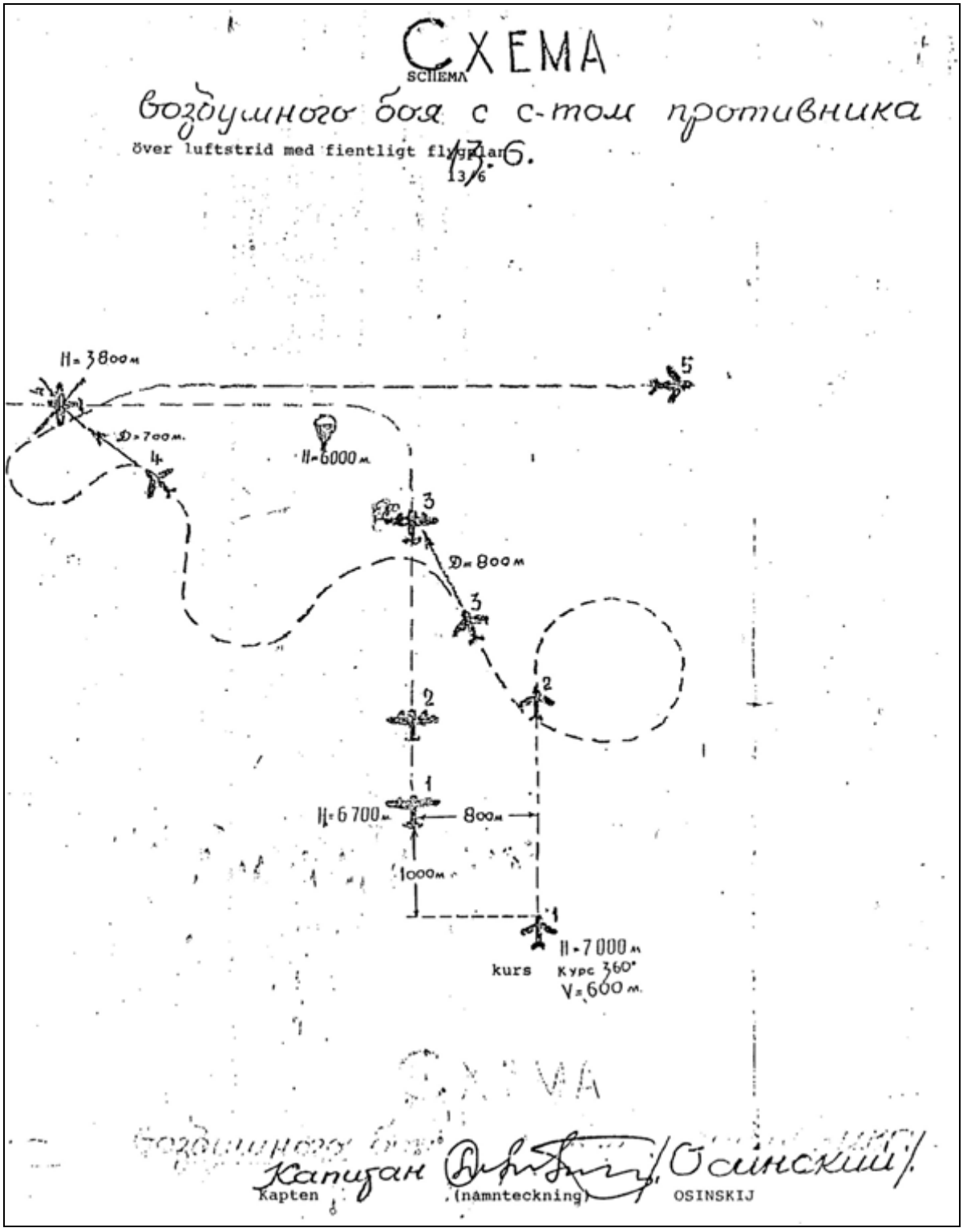

Schéma sestřelení švédského Douglasu DC-3, Tp79 79001, 42-5694, sovětským pilotem MiGu-15bis G. I. Osinským z 483. stíhacího leteckého pluku letectva Baltské flotily dne 13. června 1952.

Copyright © Jan J. Šafařík

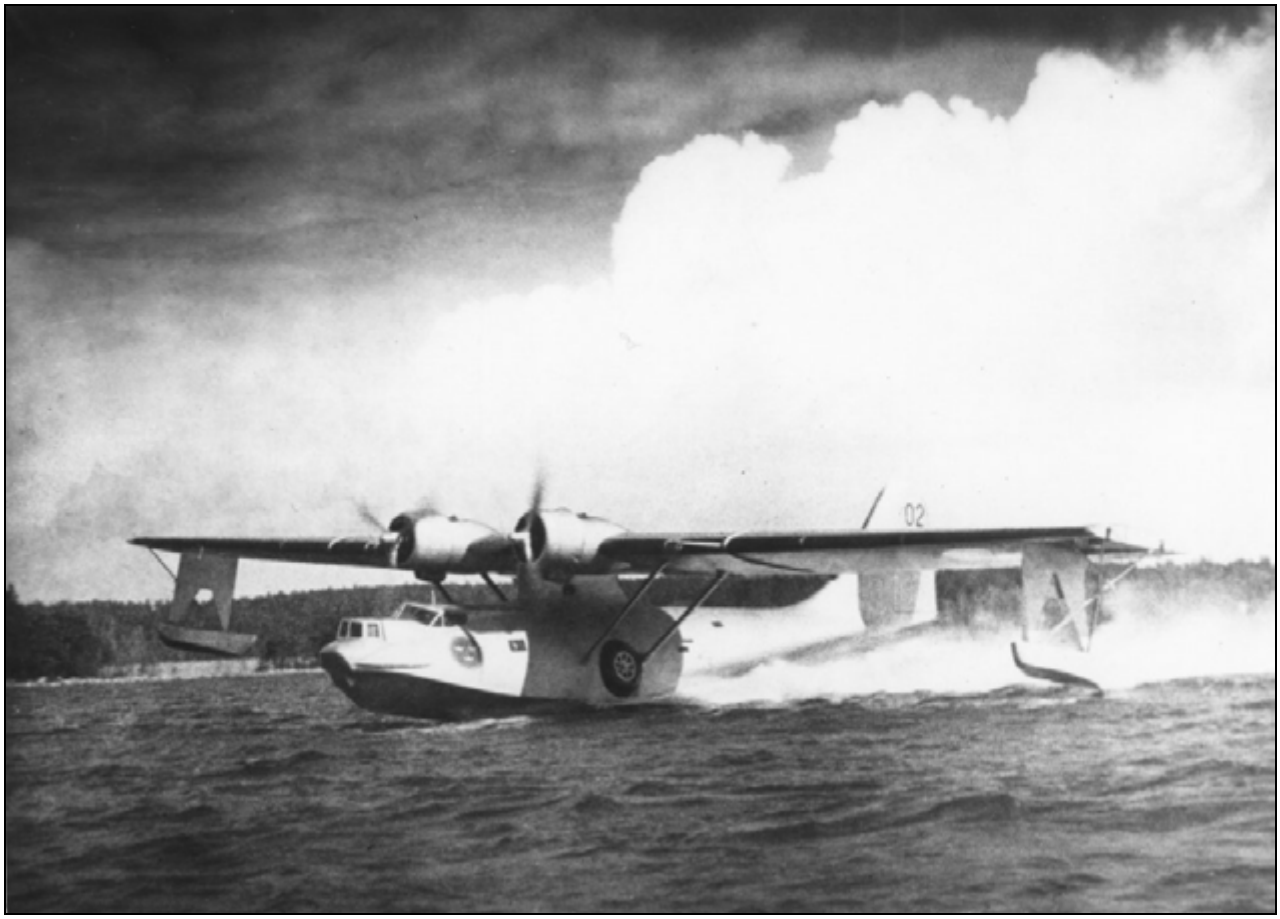

Consolidated PBY-5 Catalina, Tp47 47002, Švédského letectva. Letoun byl sestřelen 16. června 1952 dvojicí pilotů MiGů-15bis z 483. stíhacího leteckého pluku Baltského loďstva, pilotovaných Nikolajem Andrejevičem Semernikovem a Iljou Jacenko-Kosenkem.

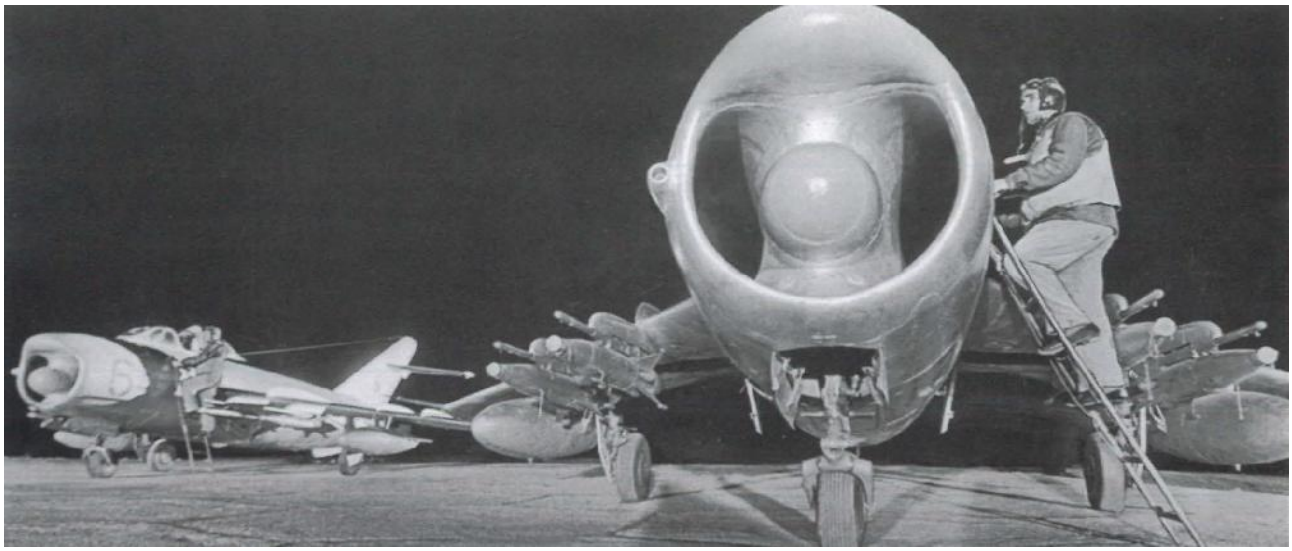

Piloti dvojice letounů Mikojan-Gurjevič MiG-17PFU se snaží dostat co nejrychleji do kabin svých letounů během ostré hotovosti. Nicméně absence pozemního perzonálu spíš ukazuje, že se jedné o reklamní fotografii.

Copyright © Jan J. Šafařík

Boeing RB-50 Superfortress

Copyright © Jan J. Šafařík

Consolidated PB4Y-2 Privateer.

Lockheed P-2 Neptune.

Copyright © Jan J. Šafařík

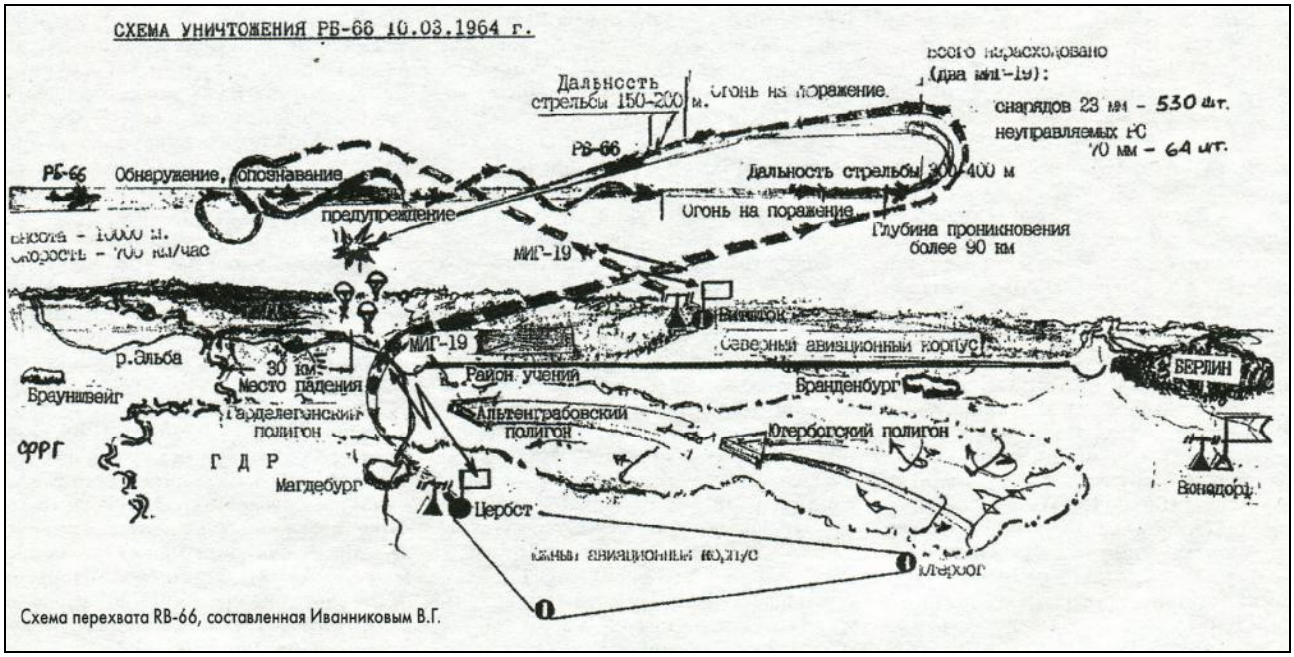

Schéma sestřelení amerického letounu Douglas RB-66C-DT Destroyer, 54-0451, dne 10. března 1964 nedaleko Gardelegenu v Německé demokratické republice.

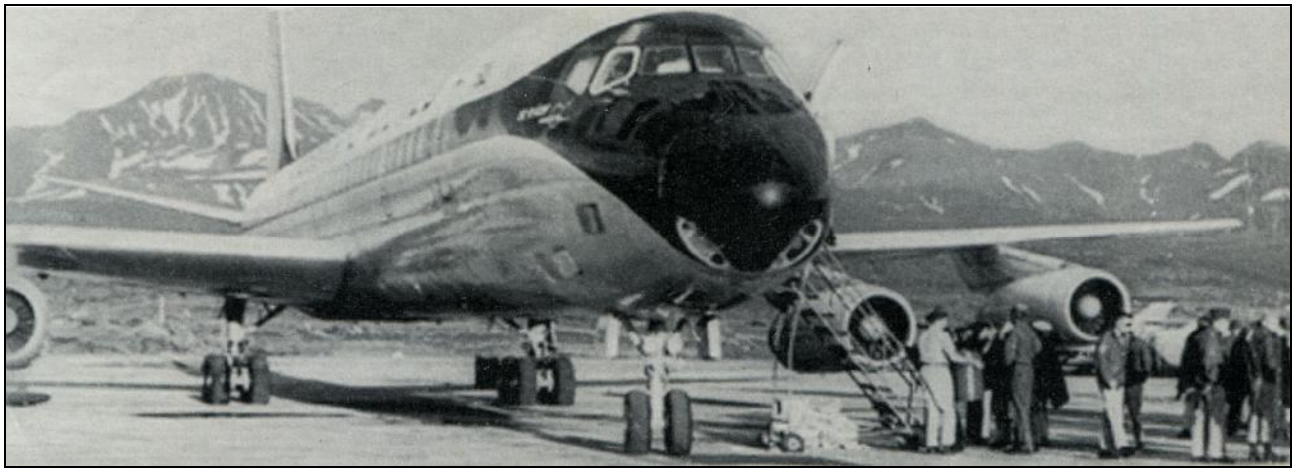

Douglas DC-8-63F (kapitán Joseph Tolzanini) letecké společnosti *Seaboard World Airwaiys*, přinucený přistát letišti Burevestnik na ostrově Iturul v Kurilském souostroví čtveřicí sovětských pilotů MiGů-21, pilotovaných J. B. Aleksandrovem, V. A. Igoninem, I. F. Jevtošenkem a I. K. Morozovem.

Copyright © Jan J. Šafařík

Stíhací letoun Mikojan-Gurjevič MiG-19PM, modrá 18, plně vyzbrojený čtveřicí raket RS-2-U míří za svým cílem.

Člen pozemního personálu právě zavěsil žebřík ke stroji Suchoj Su-9, vyzbrojeného čtveřicí raket RS-2US.

Copyright © Jan J. Šafařík

Rozvoz raket RS-2-U pro letouny MiG-19PM (v popředí) a raket RS-1-U pro letouny MiG-17PFU.

Noční pohled na letoun Jakovlev Jak-28, červená 33, na jednom z letišť PVO.

Copyright © Jan J. Šafařík

Václav Ohem

Trosky havarovaného letounu MiG-21F-13, v.č. 460111 majora Václava Ohema. Letoun dopadl poblíž malého města asi 15 km jižně od Postupimi. Na obrázku jsou jasně vidět stopy po explozi raketou vzduch-vzduch K-13/R-3S

Copyright © Jan J. Šafařík

Zdeněk Voleman a Václav Ohem během vojenského cvičení v Polsku, 1973-1974.

Letoun Mikojan-Gurjevič MiG-21PF sovětského vojenského letectva.

Copyright © Jan J. Šafařík

Boeing 707, HL7429, letecké společnosti *Korean Air Lines*, let Flight 902, který byl sestřelen 20. dubna 1978 dvojicí sovětských stíhačů Su-15TM z 431. a 265. IAP PVO. Letoun provedl nouzové přistání na zamrzlém jezeře Korpijärvi, 5km jihozápadně od Louchi, nedaleko Murmanska (66°02.893′N 33°04.321′E).

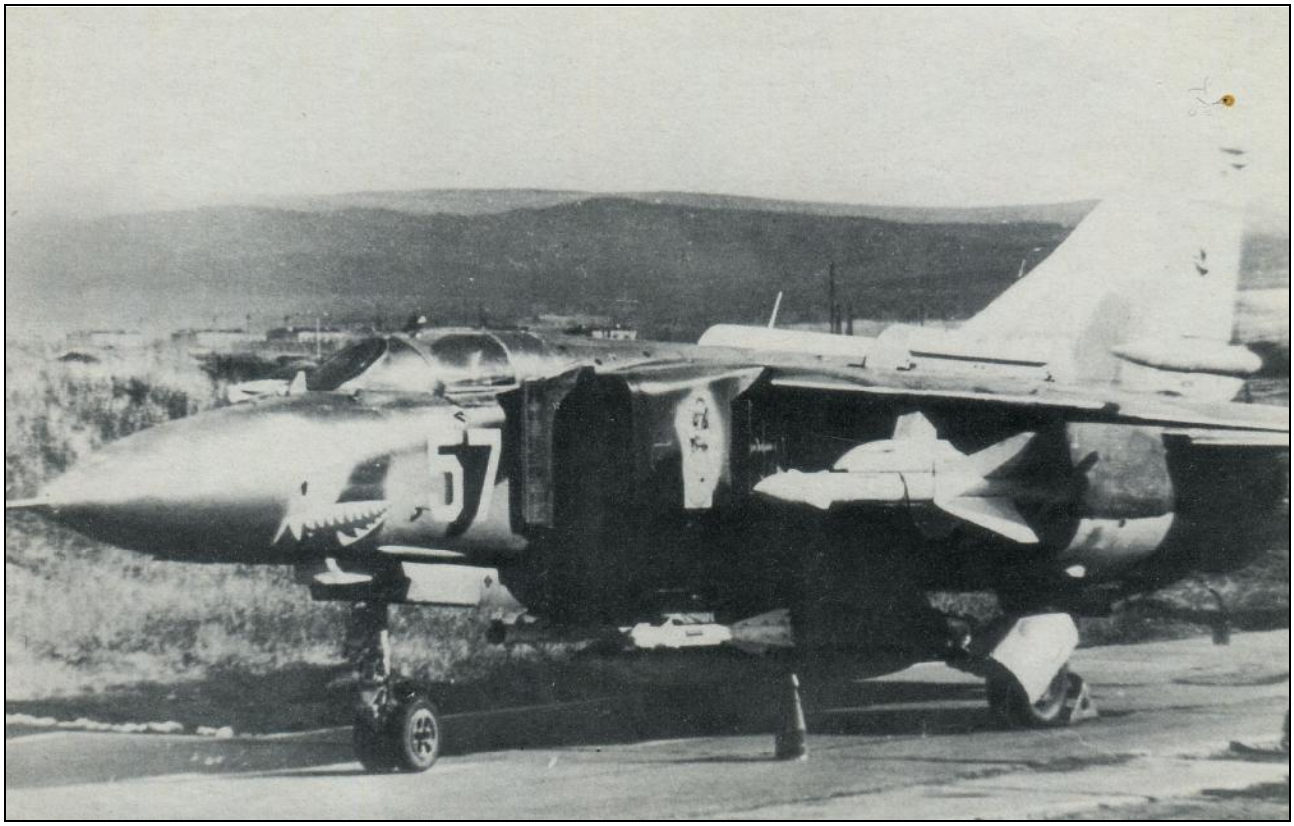

Mikojan-Gurjevič MiG-23MLD, 2. eskadra, 120. IAP, letiště Domna, Zabajkalský vojenský okruh, září 1989.

Copyright © Jan J. Šafařík

Zbloudilá Cessna-150, D-ECNV, která byla 13. září 1985 přinucena přistát na letišti Eisenach trojicí sovětských vrtulníku Mi-24 (velitelé Demiděnko, Abzalov a Šumskich).

Zbloudilý Grob G-115, D-EOGC, jenž byl 15. srpna 1989 přinucen přistát na letišti Damgarten posádkou letounu Mil Mi-24, pod velením I. A Kačura.

Copyright © Jan J. Šafařík

Suchoj Su-15TM.

Copyright © Jan J. Šafařík

Jakovlev Jak-9

Lavočkin La-11

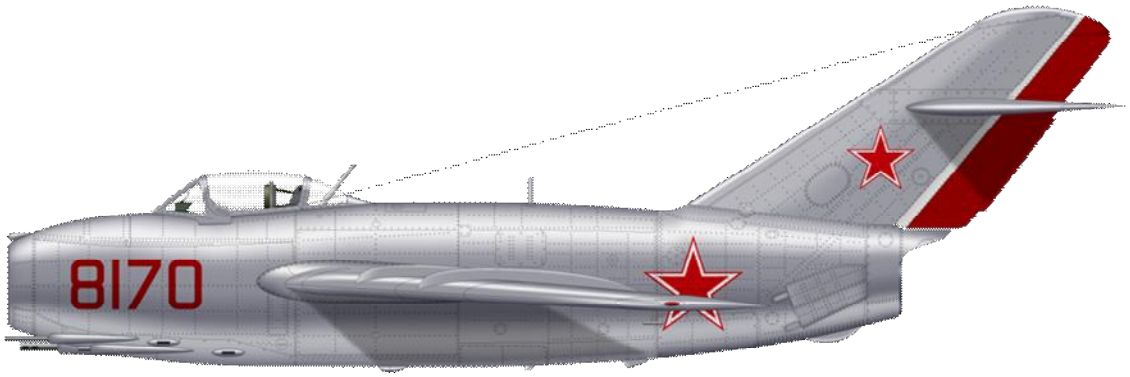

Mikojan-Gurjevič MiG-15bis.

MiG-15bis, kapitán Stěpan Antonovič Bachájev, 1. esk. 523. IAP, letiště Mjaogou, podzim 1951.

Copyright © Jan J. Šafařík

Mikojan-Gurjevič MiG-17, pilot N. P. Kučerjájev, 117. IAP, 34. VA, letiště Leninakan, 1958.

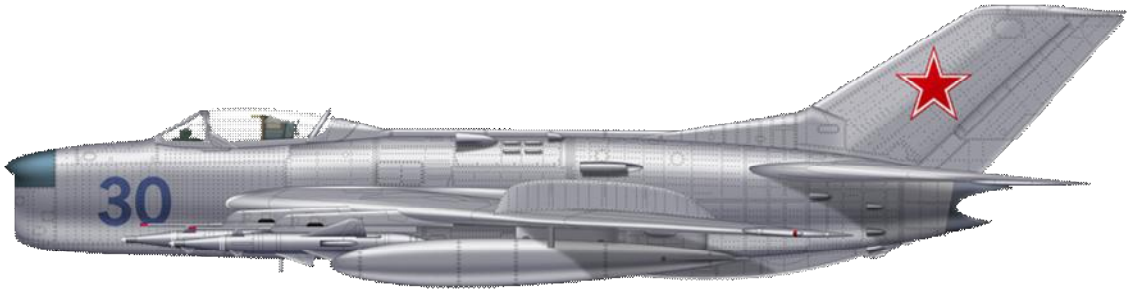

Mikojan-Gurjevič MiG-19PM.

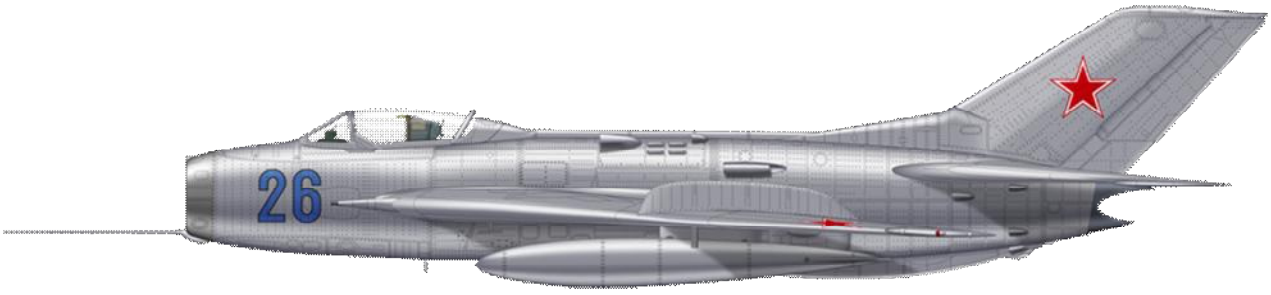

Mikojan-Gurjevič MiG-19.

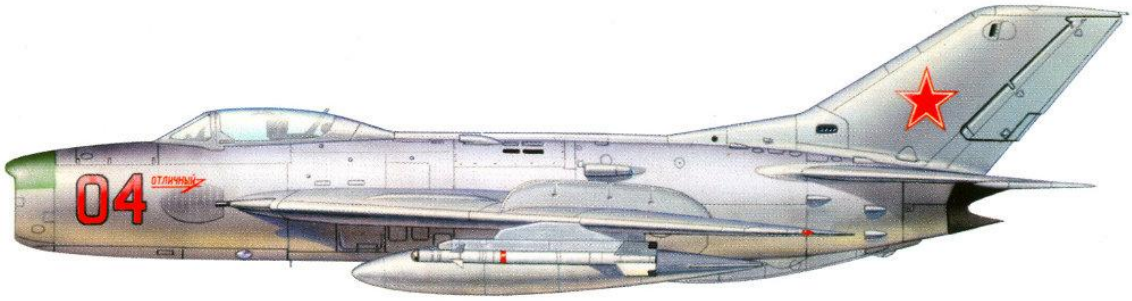

Mikojan-Gurjevič MiG-19PM, „červená 04“, pilot kapitán V. P. Pavlovskij, 156. IAP PVO.

Copyright © Jan J. Šafařík

Mikojan-Gurjevič MiG-19S, „červená 24“, pilot kapitán Fedor Zinovjev z 33. IAP, který se 10. března 1964 účastnil zásahu proti americkému letounu RB-66 nad Německou demokratickou republikou.

Mikojan-Gurjevič MiG-19S, „červená 27“, pilot kapitán Vitalij Ivannikova z 35. IAP, který se 10. března 1964 účastnil zásahu proti americkému letounu RB-66 nad Německou demokratickou republikou, což symbolizuje rudá hvězdička pod kabinou.

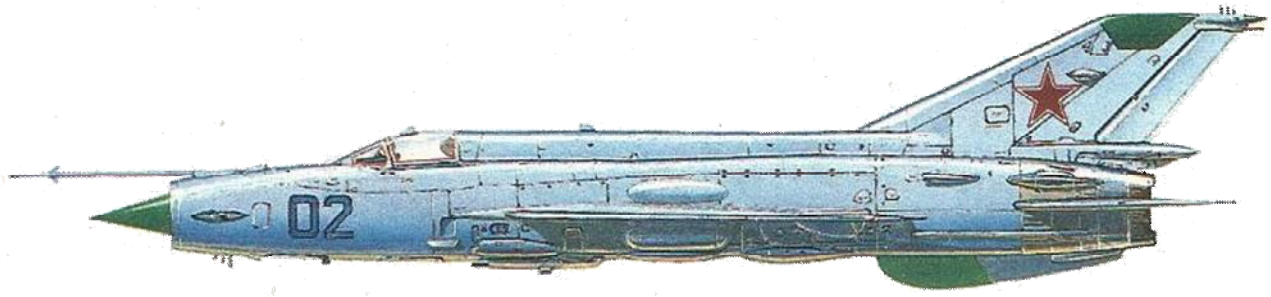

Mikojan-Gurjevič MiG-21SM, modrá „02“, 982. stíhací letecký plik, 34. letecká armáda, Zakavkazský vojenský okruh, podzim 1973. Pilot Genadij Nikolajevič Jelisejev na tomto letounu 28. listopadu 1973 taranem zničil letoun RF-4E.

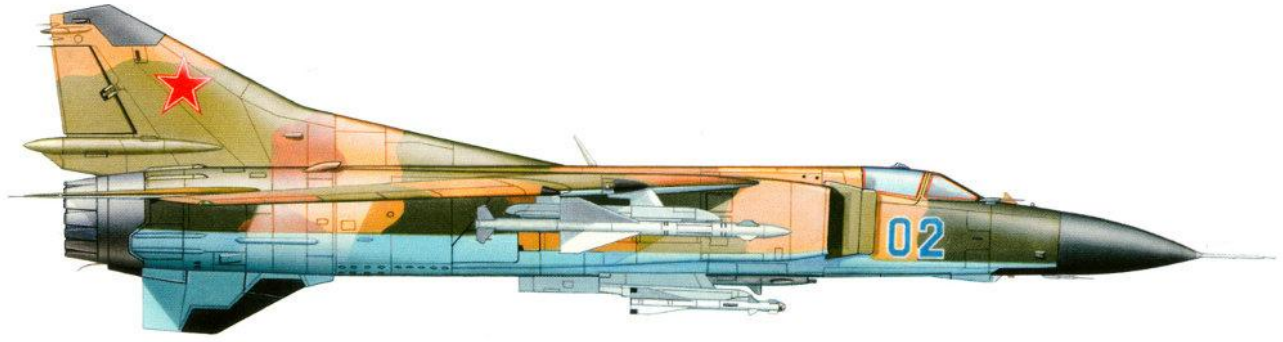

Mikojan-Gurjevič MiG-23M, „modrá 02“, pilot kapitán V. I. Škinder, 152. IAP PVO.
Na tomto letounu V. I. Škinder zasahoval proti dvojici iránských vrtulníků CH-47C.

Copyright © Jan J. Šafařík

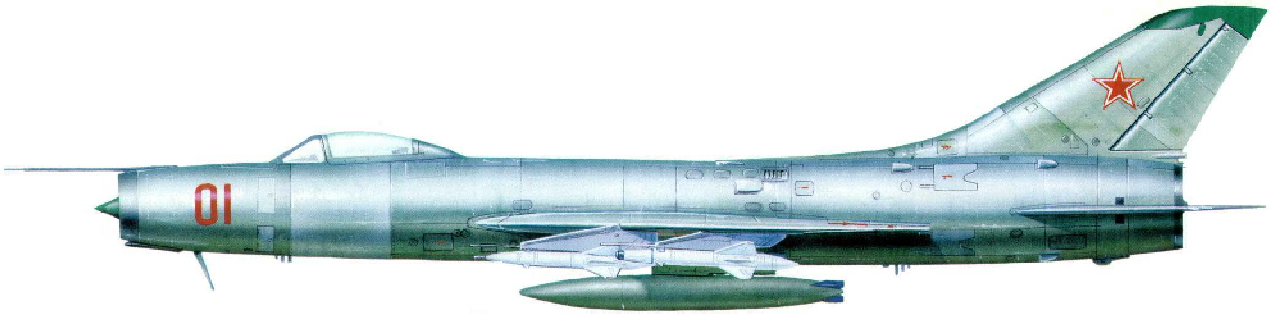

Suchoj Su-9, 179. IAP PVO, 8. armáda PVO, konec 70. let.

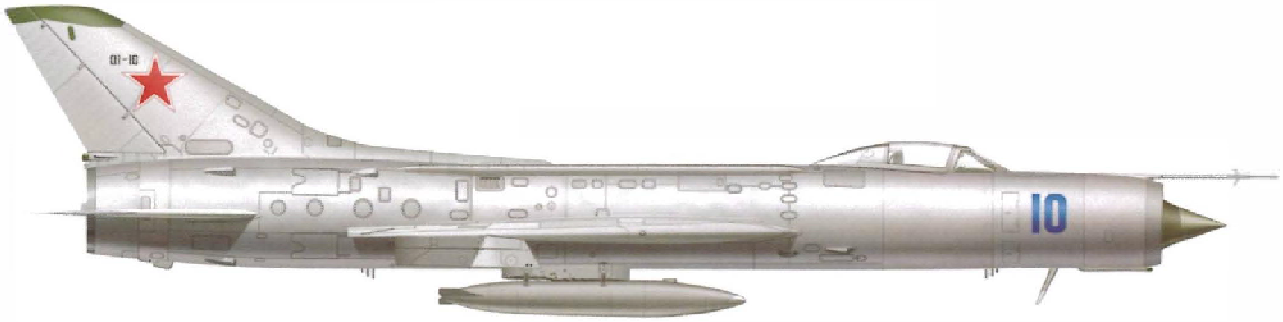

Suchoj Su-11.

Suchoj Su-15TM na kterém Gennadij N. Osipovič sestřelil jihokorejský Boeing 747-230B HL-7442.

Suchoj Su-15TM.

Copyright © Jan J. Šafařík

Jakovlev Jak-28PM „Firebar“, modrá „01“ z 174. GIAP, polovina 70. let. Na letouny je zaznamenáno šest hvězdiček, symbolizujících sestřely dálkově ovládaných cílů.

Tupolev Tu-128 „Fiddler“.

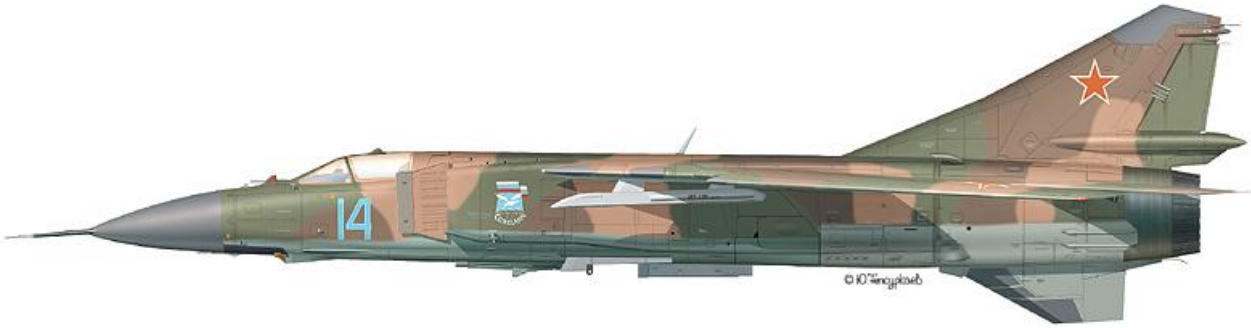

Mikojan-Gurjevič MiG-23.

Mikojan-Gurjevič MiG-23.

Copyright © Jan J. Šafařík

Mikojan-Gurjevič MiG-29.

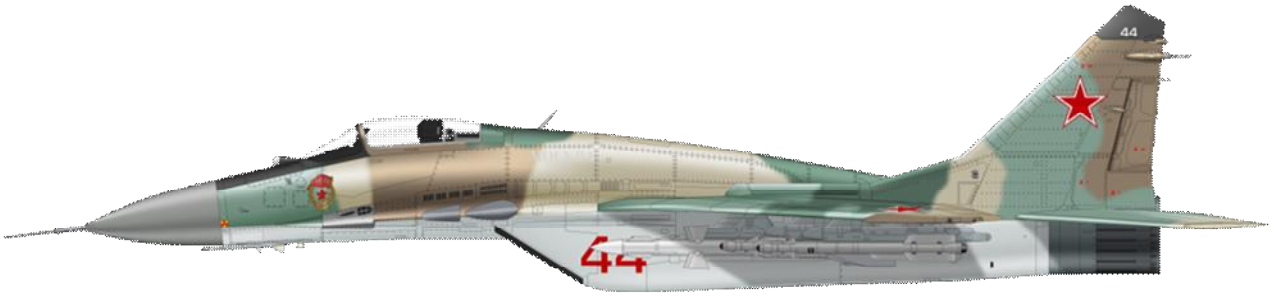

Mikojan-Gurjevič MiG-29.

Suchoj Su-27.

Mil Mi-8 „Hip“.

Copyright © Jan J. Šafařík

Mil Mi-24 „Hind“.

Copyright © Jan J. Šafařík

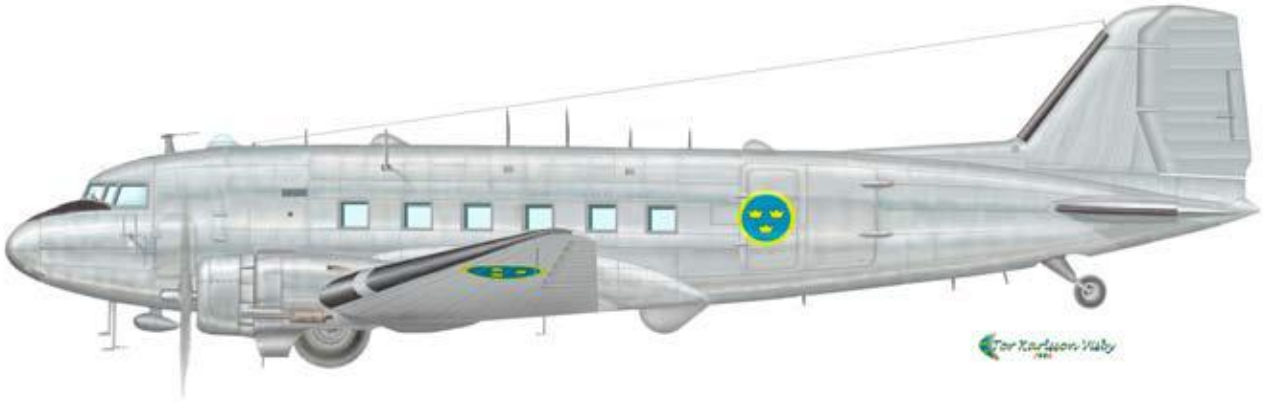

Douglas DC-3, náležející Svenska Flygvapnet.

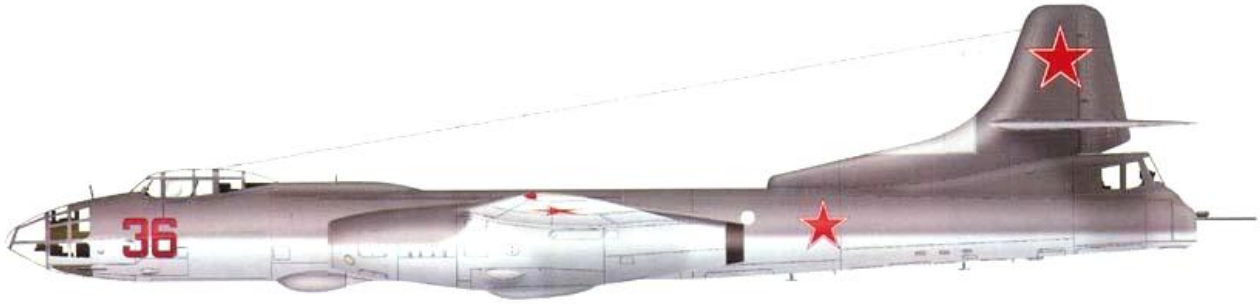

Sovětský proudový protiponorkový / protilodní bombardér Tu-14. Letoun tohoto typu byl omylem sestřelen 3. prosince 1954 pilotem hotovostního MiGu-15bis z 535. IAP.

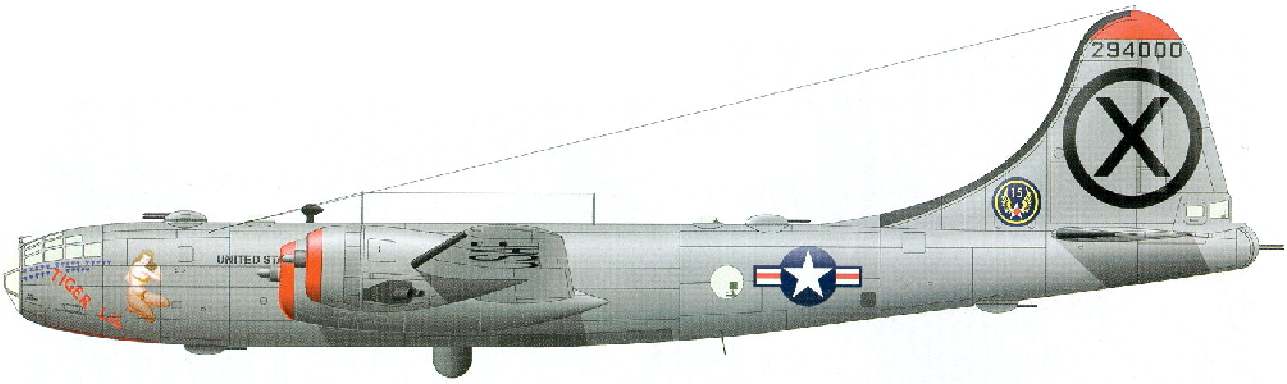

RB-29A-20-BN, S.No. 42-94000, 91st SRS.

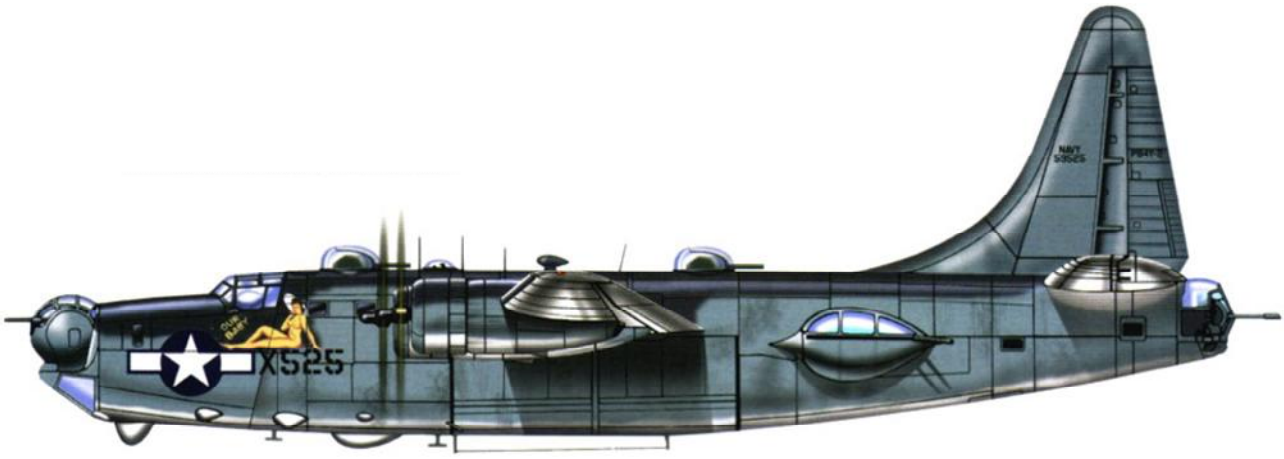

Consolidated PB4Y-2 *Privateer.*

Copyright © Jan J. Šafařík

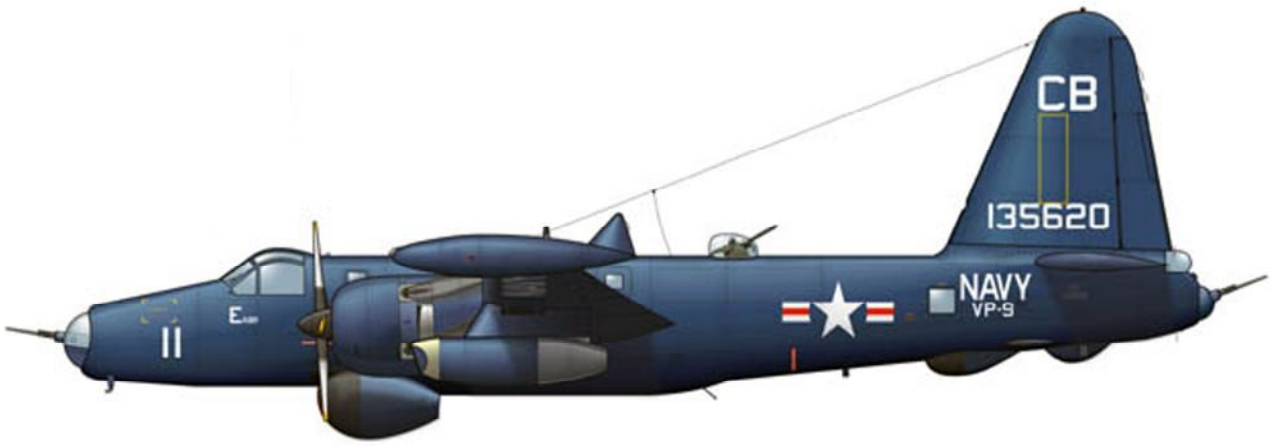

Lockheed P2V Neptune, VP-9, US Navy, Japonsko 1957.

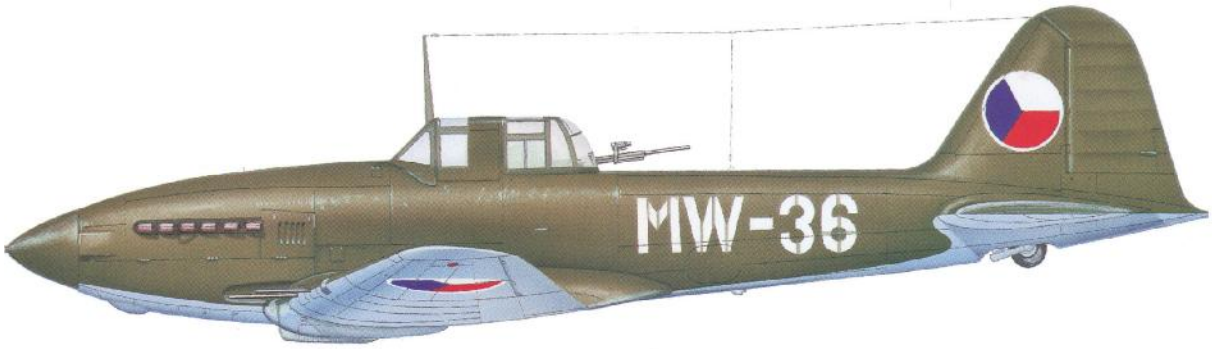

Československý licenční B-33 (Iljušin Il-10) s označením příslušnosti ke 2. letce 30. bitevního leteckého pluku. Letoun tohoto pluku byl v listopadu 1956 napaden a poškozen dvojicí hotovostních strojů MiG-17PF ze stavu sovětského 5. gardového stíhacího leteckého pluku, dislokovaném na maďarském letišti Pápa.

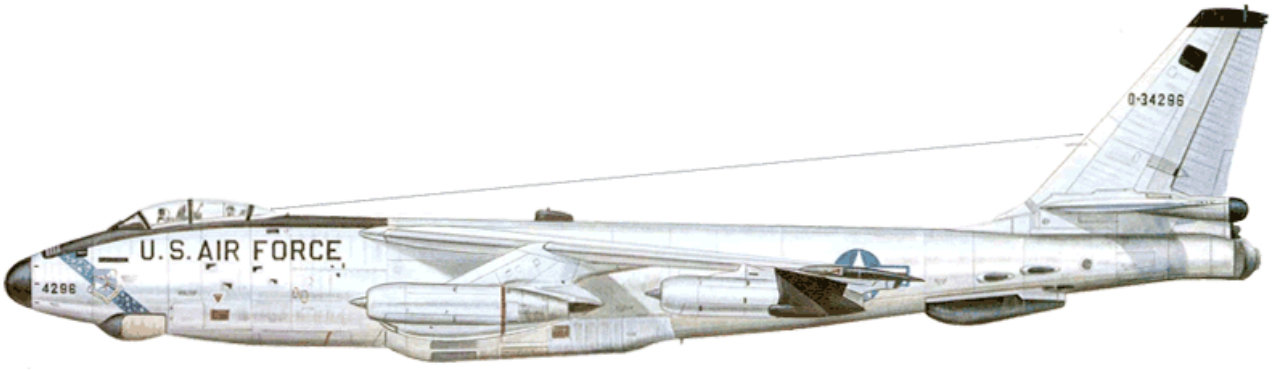

Boeing B-47 Stratojet.

Douglas RB-66B Destroyer, BB-542, No 54-542, náležející 10. TRW, 1964. Letoun stejného typu, ale náležející 19. TRS byl sestřelen 10. března 1964 nad územím Německé demokratické republiky.

Copyright © Jan J. Šafařík

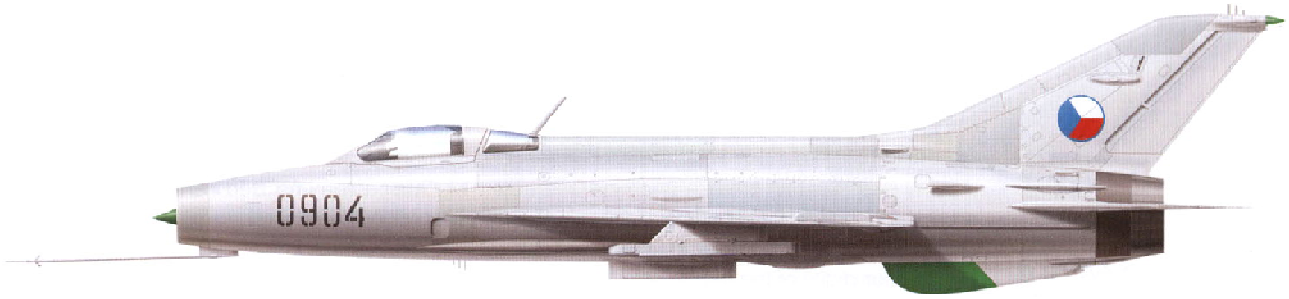

Mikojan-Gurjevič MiG-21F Československého letectva. Letoun stejného typu se stal obětí střely R-3S vypuštěné sovětským hotovostním MiGem-21PF nad Německem.

Jeden z vrtulníků Boeing CH-47C Chinook, poškozený kapitánem V. I. Škinderem 21. července 1978.

Mc Donnell Douglas RF-4E Phantom 2, S.No. 2-6510. Tento letoun pilotovaný ítránským pilotem, letícím s americkým RIO, byl dne 28. listopadu 1973 stíhán a nakonec taranován sovětským pilotem MiGu-21SM G. N. Jelisejem.

Boeing 747-230B, HL7442 (cn 20559/186), KAL007, Korean Air Lines.

Copyright © Jan J. Šafařík

Prameny a literatura:

Poděkování:

Autor by rád vyjádřil své poděkování všem, kteří mu byli při přípravě této práce jakkoli nápomocni. Jsou to
[1] Mariáš, Miro,
[2] Ohem, Václav

Archivní prameny:

[1] Центральный архив Министерства обороны Российской Федерации (ЦАМО РФ)

Knižní monografie, sborníky:

[1] Анохин, Владимир Александрович - Быков, Михаил Юрьевич: *Все истребительные авиаполки Сталина. Первая полная энциклопедия*, Серия: Элитная энциклопедия ВВС. Такой книги еще не было!, Издательство: Яуза-Пресс, 2014.
[2] Ayton, Mark: *Spy Planes*, Key Publishing Ltd, 2021.
[3] Beamont, Roland – Reed, Arthur: *English Electric Canberra*, Modern Combat Aircraft Series, Ian Allan Ltd., 1984.
[4] Бодрихин, Николай Георгиевич: *Величайшие воздушные асы XX века*, Серия: Война и мы, Издательство: Эксмо, Яуза, 2011.
[5] Brun, Michel: *Incident at Sakhalin: The True Mission of KAL Flight 007*, Four Walls Eight Windows, 1995.
[6] Брюн Мишель: *Сахалинский инцидент*, Издательство: Алгоритм, 2008.
[7] Brzkovský, Marek - Šafařík, Jan: *Žhavé nebe nad Československem, Letecké souboje československých stíhačů nad naším územím 1918–1989*, Euromedia Group, a. s. v edici Universum, Praha 2021. ISBN: 978-80-242-7486-7
[8] Brzkovský, Marek - Šafařík, Jan: *Žhavé nebe nad Československem, Letecké souboje československých stíhačů nad naším územím 1918–1989*, Euromedia Group, a. s. v edici Universum, Praha 2021. ISBN: 978-80-242-7486-7 (Revidovaný dotisk prvního vydání, 2022)
[9] Бурдин, Сергей Альбертович: *Дальний перехватчик Ту-128, Уникальный авиационный ракетный комплекс*, Серия: Война и мы, Авиаколлекция, Эксмо / Яуза, Москва 2019. ISBN: 978-5-04-101301-1
[10] Butowski, P. – Pankow, W. – Ponomariew, W.: *Su-15 Flagon*, Monografie lotnicze – Numer 14, A.J.-Press, Gdańsk 1994.
[11] Быков, Михаил Юрьевич: *Асы Великой Отечественной. Самые результативные летчики 1941-1945 гг.*, Яуза, Эксмо, 2007 г.
[12] Быков, Михаил Юрьевич: *Советские асы 1941-1945. Победы Сталинских соколов*, Яуза, Эксмо, 2008 г.
[13] Быков, Михаил Юрьевич: *Все асы Сталина 1936 – 1953 гг.*, Серия: Элитная энциклопедия ВВС. Такой книги еще не было!, Издательство: Яуза-Пресс, 2014.
[14] Dabrowski, Krzysztof: *Defending Rodinu: Volume 1: Build-Up and Operational History of the Soviet Air Defence Force 1945-1960*, Europe@War Series - Book No. 20, Helion & Company Limited, 2022. ISBN: 978-1-915070-71-5
[15] Dabrowski, Krzysztof: *Defending Rodinu: Volume 2: Development and Operational History of the Soviet Air Defence Force, 1961-1991*, Europe@War Series - Book No. 26, Helion & Company Limited, 2023. ISBN: 978-1-804510-27-8
[16] Dawes, Alan - Burdin, Sergey - Popov, Nikolai: *Tupolev Tu-128 Fiddler*, Fonthill Media Limited, 2014. ISBN 978-1-78155-404-3
[17] Демин, Анатолий Анатольевич: *Авиация Великого соседа*, Книга 2, Воздушные силы Старого и Нового Китая, Фонд содействия авиации "Русские витязи", 2012.
[18] Дроговоз, Игорь Григорьевич: *Воздушный щит Страны Советов*, Издательство: Харвест, 2003. ISBN: 978-985-13-9628-9
[19] Geelhoed, E. Bruce: *Diplomacy Shot Down : The U-2 Crisis and Eisenhower's Aborted Mission to Moscow, 1959–1960,* University of Oklahoma Press, Norman, 2020. ISBN 978-0-8061-6485-4
[20] Gordon, Yefim: *Mikoyan-Gurevich MiG-15, The Soviet Union's Long-lived Korean War Fighter*, Midland Publishing, 2001.
[21] Gordon, Yefim: *Mikoyan-Gurevich MiG-17, The soviet Union's Jet fighter of the Fifties*, Midland Publishing, 2002.

Copyright © Jan J. Šafařík

[22] Gordon, Yefim: *Mikoyan-Gurevich MiG-19, The Soviet Union's First Production Supersonic Fighter*, Midland Publishing, 2003.
[23] Gordon, Yefim: *Sukhoi Interceptors: The Su-9/-11/Su-15 abd other types*, Red Star Volume 16, Midland Publishing, 2004. ISBN: 978-1-85780-180-6
[24] Gordon, Yefim – Komissarov, Dmitrii: *Soviet Air Defence Aviation 1945–1991*, Hikoki Publications Ltd, 2012.
[25] Gordon, Jefim – Komissarov, Dmitrij: *Sukhoi Su-15, The Boeing Killer*, FlightCraft 5, Pen and Sword Aviation, 2014. ISBN: 978 1 47382 390 7
[26] Gordon, Jefim – Komissarov, Dmitrij: *Sovětské letectvo protivzdušné obrany v letech 1945-1991*, Naše vojsko, Praha, 2017.
[27] Gordon, Yefim – Komissarov, Dmitrii: *Sukhoi Interceptors: The Su-9, Su-11, and Su-15: Unsung Soviet Cold War Heroes*, Schiffer Military History, 2020. ISBN: 978-0-7643-5868-5
[28] Hampton, Dan: *Hunter Killers: Neobyčejné příběhy pilotů, kteří prošli těmi nejnebezpečnějšími misemi války ve Vietnamu*, CPress, 2016.
[29] Hendrie, Andrew W. A.: *Flying Catalinas: The Consoldiated PBY Catalina in WWII*, Pen & Sword Aviation, 2012. ISBN: 978 1 84884 780 4
[30] Hopkins, Robert S., III: *Spyflights and Overflights, US Strategic Aerial Reconnaissance, Volume 1: 1945-1960*, Hikoki Publications, Manchester 2016. ISBN: 978-1902109503
[31] Ильин В.Е.: *Транспортный самолёт С-130 «Геркулес»*, Авиаколлекция, № 2, 2009.
[32] Irra, Miroslav: *MiG-21, "Jednadvacítka" - Letoun MiG-21 v čs. vojenském letectvu v letech 1962-2005*, 1. díl, Jakab, 2007.
[33] Irra, Miroslav: *MiG-21, "Jednadvacítka" - Letoun MiG-21 v čs. vojenském letectvu v letech 1962-2005*, 2. díl, Jakab, 2008.
[34] Irra, Miroslav: *MiG-21F-13 v československém vojenském letectvu*, 4. díl, Aero No. 42, Jakab Publishing s.r.o., Bučovice 2018.
[35] Irra, Miroslav - Hanák, Milan: *Iljušin Il-10 / Avia B-33 v československém vojenském letectvu v letech 1950-2063*, 1. díl, Jakab, 2008.
[36] Jackson, Robert: *Canberra the Operational Record*, Smithsonian Institution Press, Washington 1989. ISBN 0-87474-502-0
[37] Якубович, Николай Васильевич: *Истребитель МиГ-19*, Авиаколлеция, № 1, 2003.
[38] Якубович, Николай Васильевич: *Истребитель МиГ-17*, Авиаколлеция, № 5, 2007.
[39] Якубович, Николай Васильевич: *Истребитель МиГ-15. Гроза «Летающих крепостей»*, Издательства: Коллекция, Яуза, Эксмо, 2009 г.
[40] Якубович, Николай Васильевич: *Неизвестный Яковлев. «Железный» авиаконструктор*, Серия Война и мы. Авиаконструкторы, Издательства: Эксмо, 2012 г.
[41] Якубович, Николай Васильевич: *Неизвестный «МиГ», Гордость советского авиапрома*, Серия Война и мы. Авиаконструкторы, Издательства: Эксмо, 2012 г.
[42] Якубович, Николай Васильевич: *«Летающие суперкрепости» Б-29 и Ту-4. Ядерный ответ Сталина*, Серия «Война и мы. Авиаколлекция», Издательства: Яуза, Эксмо, 2013 г.
[43] Якубович, Николай Васильевич: *Все МиГи. Боевые самолеты Микояна*, Издательства: Яуза, Эксмо, 2013 г.
[44] Якубович, Николай Васильевич: *Первые сверхзвуковые истребители МиГ-17 и МиГ-19*, Война и мы. Авиаколлекция, Издательства: Яуза, Эксмо, 2014 г.
[45] Якубович, Николай Васильевич: *Все авиашедевры Сухого – от Су-2 до Су-27 и Т-50*, Издательства: Яуза, Эксмо, 2015 г.
[46] Якубович, Николай Васильевич: *Истребители-перехватчики Су-9 и Су-11*, Авиаколлеция, № 3, Моделист-конструктор, 2019.
[47] Якубович, Николай Васильевич: *Як-28, Первый сверхзвуковой бомбардировщик, перехватчик, разведчик/*, Война и мы. Авиаколлекция, Издательства: Яуза, Эксмо, 2017 г. ISBN 978-5-699-93200-9
[48] Якубович, Николай Васильевич - Перов, Владимир: *Истребители Ла-9 и Ла-11*, Армада. №11, Приложение к журналу М-Хобби, Издательство ЭксПринт НВ, 1999.
[49] Jones, Barry: *English Electric Canberra and Martin B-57*, Crowood Aviation Series, The Crowood Press, 1999.
[50] Kondratěnko, Alexej I.: *Na křídlech ROA*, Vydalo nakladatelství: Mrg. František Kuník - Ceskycestovatel.cz, Praha 2022. ISBN: 978-80-87657-35-5
[51] Котельников, В.Р. - Орлов, М.В. - Якубович, Н.В.: *Истребитель Ла-11*, Авиаколлекция, №9, 2009, Издательство: Моделист-конструктор.
[52] Котлобовский, Александр В.: *МиГ-21 в локальных конфликтах*, Серия: Архив 500+, АрхивПресс 1997.
[53] Krist, Jan: *Consolidated PBY Catalina*, edice Bojové legendy, Nakladatelství Jan Vašut, Praha 2010.
[54] Krylov, Leonid - Tepsurkaev, Yuriy: *Soviet MiG-15 Aces of the Korean War*, Aircraft of the Aces 82, Osprey Publishing, May 2008.

Copyright © Jan J. Šafařík

[55] Кузнецов, Константин Александрович: *Стратегический бомбардировщик B-47 «Стратоджет»*, Авиаколлеция, № 6, 2010.
[56] Кузнецов, Константин Александрович: *Стратегический бомбардировщик Боинг B-47 «Стратоджет», «Большая сигара» в стратосфере*, Война и мы - Авиаколлекция, Эксмо / Яуза, 2018. ISBN: 978-5-04-098330-8
[57] Лашков, Алексей Юрьевич – Голотюк, Василий Леонтьевич: *100 лет Военно-воздушным силам России 1912 - 2012*, М. Фонд «Русские Витязи», 2012. ISBN: 978-5-903389-59-9
[58] Лашков, Алексей Юрьевич – Голотюк, Василий Леонтьевич: *100-летие противовоздушной обороны России 1914–2014*, том 2, Издательство Русские витязи, 2014.
[59] Mann, Robert A.: *The B-29 Superfortress Chronology, 1934–1960*, McFarland & Company, Inc., Publishers, 2009. ISBN 978-0-7864-4274-4
[60] Марковский, Виктор Юрьевич – Приходченко, Игорь Владимирович: *Истребитель-перехватчик Су-15. Граница на замке!*, Серия: Война и мы. Авиаколлекция, Эксмо, 2015 г.
[61] Marón, Gustavo: *Juliet Tango November: A Cold War Crime: The Shoot-Down of an Argentine CL-44 Over Soviet Armenia, July 1981*, Middle East@War, Book 60, Helion & Company, 2023. ISBN: 978-1-804513-71-2
[62] Медведь, Александр Николаевич: *Семейство самолетов Як-26, Як-27 и Як-28*, Авиаколлекция, № 7, 2008.
[63] Мухин Юрий - Брюн Мишель: *Третья мировая над Сахалином, или Кто сбил корейский лайнер?*, Издательство: Алгоритм, Москва, 2008.
[64] Pacner, Karel: *Kosmičtí špioni*, Albatros, Praha 2005. ISBN: 80-00-01686-9
[65] Pedlow, Gregory W. – Welzenbach, Donald E.: *The Central Intelligence Agency and Overhead Reconnaissance, The U-2 and OXCART Programs, 1954-1974*, History Staff, Central Intelligence Agency, Washington, D.C., 1992.
[66] Polák, Tomáš – Shores, Christopher: *Stalin's Falcons, The Aces of The Red Star, A Tribute To The Notable Fighter Pilots of The Soviet Air Force 1918-1953*, Grub Street 1999.
[67] Polák, Tomáš – Shores, Christopher: *Stalinovi sokoli, 1. část (A - L)*, Deus, Praha 2004.
[68] Režňák, Libor: *Ocelový hřebec MiG-19 a československé letectvo 1958-1972*, Svět křídel, Cheb 2008.
[69] Režňák, Libor: *Ocelový hřebec MiG-19 a československé letectvo 1958-1972*, rozšířené vydání, Svět křídel, Cheb 2017.
[70] Ригмант, Владимир Г.: *Дальний перехватчик Ту-128*, Авиаколлекция, № 1, 2007.
[71] Schneider, Dušan: *Osudy letců 2*, Nakladatelství Doplněk, Brno 1998.
[72] Сейдов, Игорь: *Красные дьяволы в небе Кореи. Советская авиация в войне 1950-1953 гг. Хроника воздушных сражений*, Яуза - Эксмо, 2007. ISBN: 978-5-699-19160-4
[73] Сейдов, Игорь: *Советские асы корейской войны*, Воздушные войны XX века, Фонд содействия авиации "Русские витязи", 2010.
[74] Сейдов, Игорь: *Советские асы корейской войны*, Издание 2-е, исправленное и дополненное, Воздушные войны XX века, Фонд содействия авиации "Русские витязи", 2016.
[75] Сейдов, Игорь – Вахрушев, Сергей: *Ночные сражения в корейском небе*, Воздушные войны XX века, Фонд содействия авиации "Русские витязи", 2013.
[76] Сейдов, Игорь – Сутягин, Юрий: *Гроза "Сейбров", Лучший ас Корейской войны*, Яуза, Эксмо, 2006.
[77] Schindler, John R.: *A Dangerous Business: The U.S. Navy and the National Reconnaissance During the Cold War*, Center for Cryptologic History, NSA, 2014.
[78] Smíšek, Martin: *Super Sabry nad Československem, Americká letecká špionáž v československém vzdušném prostoru versus československé stíhací letectvo v roce 1955*, Magnet Press Slovakia, Bratislava 2018. ISBN 978-80-89169-57-3
[79] Taghvaee, Babak: *Desert Warriors: Iranian Army Aviation at War*, Helion & Company, 2016. ISBN 978-1-910777-56-5
[80] Tegler, Jan: *B-47 Stratojet: Boeing's Brilliant Bomber*, Walter J. Boyne Military Aircraft Series, McGraw-Hill Education, 2000. ISBN 0-07-135567-7
[81] Thompson Warren: *F9F Panther Units of the Korean War*, Osprey Combat Aircraft 103, Osprey Publishing, June 2014.
[82] Vystavěl, Stanislav: *Říkali mu Korea, o lidech a letadlech z letiště Žatec v období 1949 až 1994*, Svět křídel, Cheb 2005.
[83] Wright, Kevin: *We Were Never There, Volume 1: CIA U-2 Operations over Europe, USSR, and the Middle East, 1956-1960*, Europe@War Series - Book No. 14, Helion & Company Limited, 2021. ISBN: 978-1-914377-12-9
[84] Жирохов, М. А. – Котлобовский, А. В.: *Иду на таран! Последний довод "сталинских соколов"*, Яуза – Эксмо, 2007.
[85] Жванский, Сергей: *Легендарный полк, Летопись Покрышкинского авиаполка*, Фонд «Русские Витязи», 2014. ISBN 978-5-903389940

Copyright © Jan J. Šafařík

Studie, články a materiály v periodicích, sbornících:

[1] Adamenko, Mikhail: *Let KAL-007, Jedna z nejzáhadnějších leteckých katastrof 20. století*, in Fakta & svědectví, No. 4, 2012.
[2] Adamenko, Mikhail: *Koncový bod trasy: Jezero Korpijärvi*, in Military revue, No. 7-8, 2020.
[3] Adamenko, Mikhail: *Incident na arménském nebi*, in Military revue, No. 4, 2021.
[4] Александров, Николай: *Перехватчик "Сухой" 50 лет в строю*, "Двигатель", №1 (61), 2009 г.,
[5] Арчаков, Евгений: *На передовых рубежах обороны страны, История 33-го Истребительного Авиационного Полка ПВО СССР и РФ (в/ч 80605)*, in Крылья Родины, № 5-6, 2023.
[6] Brzkovský, Marek: *Válečník s douhým životem, MiG-19*, in extra Válka Zbraně, No. 31, 2018.
[7] Brzkovský, Marek: *Studená válka nad Sovětským svazem, Protivzdušná obrana SSSR 1945-1991*, in Válka revue, No. 5, květen 2019.
[8] Brzkovský, Marek: *Nevinné oběti vojenských letounů, Civilní letouny pod palbou stíhačů*, in Válka revue, No. 11, 2020.
[9] Brzkovský, Marek: *Kauza Boeing 747, Pod nemilosrdnou palbbou stíhačů*, in Centurion, No. 3, 2021.
[10] Brzkovský, Marek: *Na úsvitu proudového věku, První sestřely proudových strojů 1944-1953*, in Válka revue Speciál, Války stíhačů, 27. říjen 2021.
[11] Brzkovský, Marek – Šafařík, Jan: *Žhavé výstřely studené války*, in extra Válka Vojska – Varšavská smlouva, sešit č. 30, 2017.
[12] Butowski, Piotr: *Sukhoi Su-15 'Flagon'*, in International Air Power Review, Volume 1, 2001.
[13] Bystroň, Marcel: *3 nebeské nehody: když se v hledáčku ocitne civilní letadlo*, in Epocha, svět na vaší dlani, č. 10, 2009.
[14] Cahill, Bill: *The Original Photo Bombers, The Boeing RB-29 & the birth of strategic air command global reconnaissance*, in The Aviation Historian, Issue 36, 2021.
[15] Dolina, Miroslav: *Československá stopa maďarské revoluce*, in Military revue, No. 5, 2019.
[16] Дроздов, Сергей: *Была такая авиация, Эхо былой авиационной мощи*, in Авиация и Космонавтика, № 2, 2017.
[17] Dvořák, Pavel: *Lavočkin La-9/La-11*, in Historie a plastikové modelářství, No. 7, 2003.
[18] Федорченко, Александр В. – Котлобовский, Александр В. – Хаустов, Андрей В.: *Непризнанный в своём отечестве*, in Авиация и Время, № 5, 1995.
[19] Гордон, Ефим И.: *В тени старшего брата*, in Авиация и время, № 4 (36), 1999.
[20] Гордон, Ефим И.: *Первый советский сверхзвуковой*, in История Авиации, № 1 (2), 2000.
[21] Gordon, Jefim – Komissarov, Dmitrij: *První letecká střetnutí studené války*, in Military revue, No. 12, 2017.
[22] Гордон, Ефим И. – Мараев, Ростислав В.: *Последние из большого семейства*, in Авиация и время, № 2, 1998.
[23] Гордон, Ефим И. – Ригмант, Владимир Г.: *"Скрипач", защищавший небо*, in Авиация и время, № 2, 1997.
[24] Habermehl, Mike - Hopkins III, Robert S.: *Successful Disappointment, Boeing B-47*, in FlyPast, No. 01, 2021.
[25] Charuk, Andrij: *Ciężki myśliwiec przechwytujący Tupolew Tu-128*, in Lotnictwo, Nr. 4 (250), 2023.
[26] Иванников , Виталий Григорьевич: *Истребительный полк «стратегического сдерживания» (из истории 35-го иап)*, in Мир Авиации, № 2 (29), 2002.
[27] Якубович, Николай Васильевич: *17-й из рода "МиГов"*, in Крылья Родины, №№ 3, 4, 6, 1995.
[28] Kobbe, Klaus-Peter: *Luftspionage im Kalten Krieg, Ein weg zur verhinderung des heißen krieges*, Luftwaffen Revue, 58. Jahrgang, Nr. 2, Juni 2010.
[29] Кондратков, Дмитрий: *В тени «Нептуна»*, in История Авиации, № 36, 2016.
[30] Кондратьев, Вячеслав: *17-й из рода «Мигов», Боевое применение*, in Крылья Родины, № 6, 1995.
[31] Кондратьев, Вячеслав: *Истребитель МиГ-19: Боевое применение*, in Крылья Родины, № 2, 1996.
[32] Комиссаров, Дмитрий – Цветков, Сергей: *Первый реактивный стратегический*, in Мир Авиации, № 2, 1996.
[33] Котлобовский, Александр В.: *Двадцать лет в боях, История боевого применения МиГ-15*, in Аэрохобби, № 3, 1994.
[34] Котлобовский, Александр В.: *Оправдавший предназначение*, in Авиация и Время, № 5, 2007.
[35] Котлобовский, Александр В.: *МиГ-15 – реактивный бестселлер*, in Авиация и Время, № 2, 2012.
[36] Котлобовский, Александр В.: *Венгрия, пятидесятые: горячий фронт «холодной войны»*, in Арсенал-Коллекция, № 2, 2012.
[37] Котлобовский, Александр В.: *Предел совершенства (самолеты Ла-9 и Ла-11)*, in Авиация и Время, № 3 (165), 2018.

Copyright © Jan J. Šafařík

[38] Котлобовский, Александр В. – Сейдов, Игорь: *Горячее небо "холодной войны"*, in Мир Авиации, №2 (10) 1995.
[39] Котлобовский, Александр В. – Сейдов, Игорь: *Горячее небо "холодной войны"*, in Мир Авиации, №1 (11) 1996.
[40] Котлобовский, Александр В. – Сейдов, Игорь: *Горячее небо "холодной войны"*, in Мир Авиации, №2 (12) 1996.
[41] Котлобовский, Александр В. – Сейдов, Игорь: *На дальнем форпосту*, in Авиация и Время, № 6, 2009.
[42] Котлобовский, Александр В. – Сейдов, Игорь: *На дальнем форпосту*, in Авиация и Время, № 1, 2010.
[43] Кучеряев, Николай: *Свалить «Геркулеса»*, in История Авиации, №27.
[44] Кушнерёв Валерий Владимирович: *Советская военная авиация на Кавказе в годы «холодной войны»*, in Военный академический журнал, № 2 (10), 2016.
[45] Мараев, Ростислав В. - Матусевич, Альфред В.: *Служили два товарища, Як-25М из 146-го ГвИАП уходит в ночной полет*, in Авиация и Время, № 6, 1997.
[46] Mladenov, Alexander: *Mikoyan MiG-23/27 'Flogger', Part 1: Fighter version*, in International Air Power Review, Volume 14, 2004.
[47] Михелевич, Игорь: *«Канберра» для Дяди Сэма*, Самолет Мартин В-57, in Авиация и Время, № 3, 2012.
[48] Mückler, Jörg: *Deutsch-deutsche Grenzflüge »Flug-fluchten« und Irrflieger*, in Flieger Revue extra, No. 3 (16), 2007
[49] Neuberg, Miloslav: *„Dračí“ taran*, in Aero Revue, No. 51, 1996.
[50] Околелов, Николай: *Созданный для стратегической разведки, самолет Lockhid U-2*, in Авиация и Время, № 3 (159), 2017.
[51] Орлов, А. С.: *Воздушная разведка США над территорией СССР в 1950-1955 гг.*, in Новая и Новейшая история, № 6, 2000.
[52] Павлов, Виктор: *Классика второго поколения, истребитель-перехватчик СУ-15*, in Авиация и Время, № 1, 2003.
[53] Petz, Roman: *Zapomenutý bombardér*, in Válka revue, No. 10, 2016.
[54] Polák, Tomáš: *Žhavé výstřely studené války 1., Evropa*, in Aero Plastic Kits Revue, No. 26, 1994.
[55] Polák, Tomáš: *Žhavé výstřely studené války 2., Asie*, 1. část, in Aero Plastic Kits Revue, No. 30, 1994.
[56] Polák, Tomáš: *Žhavé výstřely studené války 2., Asie*, 2. část, in Aero Plastic Kits Revue, No. 31, 1994.
[57] Polanský, Karel: *Tajné mise Sratojetu RB-47*, in Military revue, No. 5. 2020.
[58] Povolný Daniel: *Zářezy na pažbě, Údajné sestřely sovětských letounů*, in Válka Revue Speciál, 4. května 2018.
[59] Проклов, В.: *Су-15 и его предшественники*, in Мир Авиации, № 2, 1993.
[60] Rueckert, George L.: *KAL 902 is down*, in Aviation History, No. 1, 2020.
[61] Rybak, E. F. – Gruszczyński, Jerzy: *Loty rozpoznawcze Zimnej wojny – Europa*, in Lotnictwo Wojskowe, No. 1, 2002.
[62] Сеидов, Игорь: *На южных рубежах «холодной войны» (Очерки истории 17-й дивизии ПВО)*, in Авиация и Время, №3, 2000.
[63] Сейдов, Игорь: *Дмитрий Самойлов*, in Истории Авиации, № 11 (4 / 2001).
[64] Сейдов, Игорь: *История одного полка*, Часть 2, in Арсенал-Коллекция, № 6 (12), 2013.
[65] Серов, Геннадий: *Стратегическая воздушная разведка НАТО против СССР 1950-е годы*, in Мир Авиации, № 1 (24), 2001.
[66] Серов, Геннадий: *Стратегическая воздушная разведка НАТО против СССР 1950-е годы*, in Мир Авиации, № 1 (28), 2002.
[67] Серов, Геннадий: *Стратегическая воздушная разведка НАТО против СССР 1950-е годы*, in Мир Авиации, № 2 (29), 2002.
[68] *Sigint, Elint, Comint… …et Peppermint!*, in Aéro Journal, No. 20, Août-Sep 2001.
[69] Smíšek, Martin: *Stratojety nad Sovětským svazem*, 3. díl, in Plastic Planet, No. 2, 2013.
[70] Smíšek, Martin: *Red on Red*, in Aeroplane, Issue No 553, Vol. 47, No. 5, 2019.
[71] Stanglin, Douglas – Headden, Susan – Cary, Peter: *Secrets of the Cold War*, in U.S. News & World Report March 15, 1993.
[72] Stanglin, Douglas – Headden, Susan – Cary, Peter: *Flights of the forrets, Decades later, many of the spy missions are still shroudedin secresy*, in U.S. News & World Report March 15, 1993.
[73] Stanglin, Douglas – Kuznetsov, Sergei: *A new look at the U-2 case, in U.S. News & World Report March 15, 1993.*
[74] Stolár, Michal J.: *Na stráži polámej noci, Zýchytné MiG-y 31 v Arktíde*, in Letectví + kosmonautika, No. 4, 2021.
[75] Šafařík, Jan: *Nevydařená "Čajka"*, in Revi, No. 70, 2008.
[76] Šafařík, Jan: *Friendly Fire, V zaměřovači vlastní letoun*, in Centurion, Sběratelská edice, č. IV, 2019.

Copyright © Jan J. Šafařík

[77] Šafařík, Jan: *Balóny nad Sovětským svazem, Americké špionážní balony v akci*, in Centurion, Sběratelská edice, č. IV, 2019.
[78] Šafařík, Jan - Brzkovský, Marek: *Žhavé výstřely studené války, Nasazení československého letectva nad železnou oponou*, Historia Bellica Speciál, No. V, 2018.
[79] Šafařík, Jan - Brzkovský, Marek: *Superfortressy nad SSSR, Nebezpečné průzkumné lety za železnou oponu*, in Centurion, Sběratelská edice, č. IV, 2019.
[80] Špaček, Jaroslav: *Suhoj Su-15/Su-15TM Flagon*, in Historie a plastikové modelářství, No. 10, 2005.
[81] Вишневский, Александр – Кулачкин, Валерий – Плунский, Павел: *Перехватчик Су-15*, Крылья Родины, № 7, 1999.
[82] Wodka-Gallien, Philippe: *KAL 007 ne répond plus, Égaré dans l'espace aérien soviétique*, in Le Fana de l'Aviation, № 9 (646), Septembre 2023.
[83] Yenne, Bill: *Boeing B-47 Stratojet*, in International Air Power Review, Volume 006, 2002.
[84] Жирохов, Михаил – Сейдов, Игорь: *Сбивал «Фокке-Вульфы» и «Сейбры», Летчик-истребитель Степан Антонович Бахаев*, in АвиаМастер, № 6, 2005.

Internet:

[1] *62-й истребительный авиационный полк (в/ч 49222)*, Сайт ветеранов 8-й отдельной армии ПВО (в/ч 25342), http://8oapvo.net/ исторические-формуляры/101-62-иап.
[2] *146-й истребительный авиационный полк (в/ч 23234)*, Сайт ветеранов 8-й отдельной армии ПВО (в/ч 25342), http://8oapvo.net/ исторические-формуляры/99-146-иап-вч-23234.
[3] *636-й истребительный авиационный полк (в/ч 55758)*, Сайт ветеранов 8-й отдельной армии ПВО (в/ч 25342), http://8oapvo.net/ исторические-формуляры/98-636-иап-вч-55758.
[4] *894-й истребительный авиационный полк (в/ч 23257)*, Сайт ветеранов 8-й отдельной армии ПВО (в/ч 25342), http://8oapvo.net/ исторические-формуляры/98-636-иап-вч-55758.
[5] *933-й истребительный авиационный полк (в/ч 65244)*, Сайт ветеранов 8-й отдельной армии ПВО (в/ч 25342), http://8oapvo.net/ исторические-формуляры/95-933-иап-вч-65244.
[6] *1964 T-39 shootdown incident*, WikipediA, The Free Encyclopedia, https://en.wikipedia.org/wiki/1964_T-39_shootdown_incident.
[7] *1978 Iranian Chinook shootdown*, WikipediA, The Free Encyclopedia, https://en.wikipedia.org/wiki/1978_Iranian_Chinook_shootdown.
[8] Абрамов, Александр: *Красные соколы, Лучшие Асы России, 1914 - 1953 гг.*, http://airaces.narod.ru/.
[9] Абрамов, Александр: *Советские асы 1936 - 1953*, http://soviet-aces-1936-53.ru/.
[10] ACIG Team: *Soviet Air-to-Air Victories of the Cold War, List of confirmed, claimed, and probable air-to-air victories scored by the Soviet pilots in different engagements during the Cold War, 1948-1989*, http://www.acig.info/CMS/index.php?option=com_content&task=view&id=53.
[11] *Air-to-air combat losses between the Soviet Union and the United States*, WikipediA, The Free Encyclopedia, https://en.wikipedia.org/wiki/Air-to-air_combat_losses_between_the_Soviet_Union_and_the_United_States. [Online, accessed 13-March-2018]
[12] *Авиационные происшествия, инциденты и авиакатастрофы в СССР и России*, http://www.airdisaster.ru/.
[13] Baugher, Joseph F.: *1944 USAAF Serial Numbers (44-40049 to 44-70254)*, http://www.joebaugher.com/usaf_serials/1944_4.html. [Online, accessed 26-02-2019]
[14] *Boeing B-47 Stratojet*, Википедия—свободная энциклопедия, http://ru.wikipedia.org/wiki/Boeing_B-47_Stratojet.
[15] *Борьба с аэростатами и разведзондами*, Guns.ru Talks, http://forum.guns.ru/forummessage/71/284453.html.
[16] Цапов, Иван Иванович: *Бакинский округ ПВО*, «Воздушно-космическая оборона», http://www.vko.ru/biblioteka/bakinskiy-okrug-pvo.
[17] *Catalinaaffären*, WikipediA, Den fria encyklopedin, https://sv.wikipedia.org/wiki/Catalinaaffären.
[18] *Cold War Incidents As Reported By DPMO January 2003*, All POW-MIA, http://www.aiipowmia.com/koreacw/cwpw_loss.html.
[19] *Cold War POW/MIA List*, Defence POW/MIA Accouting Agency, http://www.dpaa.mil/Our-Missing/Cold-War/. [Online, accessed 13-March-2018]
[20] *Cold War Spyplane Incidents*, 6901st Special Communications Group, http://www.6901st.org/history/shootdown.htm. [Online, accessed 13-March-2018]
[21] *Cold War Stories, Related Tales & Commentary*, RB-29.net, http://www.rb-29.net/. [Online, accessed 26-02-2019]

Copyright © Jan J. Šafařík

[22] *Defense Prisoner Of War/Missing Personnel Office (DPMO) List of Cold War Incidents*, https://web.archive.org/. [Online, accessed 13-March-2018]
[23] Дружинин, Юрий - Емелин, Алексей - Павлушенко, Михаил: *Изощренный пригляд за Советами*, Независимое военное обозрение, http://nvo.ng.ru/history/2016-12-23/1_931_ussr.html.
[24] East, Don C.: *A History of U.S. Navy Fleet Air Reconnaissance, Part I, The Pacific and VQ-1*, http://www.coldwar.org/histories/HistoryofUSNavyFleetAirReconnaissance.asp. [Online, accessed 13-March-2018]
[25] Eger, Christopher: *Twenty US – Soviet Shoot Down Incidents in the Cold War*, . [Online, accessed 13-March-2018]
[26] *Экспедиция и работа с погибшим торпедоносцем Ту-14Т ВВС ТОФ*, "АвиаПоиск", http://www.aviapoisk.narod.ru/tu14.htm.
[27] Enžl, Radek: *Bojové nasazení systému S-75 (část 1. - Proti špiónům)*, Válka.cz, https://www.valka.cz/15496-Bojove-nasazeni-systemu-S-75-cast-1-Proti-spionum-.
[28] Филина (Калашникова), Анна Николаевна: *Семерников Николай Андреевич*, Бессмертный полк, http://moypolk.ru/rostov-na-donu/soldiers/semernikov-nikolay-andreevich.
[29] Flogger: *Tajomstvá kaukazského neba*, http://flogger.blogy.atlas.sk/co_ma_motivuje/100079247/.
[30] Flogger: *Tajomstvá severného neba*, http://flogger.blogy.atlas.sk/co_ma_motivuje/100079291/.
[31] Flogger: *Tajomstvá stredoeurópskeho neba*, http://flogger.blogy.atlas.sk/co_ma_motivuje/100079349/.
[32] *Francis Gary Powers*, WikipediA, The Free Encyclopedia, https://en.wikipedia.org/wiki/Francis_Gary_Powers.
[33] *Герасимов Анатолий Степанович*, Авиаторы Второй мировой, http://allaces.ru/p/people.php?id=1248.
[34] *Герои страны*, http://www.warheroes.ru/.
[35] *Гибель корейского самолета Boeing 747 "Korean Airlines" рейса KAL-007*, http://legion.wplus.net/others/kal1.shtml.
[36] Gleize, Jean-Paul: *Aces*, http://www.igleize.fr/aces/homeaces.htm.
[37] Goldrich, Robert L.: *Published Cold War Shoot Down Incidents* https://web.archive.org/.... [Online, accessed 13-March-2018]
[38] Гордон, Ефим И. – Мараев, Ростислав В.: *Последние из большого семейства*, Статьи про авиатехнику, http://www.aviation-gb7.ru/Jak-28.htm.
[39] Гордон, Ефим И. – Ригмант, Владимир Г.: *"Скрипач", защищавший небо*, Статьи про авиатехнику, http://www.aviation-gb7.ru/Tu-128.htm.
[40] *Хроника воздушных сражений "Холодной войны"*, 44-й ракетный полк в/ч 89503, http://rocketpolk44.narod.ru/stran/vozdv.htm.
[41] *Chronological Listing of Iranian Air Force McDonnell-Douglas F-4 Phantom II, Losses & Ejections*, An illustrated history of assisted aircrew escape systems and a chronicle of all known ejections worldwide http://www.ejection-history.org.uk/country-by-country/iranian_f_4_phantom_losses.htm.
[42] *Инцидент с южнокорейским Боингом*, Википедия—свободная энциклопедия, http://ru.wikipedia.org/wiki/Инцидент_с_южнокорейским_Боингом_(1983).
[43] *Инцидент с южнокорейским Боингом (1978)*, Википедия—свободная энциклопедия, http://ru.wikipedia.org/wiki/Инцидент_с_южнокорейским_Боингом_(1978).
[44] *Инциденты "Холодной войны"*, Авиация в локальных конфликтах, http://www.skywar.ru/389.html.
[45] *Инциденты "Холодной войны" - Европа (ОВД и НАТО)*, Авиация в локальных конфликтах, http://www.skywar.ru/coldwareuro.html.
[46] *Инциденты "Холодной войны" - Дальний Восток*, Авиация в локальных конфликтах, http://www.skywar.ru/fareast.html.
[47] *Инциденты "Холодной войны" - Южная граница*, Авиация в локальных конфликтах, http://www.skywar.ru/centralasia.html.
[48] *Исторический формуляр 9-й дивизии ПВО (в/ч 71347)*, Сайт ветеранов 8-й отдельной армии ПВО (в/ч 25342), http://8oapvo.net/исторические-формуляры/130-9-дивизия-пво-вч-71347. [Online, accessed 27-03-2019]
[49] Якубович, Николай Васильевич: *17-й из рода "МиГов"*, Статьи про авиатехнику, http://www.aviation-gb7.ru/MiG-17.htm.
[50] Якубович, Николай Васильевич: *Неизвестный Яковлев. «Железный» авиаконструктор*, https://www.e-reading.club/book.php?book=1010126.
[51] *Елисеев, Геннадий Николаевич*, Википедия—свободная энциклопедия, http://ru.wikipedia.org/wiki/Елисеев,_Геннадий_Николаевич.
[52] Jindra, Miroslav: *Pilotovi se nechtělo střílet, ale musel. Sestřelení letu KAL 902*, Technet.cz, https://technet.idnes.cz/sestreleni-korejskeho-letadla-boeing-u-murmansku-fvp-/tec_technika.aspx?c=A180419_123252_tec_technika_mla. [Online, accessed 11-10-2018]
[53] Jindra, Miroslav: *Bál se druhý pilot promluvit? Proč Sověti sestřelili let KAL 902*, Technet.cz, https://technet.idnes.cz/let-kal-902-c67-/tec_technika.aspx?c=A180419_161444_tec_technika_mla. [Online, accessed 11-10-2018]

Copyright © Jan J. Šafařík

[54] *Катастрофа Boeing 707 в Карелии*, Википедия—свободная энциклопедия, http://ru.wikipedia.org/wiki/Катастрофа_Boeing_707_в_Карелии.
[55] *Катастрофа Boeing 747 над Сахалином*, Википедия—свободная энциклопедия, http://ru.wikipedia.org/wiki/Катастрофа_Boeing_747_над_Сахалином.
[56] *Катастрофа Ил-14 под Сталинградом (1959)*, Википедия—свободная энциклопедия, http://ru.wikipedia.org/wiki/Катастрофа_Ил-14_под_Сталинградом_(1959).
[57] *Катастрофа Ту-104 под Красноярском*, Википедия—свободная энциклопедия, http://ru.wikipedia.org/wiki/Катастрофа_Ту-104_под_Красноярском.
[58] Комиссаров, Дмитрий – Цветков, Сергей: *Первый реактивный стратегический*, Статьи про авиатехнику, http://www.aviation-gb7.ru/B-47.htm.
[59] kot_or_osl: *Июнь: всё лётают и лётают тут всякие... ... А ещё был случай*, http://kot-or-osl.livejournal.com/744118.html.
[60] Котлобовский, Александр В. – Сейдов, Игорь: *Горячее небо "холодной войны"*, Часть 1, www.Airforce.ru, http://airforce.ru/awm/hotsky/hotsky.htm.
[61] Котлобовский, Александр В. – Сейдов, Игорь: *Горячее небо "холодной войны"*, Часть 2, www.Airforce.ru, http://airforce.ru/awm/hotsky/hotsky2.htm.
[62] Котлобовский, Александр В. – Сейдов, Игорь: *Горячее небо "холодной войны"*, Часть 3, www.Airforce.ru, http://airforce.ru/awm/hotsky/hotsky3.htm.
[63] *Korean Air Lines Flight 007*, WikipediA, The Free Encyclopedia, http://en.wikipedia.org/wiki/Korean_Air_Lines_Flight_007.
[64] *Korean Air Lines Flight 902*, WikipediA, The Free Encyclopedia, http://en.wikipedia.org/wiki/Korean_Air_Lines_Flight_902.
[65] Коволев, Сергей: *Тайная воздушная война*, Новые Ведомости, http://nvdaily.ru/info/31818.html.
[66] Krupka, Jaroslav: *Horor na palubě. Před 40 lety zaútočil ruský stíhač na korejské civilní letadlo*, 1. část, Dotyk, https://dotyk.denik.cz/publicistika/ctyricet-let-od-chvile-kdy-rusove-zacali-sestrelovat-korejska-civilni-letadla.html. [Online, accessed 13-04-2019]
[67] Krupka, Jaroslav: *Horor na palubě. Před 40 lety zaútočil ruský stíhač na korejské civilní letadlo*, 2. část, Dotyk, https://dotyk.denik.cz/publicistika/ctyricet-let-od-chvile-kdy-rusove-zacali-sestrelovat-korejska-civilni-letadla.html?cast=2#kapitola. [Online, accessed 13-04-2019]
[68] Krupka, Jaroslav: *Horor na palubě. Před 40 lety zaútočil ruský stíhač na korejské civilní letadlo*, 3. část, Dotyk, https://dotyk.denik.cz/publicistika/ctyricet-let-od-chvile-kdy-rusove-zacali-sestrelovat-korejska-civilni-letadla.html?cast=3#kapitola. [Online, accessed 13-04-2019]
[69] Krupka, Jaroslav: *Krok od války. Před 35 lety Rusové sestřelili korejský letoun s 269 lidmi*, 1. část, Dotyk, https://dotyk.denik.cz/magazin/krok-od-valky-pred-35-lety-rusove-sestrelili-korejsky-letoun-s-269-lidmi-20180901.html. [Online, accessed 13-04-2019]
[70] Krupka, Jaroslav: *Krok od války. Před 35 lety Rusové sestřelili korejský letoun s 269 lidmi*, 2. část, Dotyk, https://dotyk.denik.cz/magazin/krok-od-valky-pred-35-lety-rusove-sestrelili-korejsky-letoun-s-269-lidmi-20180901.html?cast=2#kapitola. [Online, accessed 13-04-2019]
[71] Кушнерёв Валерий Владимирович: *Советская военная авиация на Кавказе в годы «холодной войны»*, in Военный академический журнал, № 2 (10), 2016, http://www.важ-ву.рф/single-post/2016/11/05/2016-2-10.
[72] Lednicer, David: *Intrusions, Overflights, Shootdowns and Defections During the Cold War and Thereafter*, http://myplace.frontier.com/~anneled/ColdWar.html.
[73] *Лётные происшествия в СССР и РФ*, Форум выпускников ЕВВАУЛ, http://forum.evvaul.com/index.php?topic=248.0.
[74] *List of accidents and incidents involving military aircraft (1950–54)*, WikipediA, The Free Encyclopedia, http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_accidents_and_incidents_involving_military_aircraft_(1950–54).
[75] *List of accidents and incidents involving military aircraft (1955–59)*, WikipediA, The Free Encyclopedia, http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_accidents_and_incidents_involving_military_aircraft_(1955–59).
[76] *List of accidents and incidents involving military aircraft (1960–74)*, WikipediA, The Free Encyclopedia, http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_accidents_and_incidents_involving_military_aircraft_(1960–74).
[77] *Lockheed C-130 Hercules*, Википедия—свободная энциклопедия, http://ru.wikipedia.org/wiki/Lockheed_C-130_Hercules.
[78] *Lockheed P-2 Neptune*, WikipediA, The Free Encyclopedia, https://en.wikipedia.org/wiki/Lockheed_P-2_Neptune.
[79] *Lockheed P-2 Neptune*, Википедия—свободная энциклопедия, http://ru.wikipedia.org/wiki/Lockheed_P-2_Neptune.
[80] *Lockheed U-2*, Википедия—свободная энциклопедия, https://ru.wikipedia.org/wiki/Lockheed_U-2.
[81] *Luftraum der Deutschen Demokratischen Republik!*, http://www.ddr-luftwaffe.de.
[82] Magnus, Alan: *Air Aces Home Page, Cold War Era*, http://users.accesscomm.ca/magnusfamily/airaces1.htm.
[83] Мельников А.Е.: *Таран - оружие смелых*, http://aeroram.narod.ru/.
[84] *МиГ-15*, Википедия—свободная энциклопедия, http://ru.wikipedia.org/wiki/МиГ-15.

Copyright © Jan J. Šafařík

[85] *МиГ-17*, Википедия—свободная энциклопедия, http://ru.wikipedia.org/wiki/МиГ-17.
[86] *МиГ-19*, Википедия—свободная энциклопедия, http://ru.wikipedia.org/wiki/МиГ-19.
[87] *МиГ-21*, Википедия—свободная энциклопедия, http://ru.wikipedia.org/wiki/МиГ-21.
[88] *МиГ-23*, Википедия—свободная энциклопедия, http://ru.wikipedia.org/wiki/МиГ-23.
[89] Михелевич, Игорь: *«Канберра» для Дяди Сэма, Самолет Мартин B-57*, Статьи про авиатехнику, http://www.aviation-gb7.th.tn/B-57.htm.
[90] Норин, Евгений: *Воздушные рабочие холодной войны*, «Life.ru» — информационный портал, https://life.ru/t/главное/880585/vozdushnyie_rabochiie_kholodnoi_voiny.
[91] *Оперативный дежурный*, Сайт ветеранов 8-й отдельной армии ПВО (в/ч 25342), http://8oapvo.net/боевое-дежурство/56-оперативный-дежурный. [Online, accessed 27-03-2019]
[92] Орлов, А. С.: *Воздушная разведка США над территорией СССР в 1950-1955 гг.*, Новая и Новейшая история, № 6, 2000 г., http://vivovoco.astronet.ru/VV/PAPERS/HISTORY/USA_SPY.HTM.
[93] Panchartek, Radek: Na palubě je 269 lidí a všichni zemřou. Korejský Boeing 747 bude sestřelen, Technet.cz, https://technet.idnes.cz/sestrel-korejskeho-boeingu-747-kal-007-du8-/vojenstvi.aspx?c=A130902_142835_vojenstvi_kuz. [Online, accessed 11-10-2018]
[94] Panchartek, Radek: *Přestaňte si s ním hrát! Sestřelte ho! Jak umíral let KAL 007*, Technet.cz, https://technet.idnes.cz/sestreleni-letu-kal-007-0ue-/vojenstvi.aspx?c=A130904_151239_vojenstvi_mla. [Online, accessed 11-10-2018]
[95] Павлов, Виктор: *Классика второго поколения, истребитель-перехватчик СУ-15*, Статьи про авиатехнику, http://www.aviation-gb7.ru/Su-15.htm.
[96] *Перехваты натовских шаров-разведчиков*, Форум www.Airforce.ru, http://forums.airforce.ru/holodnaya-voina/1300-perehvaty-natovskih-sharov-razvedchikov/. [Online, accessed 24-04-2019]
[97] *Personnel Accounting Progress - Cold War*, Defence POW/MIA Accouting Agency, http://www.dpaa.mil/Resources/Fact-Sheets/Article-View/Article/569612/personnel-accounting-progress-cold-war/. [Online, accessed 13-March-2018]
[98] *Победы и поражения, Хронология ежедневных известных боевых побед Российской империи, СССР и Российской Федерации*, http://www.aviaboi.ru/.
[99] *Project Dark Gene and Project Ibex*, The Spyflight Website, http://www.spyflight.co.uk/darkgene.htm.
[100] *Published Cold War Shoot Down Incidents, Cold War Shoot-Down Incidents Involving U.S. Military Aircraft Resulting in US Casualties*, All POW-MIA, http://www.aiipowmia.com/koreacw/cw1.html.
[101] Ракитин Алексей Иванович: *Смерть, идущая по следу…, 20. Отступление от сюжета: некоторые фрагменты истории тайной войны стран НАТО против СССР в 50-х годах прошлого столетия*, Электронная библиотека RoyalLib.com, http://royallib.com/read/rakitin_aleksey/smert_idushchaya_po_sledu_internet_versiya.html#838550.
[102] *RB-29A Superfortress Serial Number 44-61810*, Pacific Wrecks, https://www.pacificwrecks.com/aircraft/b-29/44-61810.html. [Online, accessed 26-02-2019]
[103] *Reconnaissance Aircraft attacked, damaged or shot down*, The Spyflight Website, http://www.spyflight.co.uk/shootdown.htm.
[104] *Red Stars Over Germany*, https://www.16va.be/.
[105] *Reds Down U.S. Bomber; 1 Dead*, Historic Wings, http://fly.historicwings.com/2012/11/reds-down-us-bomber-1-dead/.
[106] Ригмант, Владимир Г.: *Дальний барражирующий истребитель-перехватчик Ту-128 (Часть 3) Эксплуатация и применение*, «Военное обозрение», https://topwar.ru/25628-dalniy-barrazhiruyuschiy-istrebitel-perehvatchik-tu-128-chast-3-ekspluataciya-i-primenenie.html.
[107] *Rudolf Anderson*, WikipediA, The Free Encyclopedia, https://en.wikipedia.org/wiki/ Rudolf_Anderson.
[108] Рычило, Б. П.: *Из истории эксплуатации МиГ-23М в 35 иап*, www.Airforce.ru, http://www.airforce.ru/content/holodnaya-voina/473-b-rychilo-iz-istorii-ekspluatacii-mig-23m-v-35-iap/. [Online, accessed 25-03-2020]
[109] *С-75*, Википедия—свободная энциклопедия, https://ru.wikipedia.org/wiki/С-75.
[110] *С. А. Степанов (- 1985)*, Испытатели, http://www.testpilot.ru/memo/80/stepanov.htm. [Online, accessed 7-March-2019]
[111] *Сафронов, Сергей Иванович (лётчик-истребитель)*, Википедия—свободная энциклопедия, https://ru.wikipedia.org/wiki/Сафронов,_Сергей_Иванович_(лётчик-истребитель).
[112] *Seaboard World Airlines Flight 253A*, WikipediA, The Free Encyclopedia, https://en.wikipedia.org/wiki/Seaboard_World_Airlines_Flight_253A.
[113] *Security - Shot - Air-to-air*, ASN Aviation Safety Database, https://aviation-safety.net/database/dblist.php?Event=SEDA.
[114] Seiner, Radek: *Incidenty US NAVY v letech 1945-1969*, http://www.valka.cz/clanek_11456.html.
[115] *Selected RB-29 Cold War Excerpts relating to the Mysteries of the Cold War RB-29 Flight # 4461810, Recollections of an RB-29 crew in Japan, Cold War Stories, Related Tales & Commentary*, http://www.rb-29.net/HTML/01Crewstory/07cwreco2.htm.

Copyright © Jan J. Šafařík

[116] *Случайные жертвы: атакованные и сбитые гражданские авиалайнеры*, https://dzerginsk.by/news/2015/07/17/sluchaynye-zhertvy-atakovannye-i-sbitye-grazhdanskie-avialaynery.
[117] *Соковых Анатолий Михайлович*, Испытатели, http://testpilot.ru/base/2009/10/sokovyx-a-m/.
[118] *Список инцидентов с участием иностранной авиации над СССР (1946—1991)*, Википедия—свободная энциклопедия, http://ru.wikipedia.org/wiki/Список_инцидентов_с_участием_иностранной_авиации_над_СССР_(1946—1991).
[119] *Stepan A Bakhaev/Bakhayev/Bahayev*, Luftwaffe and Allied Air Forces Discussion Forum, http://forum.12oclockhigh.net/showthread.php?t=13953.
[120] *Су-9*, Википедия—свободная энциклопедия, http://ru.wikipedia.org/wiki/ Су-9.
[121] *Су-15, Истребитель-перехватчик*, http://legion.wplus.net/guide/air/i/su15.shtml.
[122] *Су-27*, Википедия—свободная энциклопедия, http://ru.wikipedia.org/wiki/ Су-27.
[123] Špalek, Radim: *„Čajky“ a sestřely mezi spojenci*, http://www.valka.cz/newdesign/v900/clanek_10807.html.
[124] Špalek, Radim: *MiG-21 / Ve znamení Delty / 1. část*, http://www.valka.cz/newdesign/v900/clanek_10769.html.
[125] Špalek, Radim: *MiG-21 / Ve znamení Delty / 2. část*, http://www.valka.cz/newdesign/v900/clanek_10856.html.
[126] *Так что же произошло в ночь на 11 сентября 1983 г. в небе над Сахалином?*, "Двигатель", №1 (61), 2009 г., http://engine.aviaport.ru/issues/61/page12.html.
[127] *Teknisk utredningsrapport över haveri med Tp 79 nr 001 (2007), Nedskjutningen av Tp 79 nr 001 (DC-3) över Östersjön den 13 juni 1952*, Haverirapport 79001, 2007-05-25, http://www.forsvarsmakten.se/siteassets/4-om-myndigheten/dokumentfiler/rapporter/haverirapport_dc3.pdf
[128] *The Shootdown of Flight 60528, A Tragic Shootdown - September 2, 1958*, National Vigilance Park, NSA.gov, https://www.nsa.gov/about/cryptologic-heritage/vigilance-park/shootdown-flight60528.shtml.
[129] *Уничтожение U-2 под Свердловском*, Википедия—свободная энциклопедия, https://ru.wikipedia.org/wiki/Уничтожение_U-2_под_Свердловском.
[130] *US – Soviet Shoot Down Incidents in the Cold War*, Histomil Historica, http://histomil.com/viewtopic.php?t=8532. [Online, accessed 13-March-2018]
[131] *US – Soviet Shoot Down Incidents in the Cold War*, http://www.theminiaturespage.com/boards/msg.mv?id=258352. [Online, accessed 13-March-2018]
[132] *Установление подробностей катастрофы и личностей экипажа торпедоносца Ту-14Т №2901403 49-го минно-торпедного авиаполка ВВС ТОФ*, "АвиаПоиск", http://www.aviapoisk.narod.ru/tu14crew.htm.
[133] *В небе СССР аэростаты. Lockheed U-2. Космические спутники Big Bird*, http://u-lohmatov.narod.ru/lockheed.html. [Online, accessed 22-April-2019]
[134] van Waarde, Jan: *Target: Iron Curtain*, 2010, http://www.16va.be/TargetIronCurtain-JanvanWaarde2010.pdf.
[135] Жирохов, Михаил - Сейдов Игорь: *Степан Бахаев*, ArtOfWar, http://artofwar.ru/z/zhirohow_m_a/text_0080.shtml.

Copyright © Jan J. Šafařík

datum	čas	příjmení	#	ИАП	ИАД	typ	S. No.	kód	místo sestřelu	zbraň	číslo	výsledek	protivník	S. No.	pilot	jednotka	poznámky	
Cold War																		
29.8.1945		Zizevskij	-	14	TOF	Jak-9			oblast Kanko, nyní Chamchin, Korea		1	poškozen / přinucen přistát	B-29			USAF		11.
11.1945		neznámý	-			P-39			letiště Kanggye, Korea		¼	přinucen přistát	B-29			USAF		11.
11.1945		neznámý	-			P-39			letiště Kanggye, Korea		¼	přinucen přistát	B-29			USAF		11.
11.1945		neznámý	-			P-39			letiště Kanggye, Korea		¼	přinucen přistát	B-29			USAF		11.
11.1945		neznámý	-			P-39			letiště Kanggye, Korea		¼	přinucen přistát	B-29			USAF		11.
27.3.1947		neznámý	-		PVO				nedaleko Nachičevanu, Ázerbajdžán		½	přinucen přistát	e/a, jednomot.		Sabiri Muagas, Safari Husein	IIAF		
27.3.1947		neznámý	-		PVO				nedaleko Nachičevanu, Ázerbajdžán		½	přinucen přistát	e/a, jednomot.		Sabiri Muagas, Safari Husein	IIAF		
podzim 1949		neznámý	1						Černé moře, nedaleko Oděsy		½	zničen	B-25			USAF		
podzim 1949		neznámý	1						Černé moře, nedaleko Oděsy		½	zničen	B-25			USAF		
8.4.1950	17:39	Dokin, B. P.	1	30G		La-11			Baltské moře, pobřeží nedaleko Lepija, Litva	20mm	¼	zničen	PB4Y-2	59645	John H. Fette, Howard W. Seeschaf, Robert D. Reynolds, Tommy L. Burgess, Frank L. Beckman, Joe H. Danens, Jack W. Thomas, Joesph Jay Bourassa, Edward J. Purcell, Joesph Norris Rinnier Jr.	VP-26	*"Turbulent Turtle"* 1. sestřel studené války	12.
8.4.1950	17:39	Gerasimov, A. S	1	30G		La-11			Baltské moře, pobřeží nedaleko Lepija, Litva	20mm	¼	zničen	PB4Y-2	59645	John H. Fette, Howard W. Seeschaf, Robert D. Reynolds, Tommy L. Burgess, Frank L. Beckman, Joe H. Danens, Jack W. Thomas, Joesph Jay Bourassa, Edward J. Purcell, Joesph Norris Rinnier Jr.	VP-26	*"Turbulent Turtle"* 1. sestřel studené války	12.
8.4.1950	17:39	Satajev, J.	1	30G		La-11			Baltské moře, pobřeží nedaleko Lepija, Litva	20mm	¼	zničen	PB4Y-2	59645	John H. Fette, Howard W. Seeschaf, Robert D. Reynolds, Tommy L. Burgess, Frank L. Beckman, Joe H. Danens, Jack W. Thomas, Joesph Jay Bourassa, Edward J. Purcell, Joesph Norris Rinnier Jr.	VP-26	*"Turbulent Turtle"* 1. sestřel studené války	12.
8.4.1950	17:39	Tezajev, I. I.	1	30G		La-11			Baltské moře, pobřeží nedaleko Lepija, Litva	20mm	¼	zničen	PB4Y-2	59645	John H. Fette, Howard W. Seeschaf, Robert D. Reynolds, Tommy L. Burgess, Frank L. Beckman, Joe H. Danens, Jack W. Thomas, Joesph Jay Bourassa, Edward J. Purcell, Joesph Norris Rinnier Jr.	VP-26	*"Turbulent Turtle"* 1. sestřel studené války	12.
5.1950		Jefremov, V. S.	1			La-11			poloostrov Čukotka, SSSR	20mm	1	zničen	F-51			USAF*		
9.8.1950		neznámý				MiG-15					1	zničen	Tu-2			VVS SSSR	*Friendly Fire*	
26.12.1950	14:00~	Bachajev, S. A.	16	1e	523	303	MiG-15bis		50 mil J od mysu Sejsjur, SSSR	23/37mm	½	zničen	RB-29	44-61855		91st SRS		
26.12.1950	14:00~	Kotov, N. K.	1	1e	523	303	MiG-15bis	№ 121086	186	50 mil J od mysu Sejsjur, SSSR	23/37mm	½	zničen	RB-29	44-61855		91st SRS	

Copyright © Jan J. Šafařík

datum	čas	příjmení	#	ИАП	ИАД	typ	S. No.	kód	místo sestřelu	zbraň	číslo	výsledek	protivník	S. No.	pilot	jednotka	poznámky	
6.11.1951		Lukašev, I. J.	1	88G	TOF	La-11			záliv Petra Velikého, nedaleko Vladivostoku	20mm	½	zničen	P2V-3W	124283	Judd C. Hodgson †, Sam Rosenfeld †, Donald E. Smith †, Reuben S. Baggett †, Paul R. Foster †, Erwin D. Raglin †, Paul G. Juric †, William S. Meyer †, Ralph A. Wigert Jr. †, Jack Lively †	VP-6		21.
6.11.1951		Ščukin, M. K.	1	88G	TOF	La-11			záliv Petra Velikého, nedaleko Vladivostoku	20mm	½	zničen	P2V-3W	124283	Judd C. Hodgson †, Sam Rosenfeld †, Donald E. Smith †, Reuben S. Baggett †, Paul R. Foster †, Erwin D. Raglin †, Paul G. Juric †, William S. Meyer †, Ralph A. Wigert Jr. †, Jack Lively †	VP-6		21.
19.11.1951	19:55	Kalugin, A. A.	-	5G		MiG-15bis			letiště Papa, Maďarsko		1	přinucen přistát	C-47A-90-DL	43-16026	Dave Henderson John J. Swift Jess Duff James Elam	85 ADW / 1 AF		13.
29.4.1952		neznámý	-			MiG-15bis			nedaleko Berlína, Německo	23/37mm	½	poškozen	C-54A-DO	F-BELI	3 pasažéři zraneni	Air France		
29.4.1952		neznámý	-			MiG-15bis			nedaleko Berlína, Německo	23/37mm	½	poškozen	C-54A-DO	F-BELI	3 pasažéři zraneni	Air France		
11.5.1952	15:38~	Palvinskij	-	252	153	MiG-15bis			nad Japonským mořem	23/37mm	½	poškozen	PBM-5			VP-47 nebo VP-731		
11.5.1952	15:38~	Samarskij	-	252	153	MiG-15bis			nad Japonským mořem	23/37mm	½	poškozen	PBM-5			VP-47 nebo VP-731		
13.6.1952	17:35	Fedotov, O. P.	1	1	TOF	MiG-15bis			Japonské moře, 18 mil od sovětského pobřeží, nedaleko Hokkaido	23/37mm	½	zničen	RB-29	44-61810	Roscoe G. Becker †, Eddie R. Berg †, William A. Blizzard †, Leon F. Bonura †, Sam Busch †, William R. Homer †, Robert J. McDonnell †, Miguel W. Monserrat †, David L. Moore †, Danny Pillsbury †, James A. Sculley †, Samuel D. Service †	91st SRS		
13.6.1952	17:35	Proskurin, I. P.	1	1	TOF	MiG-15bis			Japonské moře, 18 mil od sovětského pobřeží, nedaleko Hokkaido	23/37mm	½	zničen	RB-29	44-61810	Roscoe G. Becker †, Eddie R. Berg †, William A. Blizzard †, Leon F. Bonura †, Sam Busch †, William R. Homer †, Robert J. McDonnell †, Miguel W. Monserrat †, David L. Moore †, Danny Pillsbury †, James A. Sculley †, Samuel D. Service †	91st SRS		
13.6.1952	13:14	Osinskij, G. I.	1	483	KBF	MiG-15bis			Baltské moře, nedaleko Ventspils, Litva	23/37mm	1	zničen	DC-3	Tp79 79001 42-5694	Alvar Älmeberg †, Gösta plechu †, Herbert Mattson †, Carl-Einar Jonsson †, Ivar Svensson †, Erik Carlsson †, Bengt Book †, Börje Nilsson †	F 8, Flygvapnet		14.

Copyright © Jan J. Šafařík

datum	čas	příjmení	#	ИАП	ИАД	typ	S. No.	kód	místo sestřelu	zbraň	číslo	výsledek	protivník	S. No.	pilot	jednotka	poznámky	
16.6.1952	4:20	Semernikov, N. A.	1	483	KBF	MiG-15bis			Baltské nmoře, nedaleko ostrova Dagö	23/37mm	½	zničen	PBY-5 Catalina	Tp47 47002		F 2, Flygvapnet		14.
16.6.1952	4:20	Jacenko-Kosenko, I.	1	483	KBF	MiG-15bis			Baltské nmoře, nedaleko ostrova Dagö	23/37mm	½	zničen	PBY-5 Catalina	Tp47 47002		F 2, Flygvapnet		14.
07.1952		neznámý	-			MiG-15			„Berlínský koridor", Německo	23/37mm	½	poškozen	C-47			USA		
07.1952		neznámý	-			MiG-15			„Berlínský koridor", Německo	23/37mm	½	poškozen	C-47			USA		
3.7.1952		neznámý	1						Kamčatka		1	zničen	RB-29					
31.7.1952	11:07	Voronov, A. I.	-	252		MiG-15bis			60km SV od Juandao	23/37mm	½	poškozen	PBM-5 Mariner	59277 / S3		VP-731		22.
31.7.1952	11:07	Žerděv, G. P.	-	252		MiG-15bis			60km SV od Juandao	23/37mm	½	poškozen	PBM-5 Mariner	59277 / S3		VP-731		22.
7.10.1952		Žirjakov, A.	1	368	29 VA	La-11			nedaleko Kurilských ostrovů, mezi ostrovy Yuri a Akiyuri	20mm	½	zničen	RB-29	44-61815	Paul E. Brock †, Samuel A. Colgan †, John R. Dunham †, Eugene M. English †, John A. Hirsch †, Fred G. Kendrick †, Frank E. Neail III †, Thomas G. Shipp †	91st SRS	*Sunbonnet King*	
7.10.1952		Lesnov	1	368	29 VA	La-11			nedaleko Kurilských ostrovů, mezi ostrovy Yuri a Akiyuri	20mm	½	zničen	RB-29	44-61815	Paul E. Brock †, Samuel A. Colgan †, John R. Dunham †, Eugene M. English †, John A. Hirsch †, Fred G. Kendrick †, Frank E. Neail III †, Thomas G. Shipp †	91st SRS	*Sunbonnet King*	
18.11.1952	14.48~	Beljakov, N. M.		781	65 TOF	MiG-15bis			poblíž zátoky Gamova, nedaleko Vladivostoku		1	poškozen	F9F-5 Panther	125459 D-106	Lt Royce Williams	VF-781 USS Oriskany		
12.1.1953		neznámý	1						Japonské moře		1	zničen	RB-29					
12.3.1953	13:26	Ivanov, V.	1	43		MiG-15bis			nedaleko Boizenberg, 20 mil SV od Luneburg	23/37mm	1	zničen	Lincoln Mk.2	RF531/C	P. J. Dunnell †, G. Long †, H. J. Fitz †, S. V. Wyles †, W. R. Mason †, R. F. Stevens †, K. J. Jones †	CGS, RAF		
12.3.1953	13:26	Aleksejev, V.	1	43		MiG-15bis			nedaleko Boizenberg, 20 mil SV od Luneburg	23/37mm	1	zničen	Lincoln Mk.2	RF531/C	P. J. Dunnell †, G. Long †, H. J. Fitz †, S. V. Wyles †, W. R. Mason †, R. F. Stevens †, K. J. Jones †	CGS, RAF		
15.4.1953		neznámý	1			MiG-15bis			Župalovo, Kamčatka	23/37mm	½	zničen	RB-50			USAF		
15.4.1953		neznámý	1			MiG-15bis			Župalovo, Kamčatka	23/37mm	½	zničen	RB-50			USAF		
21.7.1953		neznámý	-		153	MiG-15bis			Žluté moře	23/37mm	½	poškozen	PBM-5 Mariner			VP-50		
21.7.1953		neznámý	-		153	MiG-15bis			Žluté moře	23/37mm	½	poškozen	PBM-5 Mariner			VP-50		

Copyright © Jan J. Šafařík

datum	čas	příjmení	#	ИАП	ИАД	typ	S. No.	kód	místo sestřelu	zbraň	číslo	výsledek	protivník	S. No.	pilot	jednotka	poznámky	
29.7.1953		Rybakov, A. D.	1	88G	TOF	MiG-17			Japonské moře, jižně od ostrova Askold, nedaleko Vladivostoku	23/37mm	½	zničen	RB-50G	47-145A	Frank E. Beyer †, Francis L. Brown †, Edmund J. Czyz †, Donald W. Gabree †, Roland E. Goulet †, Donald G. Hill †, James G. Keith †, Stanley K. O'Kelley †, Earl W. Radlein Jr. †, John E. Roche, Charles J. Russell Jr. †, Warren J. Sanderson †, Robert E. Stalnaker †, Francisco J. Tejeda †, John C. Ward †, Lloyd C. Wiggins †, James E. Woods †, neznámý rus †	343rd SRS / 55th SRW	*Little Red Ass*	
29.7.1953		Jablonovskij, J. M.	1	88G	TOF	MiG-17			Japonské moře, jižně od ostrova Askold, nedaleko Vladivostoku	23/37mm	½	zničen	RB-50G	47-145A	Frank E. Beyer †, Francis L. Brown †, Edmund J. Czyz †, Donald W. Gabree †, Roland E. Goulet †, Donald G. Hill †, James G. Keith †, Stanley K. O'Kelley †, Earl W. Radlein Jr. †, John E. Roche, Charles J. Russell Jr. †, Warren J. Sanderson †, Robert E. Stalnaker †, Francisco J. Tejeda †, John C. Ward †, Lloyd C. Wiggins †, James E. Woods †, neznámý rus †	343rd SRS / 55th SRW	*Little Red Ass*	
8.1953		neznámý	-			MiG-15 / -17			nedaleko Kapustin Jar		1	poškozen	Canberra B.Mk.2			RAF		
2.10.1953		neznámý	-			MiG-15bis			blízko poloostrova Šandun	23/37mm	½	poškozen	PBM-5 Mariner	84713 / SE-3		VP-50		
2.10.1953		neznámý	-			MiG-15bis			blízko poloostrova Šandun	23/37mm	½	poškozen	PBM-5 Mariner	84713 / SE-3		VP-50		
1953-1955		Babič, V. K.	-	282	37	MiG			Čína		1	zničen / pš	F-84					
1953-1955		Babič, V. K.	-	282	37	MiG			Čína		1	zničen / pš	F-84					
1953-1955		Babič, V. K.	-	282	37	MiG			Čína		1	zničen / pš	F-84					
8.5.1954		neznámý	-	1619	SF	MiG-17			oblast Kolskovo, nedaleko Murmanska	23/37mm	1	poškozen	RB-47E		Hal Austin, Vance Heavilin, Carl Holt	91st SRS		
léto 1954		Savičev, L. I.	1			MiG-17P			nad Černovci, Ukrajina	23/37mm	1	zničen	spy balloon				1. sestřel balónu	15.
1954		Selivančik	1	179G	14G	MiG-15 / -17			Bakinský okruh PVO		1	zničen	spy balloon					
50. léta		Selivančik	2	179G	14G	MiG-15 / -17			Bakinský okruh PVO		1	zničen	spy balloon					
50. léta		Selivančik	3	179G	14G	MiG-15 / -17			Bakinský okruh PVO		1	zničen	spy balloon					
50. léta		Selivančik	4	179G	14G	MiG-15 / -17			Bakinský okruh PVO		1	zničen	spy balloon					
50. léta		Selivančik	5	179G	14G	MiG-15 / -17			Bakinský okruh PVO		1	zničen	spy balloon					
50. léta		Selivančik	6	179G	14G	MiG-15 / -17			Bakinský okruh PVO		1	zničen	spy balloon					
50. léta		Selivančik	7	179G	14G	MiG-15 / -17			Bakinský okruh PVO		1	zničen	spy balloon					
50. léta		Selivančik	8	179G	14G	MiG-15 / -17			Bakinský okruh PVO		1	zničen	spy balloon					
50. léta		Selivančik	9	179G	14G	MiG-15 / -17			Bakinský okruh PVO		1	zničen	spy balloon					
50. léta		Selivančik	10	179G	14G	MiG-15 / -17			Bakinský okruh PVO		1	zničen	spy balloon					
50. léta		Selivančik	11	179G	14G	MiG-15 / -17			Bakinský okruh PVO		1	zničen	spy balloon					
50. léta		Selivančik	12	179G	14G	MiG-15 / -17			Bakinský okruh PVO		1	zničen	spy balloon					
50. léta		Selivančik	13	179G	14G	MiG-15 / -17			Bakinský okruh PVO		1	zničen	spy balloon					
3.6.1954		neznámý	1	(+)		MiG-15bis			nad Jugoslávií	23/37mm	1	poškozen	C-47	OO-CBY		SABENA		

Copyright © Jan J. Šafařík

datum	čas	příjmení	#	ИАП	ИАД	typ	S. No.	kód	místo sestřelu	zbraň	číslo	výsledek	protivník	S. No.	pilot	jednotka	poznámky	
4.9.1954		Serebrjakov, N. V.	1	22G	7 TOF	MiG-17PF			40 mil od pobřeží Sibiře, SSSR	23/37mm	½	zničen	P2V-5	128357	David A. Atwell, William A. Bedard, John C. Fischer, Anthony P. Granera, Paul R. Mulmollem, Frank E. Petty, Ernest L. Pinkevich, Roger H. Reid †, Texas R. Stone, John B. Wayne	VP-19		
4.9.1954		Kasjanov, P. T.	1	22G	7 TOF	MiG-17PF			40 mil od pobřeží Sibiře, SSSR	23/37mm	½	zničen	P2V-5	128357	David A. Atwell, William A. Bedard, John C. Fischer, Anthony P. Granera, Paul R. Mulmollem, Frank E. Petty, Ernest L. Pinkevich, Roger H. Reid †, Texas R. Stone, John B. Wayne	VP-19		
7.11.1954		Kostin	1	610	110	MiG-15bis			ostrov Tanfileva, Kurilské souostroví	23/37mm	½	zničen	RB-29A-20-BN	42-94000	Anthony Fieth, David N. Oliver, Harry L. Rollins, Henry J. Sechler, Harold R. Taylor, Earl E. Weimer, Wallace B. Whalen, Walter K. Lentz, John W. C. Dalton II, Robert E. Berry, Sigfredo Angulo †	91st SRS	*Tiger Lil*	
7.11.1954		Sibirjakov	1	610	110	MiG-15bis			ostrov Tanfileva, Kurilské souostroví	23/37mm	½	zničen	RB-29A-20-BN	42-94000	Anthony Fieth, David N. Oliver, Harry L. Rollins, Henry J. Sechler, Harold R. Taylor, Earl E. Weimer, Wallace B. Whalen, Walter K. Lentz, John W. C. Dalton II, Robert E. Berry, Sigfredo Angulo †	91st SRS	*Tiger Lil*	
3.12.1954		Byvšev, P.	1	535	32	MiG-15bis			oblast Nachodka	23/37mm	1	zničen	Tu-14T	№2901403	Valerij Nikolajevič Mužžavlev †, Jurij Grigrjevič Makričuk †, Jevgenij Nikolajevič Vasiljuk †	49. MTAP, TOF	*Friendly Fire*	27.
3.-4.12.1954		neznámý	1	146G	PVO	MiG-15bis			Ukrajinská SSR		1	zničen	balloon					
18.4.1955		Korotkov	1			MiG-15bis			Kamčatka	23/37mm	½	zničen	RB-47E	51-2054	Lacie Neighbors † Robert N. Brooks † Richard E. Watkins †	4th SRS / 26th SRW		16.
18.4.1955		Sažin	1			MiG-15bis			Kamčatka	23/37mm	½	zničen	RB-47E	51-2054	Lacie Neighbors † Robert N. Brooks † Richard E. Watkins †	4th SRS / 26th SRW		16.
22.6.1955		neznámý	1	7	TOF	MiG-15bis			nad Beringovou úžinou	23/37mm	½	poškozen	P2V-5	131515	David Assard, Eddie Benko, Martin E. Berg, Richard F. Fischer, David M. Lockhard, Thaddeus Maziarz, Charles Shields, Donald E. Sonnek	VP-9		17.

Copyright © Jan J. Šafařík

datum	čas	příjmení	#	ИАП	ИАД	typ	S. No.	kód	místo sestřelu	zbraň	číslo	výsledek	protivník	S. No.	pilot	jednotka	poznámky	
22.6.1955		neznámý	1	7	TOF	MiG-15bis			nad Beringovou úžinou	23/37mm	½	poškozen	P2V-5	131515	David Assard, Eddie Benko, Martin E. Berg, Richard F. Fischer, David M. Lockhard, Thaddeus Maziarz, Charles Shields, Donald E. Sonnek	VP-9		17.
23.6.1955		neznámý	1			MiG-15			Beringovo moře	23/37mm	1	zničen	P2V					17.
do roku 1955		neznámý	1			MiG-15bis			nad Port Arturem	23/37mm	1	zničen	F-84					20.
1.-2.1956		neznámý									263	zničen	balloon					
21.1.1956		Morozov, A. P.	1	894	20 PVO	MiG-15bis			Žitomirská oblast		1	zničen	balloon					
21.1.1956		Morozov, A. P.	2	894	20 PVO	MiG-15bis			Žitomirská oblast		1	zničen	balloon					
7.1956		neznámý	-		7(++)	MiG-15bis			Nachodka	23/37mm	1	zničen	P2V		1 KIA	USN		18.
10.10.1956		neznámý	1						Japonské moře		½	zničen	RB-50B-45-BO	47-0133	Lorin C. Disbrow †, Raymond D. Johnson †, Rodger A. Fees †, Paul W. Swinehart †, William J. McLauglin †, Theodorus J. Trias †, Pat P. Taylor †, John E. Beisty †, Peter J. Rahaniotes †, William H. Ellis †, Richard T. Kobayashi †, Wayne J. Fair †, Palmer D. Arrowood †, Harry S. Maxwell Jr. †, Bobby R. Davis †, Leo J. Sloan †	6091st RS		34.
10.10.1956		neznámý	1						Japonské moře		½	zničen	RB-50B-45-BO	47-0133	Lorin C. Disbrow †, Raymond D. Johnson †, Rodger A. Fees †, Paul W. Swinehart †, William J. McLauglin †, Theodorus J. Trias †, Pat P. Taylor †, John E. Beisty †, Peter J. Rahaniotes †, William H. Ellis †, Richard T. Kobayashi †, Wayne J. Fair †, Palmer D. Arrowood †, Harry S. Maxwell Jr. †, Bobby R. Davis †, Leo J. Sloan †	6091st RS		34.
3.11.1956		neznámý	1			MiG-17					1	zničen	Westland Wyvern			Great Brirain		
4.11.1956		neznámý	-	5G	195 G	MiG-17			jižní Slovensko, prostor Nitry	23/37mm	½	poškozen	Avie B-33		Samoël, V., neznámý	1. letka 30. bilp, ČSLA	*Friendly Fire*	1.
4.11.1956		neznámý	-	5G	195 G	MiG-17			jižní Slovensko, prostor Nitry	23/37mm	½	poškozen	Avie B-33		Samoël, V., neznámý	1. letka 30. bilp, ČSLA	*Friendly Fire*	1.
1956		neznámý	1			MiG-15bis			Maďarsko	23/37mm	½	zničen	Tu-2			MNL		
1956		neznámý	1			MiG-15bis			Maďarsko	23/37mm	½	zničen	Tu-2			MNL		
11.1957		neznámý	1			MiG-19			Barentsovo moře		1	zničen	RB-57		4+2 KIA			
24.12.1957		neznámý	1						Černé moře		1	zničen	RB-57		všichni KIA	USAF		
29.5.1958	10:45	neznámý	-	773	16 G	MiG-17F			letiště Damgarten, NDR		½	přinucen přistát	RF-84F	H-8N FR-13 52-7237	Paulus, Martin	42. sq. RBAF		
29.5.1958	10:45	neznámý	-	773	16 G	MiG-17F			letiště Damgarten, NDR		½	přinucen přistát	RF-84F	H-8N FR-13 52-7237	Paulus, Martin	42. sq. RBAF		

Copyright © Jan J. Šafařík

datum	čas	příjmení	#	ИАП	ИАД	typ	S. No.	kód	místo sestřelu	zbraň	číslo	výsledek	protivník	S. No.	pilot	jednotka	poznámky
27.6.1958	18:44	Svetličnikov, G. F.	1	976	34 VA	MiG-17PF			30km J od Jerevanu, Arménie		½	zničen	C-118A	51-3822	Dale D. Brannon, Robert E. Crans, James G. Holman, James T. Kane, James N. Luther, Luther W. Lyles, Earl H. Reamer, Peter N. Sabo, Bennie A. Shupe,	USAF	
27.6.1958	18:44	Zacharov, B. F.	1	976	34 VA	MiG-17PF			30km J od Jerevanu, Arménie		½	zničen	C-118A	51-3822	Dale D. Brannon, Robert E. Crans, James G. Holman, James T. Kane, James N. Luther, Luther W. Lyles, Earl H. Reamer, Peter N. Sabo, Bennie A. Shupe,	USAF	
2.9.1958	15:12	Gavrilov, N.	1	25	34 VA	MiG-17F			oblast Mastara, 20 km JV od Leninakanu		¼	zničen	C-130A-II	56-0528	Archie T. Bourg Jr. †, Paul E. Duncan †, James E. Fergueson †, Joel H. Fields †, Edward J. Jeruss †, Harold T. Kamps †, Gerald C. Maggiacomo †, Clement O. Mankins †, Gerald H. Medeiros †, Arthur L. Mello †, Robert H. Moore †, Robert J. Oshinskie †, George P. Petrochilos †, Leroy Price †, John E. Simpson †, Rudy J. Swiestra †, Ricardo M. Vallareal †	7406th CSS	
2.9.1958	15:12	Lopatkov, V. V.	1	25	34 VA	MiG-17F			oblast Mastara, 20 km JV od Leninakanu		¼	zničen	C-130A-II	56-0528	Archie T. Bourg Jr. †, Paul E. Duncan †, James E. Fergueson †, Joel H. Fields †, Edward J. Jeruss †, Harold T. Kamps †, Gerald C. Maggiacomo †, Clement O. Mankins †, Gerald H. Medeiros †, Arthur L. Mello †, Robert H. Moore †, Robert J. Oshinskie †, George P. Petrochilos †, Leroy Price †, John E. Simpson †, Rudy J. Swiestra †, Ricardo M. Vallareal †	7406th CSS	

Copyright © Jan J. Šafařík

datum	čas	příjmení	#	ИАП	ИАД	typ	S. No.	kód	místo sestřelu	zbraň	číslo	výsledek	protivník	S. No.	pilot	jednotka	poznámky	
2.9.1958	15:12	Ivanov, V.	1	177	34 VA	MiG-17F		18	oblast Mastara, 20 km JV od Leninakanu		¼	zničen	C-130A-II	56-0528	Archie T. Bourg Jr. †, Paul E. Duncan †, James E. Fergueson †, Joel H. Fields †, Edward J. Jeruss †, Harold T. Kamps †, Gerald C. Maggiacomo †, Clement O. Mankins †, Gerald H. Medeiros †, Arthur L. Mello †, Robert H. Moore †, Robert J. Oshinskie †, George P. Petrochilos †, Leroy Price †, John E. Simpson †, Rudy J. Swiestra †, Ricardo M. Vallareal †	7406th CSS		
2.9.1958	15:12	Kučerjajev, N. P.	1	177	34 VA	MiG-17F		17	oblast Mastara, 20 km JV od Leninakanu		¼	zničen	C-130A-II	56-0528	Archie T. Bourg Jr. †, Paul E. Duncan †, James E. Fergueson †, Joel H. Fields †, Edward J. Jeruss †, Harold T. Kamps †, Gerald C. Maggiacomo †, Clement O. Mankins †, Gerald H. Medeiros †, Arthur L. Mello †, Robert H. Moore †, Robert J. Oshinskie †, George P. Petrochilos †, Leroy Price †, John E. Simpson †, Rudy J. Swiestra †, Ricardo M. Vallareal †	7406th CSS		
7.11.1958		neznámý	-		30 VA	MiG-17			oblast města Ventspils, nad Baltským mořem	23/37mm	1	poškozen	RB-47E			USAF		
18.1.1959	3:33	neznámý		ZRB		ZRK			5km od letiště Gumrak, blízko Stalingradu		1	zničen	Il-14P	146000701 07-01	Ivan Sergejevič Mandrikin †, Kim Leontjevič Marejev †, Maggeram Muchtarovič Ibragimov †, Vitalij Ivanovič Kaurov †, Nelli Jemeljanovna Piskunova †, +20 pasažérů zabito †	Aeroflot	*Friendly Fire*	
12.10.1959		*neznámý*		*ZRB*		*ZRK*			*nedaleko Stalingradu*	*S-75*	*1*	*zničen*	*spy balloon WS-416L*			*CIA*		
16.11.1959		neznámý		ZRK		ZRK			nedaleko Stalingradu, 28000m	S-75	1	zničen	spy balloon WS-416L			CIA	*1. sestřel pomocí SAM*	
2.4.1960		neznámý				MiG-19			„Berlínský koridor“, Německo		½	přinucen přistát	Cessna 310					
2.4.1960		neznámý				MiG-19			„Berlínský koridor“, Německo		½	přinucen přistát	Cessna 310					
1.5.1960	8:53	neznámý		57. ZRB		ZRK			Nedaleko Aramilu, Sverdlovská oblast 56°43'35.73"N 60°59'9.61"E	S-75	1	zničen	U-2	56-6693	Francis Gary Powers	Detachment 10-10 CIA		
1.5.1960		neznámý		57. ZRB		ZRK				S-75	1	zničen	MiG-19SV		Sergej Safronov	365. IAP	*Friendly Fire*	
30.5.1960		Škarupa, L. G.	-	773	16 G	MiG-19S			louka nedaleko vesnice Kluetz, 25mil od Schwerinu, 15mil od hranice NDR		½	přinucen přistát	C-47		6 + 3	17th AF USAF		32.
30.5.1960		Krylov, M.	-	773	16 G	MiG-19			louka nedaleko vesnice Kluetz, 25mil od Schwerinu, 15mil od hranice NDR		½	přinucen přistát	C-47		6 + 3	17th AF USAF		32.
1.6.1960		neznámý	1			MiG-19			Archangelská oblast		1	zničen	RB-47		4			36.

Copyright © Jan J. Šafařík

datum	čas	příjmení	#	ИАП	ИАД	typ	S. No.	kód	místo sestřelu	zbraň	číslo	výsledek	protivník	S. No.	pilot	jednotka	poznámky	
1.7.1960	18:03	Poljakov, V. A.	1	174	PVO	MiG-19P		283	mys Svjatoj Nos, Bárentsovo moře	30 mm	1	zničen	ERB-47H	53-4281	Oscar Goforth †, John McKone, Bruce Olmstead, Bill Palm †, Dean Phillips †, Eugene Posa †	38th SRS / 55th SRW		4.
15.10.1960		Čudinov, A. V.	1	636	9 PVO	MiG-17					1	zničen	balloon					
~ 1960		neznámý		146G	19 PVO	Jak-25			oblast Čerkass		1	zničen	balloon					
~ 1960		neznámý (RO)		146G	19 PVO	Jak-25			oblast Čerkass		1	zničen	balloon					
začátek 60. let		Borodin, V. I.	1	90	PVO						1	zničen	balloon					
začátek 60. let		Borodin, V. I.	2	90	PVO						1	zničen	balloon					
začátek 60. let		Borodin, V. I.	3	90	PVO						1	zničen	balloon					
4.8.1961		neznámý	1						Kaspické moře		1	zničen	DC-4	EP-ADK		Iran Air		
8.1.1962		neznámý	-			MiG			letiště Groznyj, Kavkaz		¼	přinucen přistát	Caravelle			Sabena Belgian Airlines		
8.1.1962		neznámý	-			MiG			letiště Groznyj, Kavkaz		¼	přinucen přistát	Caravelle			Sabena Belgian Airlines		
8.1.1962		neznámý	-			MiG			letiště Groznyj, Kavkaz		¼	přinucen přistát	Caravelle			Sabena Belgian Airlines		
8.1.1962		neznámý	-			MiG			letiště Groznyj, Kavkaz		¼	přinucen přistát	Caravelle			Sabena Belgian Airlines		
11.6.1962		Koronkov, L. I.	1	894	19 PVO	MiG-15bis			Žitomirská oblast		½	zničen	balloon					
11.6.1962		Dorenskij	1	894	19 PVO	MiG-15bis			Žitomirská oblast		½	zničen	balloon					
13.6.1962		neznámý	1						Dálný východ		1	zničen	B-29		12			
30.6.1962	16:53	neznámý		ZRB		ZRK			blízko Vozněsenky, Berezovská oblast,Krasnojarský kraj	SA-75 (SA-2)	1	zničen	Tu-104A	86601301 13-01	V. T. Mazicin †, O. A. rachimov †, D. M. Sokolov †, P. U. Leščenko †, V. M. Karpov †, V. Šanina †, Berežnova †, Čerkasova †, +76 pasažérů zabito †	Aeroflot	*Friendly Fire*	
1962		neznámý	1	933	PVO	MiG-17F					1	zničen	balloon					
27.8.1962		neznámý		ZRB		ZRK			Dálný východ		1	zničen	U-2					
27.10.1962	18:20	Gerčenov, I.		ZRB		ZRK			Kuba	S-75	1	zničen	U-2F	56-6676	Rudolf Anderson, Jr	4028th SRWS / 4080th SRW		
2.4.1963		neznámý	-		24 VA	MiG-19			NDR		½	přinucen přistát	Cessna 310					
2.4.1963		neznámý	-		24 VA	MiG-19			NDR		½	přinucen přistát	Cessna 310					
5.1963	11:11~	Stěpanov, O. G.	1	156	17 (*)	MiG-17P			30km od města Mominabád	23/37mm	1	zničen	AC 560			IIAF		3.
20.11.1963		Pavlovskij, V. P.	1	156	17 (*)	MiG-19PM		04	oblast Artyku, letoun dopadl poblíž města Mominabád	30mm	1	zničen	L-26B	500-846 98 EP-AEL	3 KIA + 1	Iran		3.
1963		Podšibjakin		641 G		MiG-17					1	přinucen přistát	e/a					
1963		neznámý	1			MiG-19					1	zničen	RB-47					
1963		neznámý	1			MiG-19					1	zničen	T-39					35.
24.1.1964	15:14	Kropotov, A.	1			MiG-19S			nad Thuringia, NDR, letoun dopadl 20km SV od Erfurtu		1	zničen	T-39A-1-NO	62-4448, c/n 276-1	Gerald Hannaford †, John Lorraine †, Donald Millard †	7101st ABW, USAF		23.
10.3.1964	15:01~	Zinovljev, F. M.	1	33	24 VA	MiG-19S		24	nedaleko Gardelegenu, NDR	R-3S	1?	zničen	RB-66C-DT	54-0451	David Holland, Melvin Kessler, Harold Welch	19th TRS / 10th TRW		30.
10.3.1964	15:01~	Ivannikov, V. G.	1	33	24 VA	MiG-19S		27	nedaleko Gardelegenu, NDR	R-3S	1	zničen	RB-66C-DT	54-0451	David Holland, Melvin Kessler, Harold Welch	19th TRS / 10th TRW		30.
8.5.1964		neznámý	-	614	SF	MiG-17					1	poškozen	RB-47E			91st SRS		
8.1964		Pečenkin	1	156	17 (*)	MiG-17					½	přinucen přistát	AC 560			Iran		24.
8.1964		neznámý	1	156	17 (*)	MiG-17					½	přinucen přistát	AC 560			Iran		24.
26.9.1964		Umjarov	1		1	MiG-21PF			v prostoru Beelitz, NDR	raketa	1	zničen	MiG-21F	460111	Ohem, V.	3. sPVOS, ČSLA	*Friendly Fire*	2.
pol. 60. let				441. ZRB		ZRK						zničen	Jak-25M			PVO	*Friendly Fire*	
10.1965		Nikonov, K. N.	1	562		MiG-17PF ?			Anapa		½	zničen	balloon					
10.1965		Bělousov, E. V.	1	562		MiG-17PF ?			Anapa		½	zničen	balloon					
14.12.1965		neznámý				MiG-17 ? ZRK			nedaleko Oděsy, Černé moře		1	zničen	RB-57	63-13287	Lester L. 'Les' Lackey †, Robert 'Bob' Yates †	7407th SUPS		
3.4.1966		Lupič, V. J.	1	146G	19 PVO	MiG-19P			11 500 m		1	zničen	balloon					
13.3.1967		Parfilov	1	171	PVO	Jak-28P			Černé moře	K-8R	½	zničen	An-2	CCCP-04959		Aeroflot	*Friendly Fire*	
13.3.1967		neznámý (NAV)	1	171	PVO	Jak-28P			Černé moře	K-8R	½	zničen	An-2	CCCP-04959		Aeroflot	*Friendly Fire*	
13.3.1967		Priščepa, V. N.	1	171	PVO	MiG-17			Černé moře	23/37mm	½	zničen	An-2	CCCP-04959		Aeroflot	*Friendly Fire*	

Copyright © Jan J. Šafařík

datum	čas	příjmení	#		ИАП	ИАД	typ	S. No.	kód	místo sestřelu	zbraň	číslo	výsledek	protivník	S. No.	pilot	jednotka	poznámky	
28.6.1967		Stěpanov, O. G.	-		156	17 (*)	MiG-17			silnice Aščabád-Mary, 70km od Aščabádu		1	přinucen přistát	L-20A			Iran		
14.2.1968	10:22	Rybakov, N. A.			146G	19 PVO	Jak-25			7 100 m		1	zničen	balloon					
14.2.1968	10:22	Ljubčenko, S. K. (RO)			146G	19 PVO	Jak-25			7 100 m		1	zničen	balloon					
30.6.1968	10:40	Aleksandrov, J. B.	-		308	PVO	MiG-17			letiště Burevestnik, ostrov Iturul, Kurilské souostroví		¼	přinucen přistát	DC-8-63F	N8631	Joseph Tolzanini	Seaboard World Airwaiys		5.
30.6.1968	10:40	Igonin, V. A.	-		308	PVO	MiG-17			letiště Burevestnik, ostrov Iturul, Kurilské souostroví		¼	přinucen přistát	DC-8-63F	N8631	Joseph Tolzanini	Seaboard World Airwaiys		5.
30.6.1968	10:40	Jevtošenko, I. F.	-		308	PVO	MiG-17			letiště Burevestnik, ostrov Iturul, Kurilské souostroví		¼	přinucen přistát	DC-8-63F	N8631	Joseph Tolzanini	Seaboard World Airwaiys		5.
30.6.1968	10:40	Moroz, I. K.	-		308	PVO	MiG-17			letiště Burevestnik, ostrov Iturul, Kurilské souostroví		¼	přinucen přistát	DC-8-63F	N8631	Joseph Tolzanini	Seaboard World Airwaiys		5.
23.9.1968		neznámý								v oblasti Blatná-Skaličany, ČSSR		1	zničen	balón					
14.12.1969		Černěga, V. G					Jak-28P					1	zničen	spy balloon					
14.12.1969		neznámý (NAV)					Jak-28P					1	zničen	spy balloon					
1969		Kravec, J. N.	1		179G		Su-9			Turkmenie	RS-2US	½	zničen	balloon					
1969		neznámý	1							Turkmenie		½	zničen	balloon					
začátek 70. let		neznámý	1				Su-11					1	zničen	Su-9			VVS SSSR	*Friendly Fire*	
19.4.1970		neznámý	1				MiG-21			nedaleko Kaulitz, NDR		½	přinucen přistát	Cessna 170B	D-EFYT	Helmut Simens + 5 dětí			
19.4.1970		neznámý	1				MiG-21			nedaleko Kaulitz, NDR		½	přinucen přistát	Cessna 170B	D-EFYT	Helmut Simens + 5 dětí			
11.9.1970	4:55	Koposov, I. V.	-		62	1 PVO	Su-15			letiště Bielbek, SSSR		½	přinucen přistát	C-47		M. Maniatakis	GAF		25.
11.9.1970	4:55	Sikorskij, V. K.	-		62	1 PVO	Su-15			letiště Bielbek, SSSR		½	přinucen přistát	C-47		M. Maniatakis	GAF		25.
21.10.1970		neznámý	1		166	34 VA	Su-15			letiště Leninakan, Arménie		1	přinucen přistát	U-8		Russel + 3	USAF		26.
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1950 - 1970		neznámý	1		627G					Azerbajdžán		1	zničen	balloon					
1971		Gulej, V. A.	1		152	17 (*)	MiG-19			Turkmenistán		1	zničen	spy balloon					
25.9.1971		Petrov	-		239	OGVP	Mi-8T			letiště Damgarten		1	přinucen přistát	Cessna 172H	OY-AKT	Lejf K. Jensen + 2 ženy			
25.9.1971		Kurylev (NAV)	-		239	OGVP	Mi-8T			letiště Damgarten		1	přinucen přistát	Cessna 172H	OY-AKT	Lejf K. Jensen + 2 ženy			
25.9.1971		Telnoga (PT)	-		239	OGVP	Mi-8T			letiště Damgarten		1	přinucen přistát	Cessna 172H	OY-AKT	Lejf K. Jensen + 2 ženy			
21.11.1971		neznámý	-							Arménie		1	přinucen přistát	U-8					
06.1972		Zdatčenko	1		72		Tu-128			nad Karským mořem		1	zničen	spy balloon					
06.1972		Karabanov (NAV)	1		72		Tu-128			nad Karským mořem		1	zničen	spy balloon					
1972		Bělov, A. K.	1	š	152	17 (*)	MiG-19					1	zničen	spy balloon					
08.1973		Maslennikov	1		64		Tu-128			900 km od vlastní základny v Omsku		1	zničen	spy balloon					
08.1973		Paršin (NAV)	1		64		Tu-128			900 km od vlastní základny v Omsku		1	zničen	spy balloon					
1973		Bělov, A. K.	2	š	152	17 (*)	MiG-19					1	zničen	spy balloon					
21.6.1973	9:09-10:26	neznámý	-		976		Su-15			letiště Nasosnyj, Azerbajdžán, SSSR		⅓	přinucen přistát	Aero Commander		2 členové posádky	IIAF		

Copyright © Jan J. Šafařík

datum	čas	příjmení	#	ИАП	ИАД	typ	S. No.	kód	místo sestřelu	zbraň	číslo	výsledek	protivník	S. No.	pilot	jednotka	poznámky	
21.6.1973	9:09-10:26	neznámý	-	976		Su-15			letiště Nasosnyj, Azerbajdžán, SSSR		⅓	přinucen přistát	Aero Commander		2 členové posádky	IIAF		
21.6.1973	9:09-10:26	neznámý	-	976		Su-15			letiště Nasosnyj, Azerbajdžán, SSSR		⅓	přinucen přistát	Aero Commander		2 členové posádky	IIAF		
28.11.1973	13:15	Jelisejev, G. N.	1	982	34 VA (##)	MiG-21SM		02	Mugavská dolina, Azerbajdžán, SSSR	taran	1	zničen	RF-4E	2-6510	Shokouhnia, IIAF, Saunders, USAF	IIAF		6.
7.6.1974		Žulibov, N. P.	-	239	OGVP	Mi-8T			NDR		1	přinucen přistát	Scheibe SF-25C	D-KEIH	Lotar Grisom			
7.6.1974		Koreněv, A. G. (NAV)	-	239	OGVP	Mi-8T			NDR		1	přinucen přistát	Scheibe SF-25C	D-KEIH	Lotar Grisom			
7.6.1974		Polušin, N. S. (PT)	-	239	OGVP	Mi-8T			NDR		1	přinucen přistát	Scheibe SF-25C	D-KEIH	Lotar Grisom			
06.1974		Gajdukov, N.	1	356	PVO	Tu-128			oblast Kustanaja, Kazachstán		1	zničen	balloon				*Friendly Fire*	
06.1974		neznámý (NAV)	1	356	PVO	Tu-128			oblast Kustanaja, Kazachstán		1	zničen	balloon				*Friendly Fire*	
06.1974		Kostěnko, J. I.	1	356	PVO	Tu-128			oblast Kustanaja, Kazachstán		1	zničen	balloon				*Friendly Fire*	
06.1974		neznámý (NAV)	1	356	PVO	Tu-128			oblast Kustanaja, Kazachstán		1	zničen	balloon				*Friendly Fire*	
06.1974		neznámý	1	356	PVO	Tu-128			oblast Kustanaja, Kazachstán		1	zničen	balloon				*Friendly Fire*	
06.1974		neznámý (NAV)	1	356	PVO	Tu-128			oblast Kustanaja, Kazachstán		1	zničen	balloon				*Friendly Fire*	
06.1974		neznámý	1	356	PVO	Tu-128			oblast Kustanaja, Kazachstán		1	zničen	balloon				*Friendly Fire*	
06.1974		neznámý (NAV)	1	356	PVO	Tu-128			oblast Kustanaja, Kazachstán		1	zničen	balloon				*Friendly Fire*	
06.1974		neznámý	1	356	PVO	Tu-128			oblast Kustanaja, Kazachstán		1	zničen	balloon				*Friendly Fire*	
06.1974		neznámý (NAV)	1	356	PVO	Tu-128			oblast Kustanaja, Kazachstán		1	zničen	balloon				*Friendly Fire*	
06.1974		neznámý	1	356	PVO	Tu-128			oblast Kustanaja, Kazachstán		1	zničen	balloon				*Friendly Fire*	
06.1974		neznámý (NAV)	1	356	PVO	Tu-128			oblast Kustanaja, Kazachstán		1	zničen	balloon				*Friendly Fire*	
podzim 1974		neznámý	-		PVO (***)	MiG-21			letiště Nasosnyj, Azerbajdžán, SSSR		½	přinucen přistát	transportní let.			IIAF		
podzim 1974		neznámý	-		PVO (***)	MiG-21			letiště Nasosnyj, Azerbajdžán, SSSR		½	přinucen přistát	transportní let.			IIAF		
17.10.1974		neznámý	1	62	PVO	Su-15			Černé moře, 13000 m	R-98T	1	zničen	spy balloon					33.
8.1975		Lomanovskij	1	171	PVO	Jak-28P					1	zničen	spy balloon					33.
8.1975		neznámý (NAV)	1	171	PVO	Jak-28P					1	zničen	spy balloon					33.
19.8.1975		Sninšikov, A. I.	1	562	PVO	MiG-19P					1	zničen	spy balloon				11. 8 - 14. 9. 1975	33.
9.1975		Michejev, N. M.	1	152	17 (*)	MiG-19			Turkmenistán		1	zničen	spy balloon				11. 8 - 14. 9. 1975	33.
5.9.1975		Sninšikov, A. I.	1	562	PVO	Jak-28P					1	zničen	spy balloon				11. 8 - 14. 9. 1975	33.
5.9.1975		neznámý (NAV)	1	562	PVO	Jak-28P					1	zničen	spy balloon				11. 8 - 14. 9. 1975	33.
8.-9.1975		neznámý	1								1	zničen	spy balloon				11. 8 - 14. 9. 1975	33.
8.-9.1975		neznámý	1								1	zničen	spy balloon				11. 8 - 14. 9. 1975	33.
8.-9.1975		neznámý	1			Su-15					1	zničen	spy balloon				11. 8 - 14. 9. 1975	33.
8.-9.1975		neznámý	1			Su-15					1	zničen	spy balloon				11. 8 - 14. 9. 1975	33.
8.-9.1975		neznámý	1			Su-15					1	zničen	spy balloon				11. 8 - 14. 9. 1975	33.
8.-9.1975		neznámý	1			Su-15					1	zničen	spy balloon				11. 8 - 14. 9. 1975	33.
8.-9.1975		neznámý	1			Su-15					1	zničen	spy balloon				11. 8 - 14. 9. 1975	33.
1975		neznámý	1								1	zničen	spy balloon					33.
1975		neznámý	1								1	zničen	spy balloon					33.
1975		neznámý	1	301	PVO	MiG-23M			Primorskoj kraj		1	zničen	J-7			PLAAF	*Friendly Fire*	10.
pol. 70. let		neznámý	1	174G	PVO	Jak-28P/PM			Archangelská oblast		1	zničen	balloon					
pol. 70. let		neznámý (NAV)	1	174G	PVO	Jak-28P/PM			Archangelská oblast		1	zničen	balloon					
pol. 70. let		neznámý	1	174G	PVO	Jak-28P/PM			Archangelská oblast		1	zničen	balloon					
pol. 70. let		neznámý (NAV)	1	174G	PVO	Jak-28P/PM			Archangelská oblast		1	zničen	balloon					
pol. 70. let		neznámý	1	174G	PVO	Jak-28P/PM			Archangelská oblast		1	zničen	balloon					
pol. 70. let		neznámý (NAV)	1	174G	PVO	Jak-28P/PM			Archangelská oblast		1	zničen	balloon					
~~pol. 70. let~~		~~neznámý~~	~~1~~	~~174G~~	~~PVO~~	~~Jak-28P/PM~~			~~Archangelská oblast~~		~~1~~	~~zničen~~	~~balloon~~					
~~pol. 70. let~~		~~neznámý (NAV)~~	~~1~~	~~174G~~	~~PVO~~	~~Jak-28P/PM~~			~~Archangelská oblast~~		~~1~~	~~zničen~~	~~balloon~~					
~~pol. 70. let~~		~~neznámý~~	~~1~~	~~174G~~	~~PVO~~	~~Jak-28P/PM~~			~~Archangelská oblast~~		~~1~~	~~zničen~~	~~balloon~~					
~~pol. 70. let~~		~~neznámý (NAV)~~	~~1~~	~~174G~~	~~PVO~~	~~Jak-28P/PM~~			~~Archangelská oblast~~		~~1~~	~~zničen~~	~~balloon~~					
~~pol. 70. let~~		~~neznámý~~	~~1~~	~~174G~~	~~PVO~~	~~Jak-28P/PM~~			~~Archangelská oblast~~		~~1~~	~~zničen~~	~~balloon~~					
~~pol. 70. let~~		~~neznámý (NAV)~~	~~1~~	~~174G~~	~~PVO~~	~~Jak-28P/PM~~			~~Archangelská oblast~~		~~1~~	~~zničen~~	~~balloon~~					
1915-1976		Gulej, V. A.	2	152	17 (*)	MiG-19			Turkmenistán		1	zničen	spy balloon					
1976		Kravec, J. N.	-			Su-11					1	poškozen	balloon					
25.6.1976	19:52~	Vdovin	-			Su-15					1	přinucen přistát	Cessna-150K	OH-CBX	2 členové posádky	Finsko		
24.8.1976		neznámý		ZRB		ZRK			Azerbajdžán		1	zničen	F-100			Iran		
20.4.1978	22:17	Bosov, A. I.	1	431	PVO	Su-15TM			zamrzlé jezero Korpijärvi, 5km JZ Louchi, nedaleko Murmanska, 66°02.893'N 33°04.321'E	R-98PM	½	poškozen, FLT	Boeing 707	HL7429	pilot Kim Chang Ky 97 pasažérů, z nichž dva byli zabiti.	Korean Air Lines	Korean Air Lines Flight 902	7.

Copyright © Jan J. Šafařík

datum	čas	příjmení	#	ИАП	ИАД	typ	S. No.	kód	místo sestřelu	zbraň	číslo	výsledek	protivník	S. No.	pilot	jednotka	poznámky	
20.4.1978	22:17	Kerefov, A.	1	265	PVO	Su-15TM			zamrzlé jezero Korpijärvi, 5km JZ Louchi, nedaleko Murmanska, 66°02.893'N 33°04.321'E	R-98PM	½	přinucen přistát	Boeing 707	HL7429	pilot Kim Chang Ky 97 pasažérů, z nichž dva byli zabiti.	Korean Air Lines	Korean Air Lines Flight 902	
21.7.1978	6:52~	Škinder, V. I.	1	152	17 (*)	MiG-23M		02	nedaleko Gjaursu, Turkmenistán	R-60	1	zničen	CH-47C			IIAF		
21.7.1978	6:52~	Škinder, V. I.	-	152	17 (*)	MiG-23M		02	nedaleko Gjaursu, Turkmenistán	23mm	1	poškozen / přinucen přistát	CH-47C			IIAF	přinucen přistát	
podzim 1978		neznámý	-						letiště Kirovskij, Primorskoj kraj		1	přinucen přistát	u/a - lms			Čína		
1978		Čuchoncev, G. A.		152	17 (*)	MiG-23M			Turkmenistán		1	zničen	spy balloon					
1979		Orlov, L. M.		152	17 (*)	MiG-23M			Turkmenistán		1	zničen	spy balloon					
1979		Priščepa, G.		35		MiG-23				2 R-23R	1	zničen	spy balloon					
23.12.1979		neznámý	-	156	PVO	Su-15			silnice, 121km Z od Mary, Turkenistán		1	přinucen přistát	Cessna 185			Iran		
konec 70. let		Sirotkin, V.	1	518	PVO	Tu-128			oblast ostrova Kolgujev		1	zničen	balloon					
konec 70. let		Ščetkin, J. (NAV)	1	518	PVO	Tu-128			oblast ostrova Kolgujev		1	zničen	balloon					
konec 70. let		Sirotkin, V.	2	518	PVO	Tu-128			oblast Narjan-Mara		1	zničen	balloon					
konec 70. let		Ščetkin, J. (NAV)	2	518	PVO	Tu-128			oblast Narjan-Mara		1	zničen	balloon					
1975 ~ 1980		Zaikin		636		Su-15TM			Kramatorsk		1	zničen	spy balloon					
17.2.1980	17:34	neznámý	-			Mi-24D			letiště Nohra, DDR		1	přinucen přistát	Robin HR.100-20	D-EJYJ	Peter Pluymen			31.
17.2.1980	17:34	neznámý (OZS)	-			Mi-24D			letiště Nohra, DDR		1	přinucen přistát	Robin HR.100-20	D-EJYJ	Peter Pluymen			31.
17.2.1980	17:34	neznámý (PT)	-			Mi-24D			letiště Nohra, DDR		1	přinucen přistát	Robin HR.100-20	D-EJYJ	Peter Pluymen			31.
23.4.1980		neznámý				Mi-2			letiště Schlotheim, DDR		1	přinucen přistát	Cesssna-182	D-EKWR			Jediný podobný zásah Mi-2 v historii	
23.4.1980		neznámý (NAV)				Mi-2			letiště Schlotheim, DDR		1	přinucen přistát	Cesssna-182	D-EKWR			Jediný podobný zásah Mi-2 v historii	
1.5.1980		neznámý	1			MiG-23					1	zničen	spy balloon					
22.10.1980		neznámý	-						letiště Erfurt, DDR		1	přinucen přistát	u/a - lms					
1981		Rachimov, N. V.		156	17 (#)	Su-15					1	zničen	spy balloon					
18.7.1981	14:44	Kuljapin, V. A.	1	1e 166G	34VA	Su-15TM		37	Arménie, SSSR	taran	1	zničen	CL-44	LV-JTN	Hector Cordero †, Jose Burgueno †, Hermete Boasso †, Stuart McCafferty, UK †	Transportes Aereo Rioplatense		8.
léto 1981		Kondakov	1	156	PVO	Su-15					1	přinucen přistát	e/a			IIAF		
8.8.1981		neznámý	1			Su-15					1	zničen	DC-8			Argentina		
1982		Andrejev, N. N.	-			Mi-24			DDR		1	přinucen přistát	u/a - lms					
1982		neznámý (OZS)	-			Mi-24			DDR		1	přinucen přistát	u/a - lms					
1982		neznámý (PT)	-			Mi-24			DDR		1	přinucen přistát	u/a - lms					
7.6.1983		neznámy	-	6G					letiště Hegdeburg, DDR		1	přinucen přistát	Cessna-152	D-EIBF				
1.9.1983	6:26	Osipovič, G. N.	1			Su-15TM		17	ostrov Sachalin, 46°46'27"N 141°32'48"E	AA-3	1	zničen	Boeing 747-230B	HL-7442	Chun Byung-In (전병인) †, Son Dong-Hui (손 동휘) †, Kim Eui-Dong (김의동) †, Bae Young-Rang (배영랑) †, Cho Heyong-Shim (조희심) †, Cho Keyong-Ja (조골자) †, Jeong Keum-Joo (정금주) †, Jeong Ran (정란) †, Kim Choong-Ryul (김충렬) †, Kim Hak-Yoon (김학윤) †, Kim Keyong-Soon (김경순) †, Kim Mi-Hyang (김미향) †, Kim Yeong-Ran (김영란) †, Lee Boon-Rye (이부례) †, Lee Eun-Hui (이은희) †, Lee Eun-Mi (이은미) †, Lim Sang-Kee (임상기) †, No Joon-Shik (노준식) †, No Kwang-Oo (노광우) †, Park Yoon-Seong (박윤성) †, Seo Jeong-Sook (서정숙) †, Shin Jeong-Moo (신정무) †, +246 pasažérů zabito †	Korean Air Lines	Korean Air Lines Flight 007	
4.1984		neznámý				MiG-25PDS					1/n	poškozen	balloon					
4.1984		neznámý				MiG-23					1/n	zničen	balloon					
4.1984		neznámý				MiG-23					1/n	zničen	balloon					

Copyright © Jan J. Šafařík

datum	čas	příjmení	#	ИАП	ИАД	typ	S. No.	kód	místo sestřelu	zbraň	číslo	výsledek	protivník	S. No.	pilot	jednotka	poznámky	
4.1984		neznámý	1			MiG-23					1	zničen	MiG-23			VVS SSSR	*Friendly Fire*	
3.8.1984		Žabov, V. A.	-	336	OVP	Mi-24			DDR		1	přinucen přistát	Morane MS.893	D-EDKK				
3.8.1984		neznámý (OZS)	-	336	OVP	Mi-24			DDR		1	přinucen přistát	Morane MS.893	D-EDKK				
3.8.1984		neznámý (PT)	-	336	OVP	Mi-24			DDR		1	přinucen přistát	Morane MS.893	D-EDKK				
8.6.1985		Sokovych, A. M.	1	GKNII VVS		MiG-23ML					1	zničen	An-26		Sergej Aleksandrovič Štěpanov †, Aleksandr Georgijevič Kirjušenko †, Sergej nikolajevič Karmazin †, Jurij Germanovič Černikov †, Sergej Aleksandrovič Blinkov †, Boriis Timofejevič Košelev †, Nikolaj Grigorjevič Prokoped †, Jevgenij Filaretovič Fedrčuk †	GKNII VVS	*Friendly Fire*	
19.7.1985		Savotějev, N.	1	350	PVO	Tu-128			oblast Jakutska		1	zničen	spy balloon					
19.7.1985		Širočenko, V. (NAV)	1	350	PVO	Tu-128			oblast Jakutska		1	zničen	spy balloon					
13.9.1985		Demiděnko	-	336	OVP	Mi-24			Eisenach, DDR		⅓	přinucen přistát	Cessna-150	D-ECNV				
13.9.1985		neznámý (OZS)	-	336	OVP	Mi-24			Eisenach, DDR		⅓	přinucen přistát	Cessna-150	D-ECNV				
13.9.1985		neznámý (PT)	-	336	OVP	Mi-24			Eisenach, DDR		⅓	přinucen přistát	Cessna-150	D-ECNV				
13.9.1985		Abzalov	-	336	OVP	Mi-24			Eisenach, DDR		⅓	přinucen přistát	Cessna-150	D-ECNV				
13.9.1985		neznámý (OZS)	-	336	OVP	Mi-24			Eisenach, DDR		⅓	přinucen přistát	Cessna-150	D-ECNV				
13.9.1985		neznámý (PT)	-	336	OVP	Mi-24			Eisenach, DDR		⅓	přinucen přistát	Cessna-150	D-ECNV				
13.9.1985		Šumskich	-	336	OVP	Mi-24			Eisenach, DDR		⅓	přinucen přistát	Cessna-150	D-ECNV				
13.9.1985		neznámý (OZS)	-	336	OVP	Mi-24			Eisenach, DDR		⅓	přinucen přistát	Cessna-150	D-ECNV				
13.9.1985		neznámý (PT)	-	336	OVP	Mi-24			Eisenach, DDR		⅓	přinucen přistát	Cessna-150	D-ECNV				
30.6.1986		neznámý			PVO				letiště Kjurdamir		1	přinucen přistát	u/a - lms			Iran		9.
30.6.1986		neznámý			PVO				Goradiz		1	přinucen přistát	u/a - lms			Iran		9.
29.10.1986		Pavlov, A. A.	-	982		MiG-23			letiště Jerevan-Zapadnyj		½	přinucen přistát	Boeing 747			Iran		
29.10.1986		Garkavenko, A. D.	-	982		MiG-23			letiště Jerevan-Zapadnyj		½	přinucen přistát	Boeing 747			Iran		
25.4.1987		Samsonov, V.		33		MiG-29					1	zničen	MiG-29		Vasilij Lobanov	33. IAP	*Friendly Fire*	
15.8.1989		Kačura, I. A.	-			Mi-24			letiště Damgarten, DDR		1	přinucen přistát	Grob G-115	D-EOGC				
15.8.1989		neznámý (OZS)	-			Mi-24			letiště Damgarten, DDR		1	přinucen přistát	Grob G-115	D-EOGC				
15.8.1989		neznámý (PT)	-			Mi-24			letiště Damgarten, DDR		1	přinucen přistát	Grob G-115	D-EOGC				
2.9.1990		neznámý			PVO	Su-15			letiště Nachičevan		1	přinucen přistát	u/a - lms			Iran		
3.9.1990		Zdatčenko	1	431					poloostrov Kola, 14000m		1	zničen	spy balloon					
15.1.1991	10:41	Ivanov, A. G.	1	62	PVO	Su-15TM			oblast Sudak-Kirovskoje-Sovětskij, 18 500m		1	zničen	spy balloon					
2.6.1991		neznámý			PVO				Baltské moře		1	přinucen přistát	u/a - lms					28.
16.6.1991		neznámý			PVO				Baltské moře		1	přinucen přistát	u/a - lms					29.
2.7.1991		neznámý			PVO (%)						1	přinucen přistát	u/a - lms			Švédsko		28.
15.7.1991	21:00	neznámý			PVO (**)	Mi-24			letiště Pulkovo		½	přinucen přistát	Mooney M-20J	D-EMOH				29.
15.7.1991	21:00	neznámý (OZS)			PVO (**)	Mi-24			letiště Pulkovo		½	přinucen přistát	Mooney M-20J	D-EMOH				29.
15.7.1991	21:00	neznámý (PT)			PVO (**)	Mi-24			letiště Pulkovo		½	přinucen přistát	Mooney M-20J	D-EMOH				29.
15.7.1991	21:00	neznámý			PVO (**)	Mi-24			letiště Pulkovo		½	přinucen přistát	Mooney M-20J	D-EMOH				29.
15.7.1991	21:00	neznámý (OZS)			PVO (**)	Mi-24			letiště Pulkovo		½	přinucen přistát	Mooney M-20J	D-EMOH				29.
15.7.1991	21:00	neznámý (PT)			PVO (**)	Mi-24			letiště Pulkovo		½	přinucen přistát	Mooney M-20J	D-EMOH				29.

Copyright © Jan J. Šafařík